

การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา
วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

นางสาวสมฤทัย อามันพงษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2561

**Information Use in the Study by Diploma Students in
Central Region Community Colleges**

Miss Somruethai Amonpong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Arts in Information Science

School of Liberal Arts

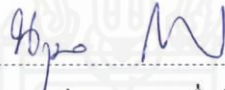
Sukhothai Thammathirat Open University

2018

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญาวิทยาลัยชุมชน
เขตภาคกลาง
ชื่อและนามสกุล นางสาวสมฤทัย อามันพงษ์
แขนงวิชา สารสนเทศศาสตร์
สาขาวิชา ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนာ หาญพล
2. รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2562

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร.นฤมล รื่นไวย์)

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนာ หาญพล)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา รุ่งโรจน์วัณชิษฐ์)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์ การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

ผู้วิจัย นางสาวสมฤทัย อามันพงษ์ รหัสนักศึกษา 2581000250 **ปริญญา** ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

(สารสนเทศศาสตร์) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนာ หาญพล

(2) รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน **ปีการศึกษา** 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง (2) เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง จำแนกตามจังหวัด สาขาวิชา และกิจกรรมการศึกษา และ(3) ศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ได้แก่ วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว วิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร และวิทยาลัยชุมชนตราด จำนวน 276 คน ใน 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี และสาขาวิชาการจัดการทั่วไป เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วย LSD

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลางมีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศเพื่อกิจกรรมการศึกษา ด้านการเตรียมตัวสอบมากที่สุด โดยใช้บทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านมานักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง โดยใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลมากที่สุด คือ ครูผู้สอน เนื้อหาสารสนเทศในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และหมวดวิชาเฉพาะ วิชากฎหมาย ธุรกิจ อยู่ในระดับมาก ใช้รูปแบบของสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง คือสื่อสิ่งพิมพ์มากที่สุด และการเข้าถึงสารสนเทศใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ประเภทต่างๆ อยู่ในระดับมาก (2) การเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษา เปรียบเทียบตามจังหวัด พบว่าทุกจังหวัดมีการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีความแตกต่างในการใช้แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ประเภทต่างๆ ในจังหวัดตราดมากกว่าจังหวัดสมุทรสาคร อุทัยธานี และสระแก้ว เปรียบเทียบตามสาขาวิชา พบว่า แต่ละสาขาวิชาใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในการใช้แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน สาขาวิชาการบัญชีใช้มากกว่าสาขาอื่น แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ และการเข้าถึงสารสนเทศ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ใช้มากกว่าสาขาอื่น เปรียบเทียบตามกิจกรรมการศึกษา พบว่าการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน ในด้านการเตรียมตัวสอบ ด้านการทำรายงาน ด้านการหาความรู้เพิ่มเติม ส่วนในด้านการทำการบ้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในการใช้รูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (3) ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านแหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน เข้าถึงสารสนเทศได้ยาก รองลงมาคือด้านการเข้าถึงสารสนเทศ พบเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ขัดข้องบ่อย

คำสำคัญ การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา นักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

Thesis title: Information Use in the Study by Diploma Students in Central Region Community Colleges

Researcher: Miss Somruethai Amonpong; **ID:** 2581000250;

Degree: Master of Arts (Information Science);

Thesis advisors: (1) Dr. Tassana Hanpol, Associate Professor;

(2) Dr.Namtip Wipawin, Associate Professor; **Academic year:** 2018

Abstract

The objectives of this study were to (1) study the use of information in the study by diploma students in the program of community colleges in the Central Region Area; (2) compare information use in the study by the students in the diploma program of community colleges in the Central Region Area, classified by province, major subject, and educational activities; and (3) study the problems of using information for studying by the diploma students of Community Colleges in the Central Region Area.

The population was 276 students from the Central Region community colleges in Uthai Thani , Sa Kaeo, Samut Sakhon and Trat . They were from 3 major subjects which were Business Computer, Accounting and General Management. Data were collected by using a questionnaire. Statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA and Pair-test by LSD.

The results were as follows: (1) The diploma students of community college in the Central Region Area used information for exam preparation activities at the highest level by reviewing all content that they had learned. Students used general information resources at a moderate level and most of them used teachers as their personal information resources. They used information content in general education courses that were Thai Language for Communication and a specialized course used at a high level was Business Law. The information format that was used at a moderate level was printed materials and mobile devices which were used for information access at a high level. (2) Comparing information use in the study by students classified by province, it was found that every province used information sources, information content, information format, and information access differently. The significant differences were found at .05 level in every aspect. With differences in the use of various types of electronic information sources, Trat province used much more than Samut Sakhon, Uthai Thani and Sa Kaeo. Classifying by subject, the significant differences were found at .05 level in the use of mass media information resources that accounting students used much more than students in other major subjects. The use of electronic information resources and information access, computer science students used much more than other major subjects. Classifying by educational activities, it was found that students used information for exam preparation, reporting and searching for additional knowledge not differently, excepting doing their homework in electronic information formats, significant differences were found at .05 level.(3) The students had problems of information use for studying overall at a moderate level, which information resources within the institution were hard to access and, for information access, the computers were frequently down, respectively.

Keywords : Information Use for Study, Students in the Diploma Program, Community College in the Central Region Area

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ หาญพล และรองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุงในส่วนที่ไม่สมบูรณ์ และ ติดตามการจัดทำวิทยานิพนธ์ทุกขั้นตอนอย่างใกล้ชิด จนกระทั่งวิทยานิพนธ์สำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัย ขอขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.นฤมล รื่นไวย์ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 3 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์สำรวย กมลาญาติ ดร.คุณทศ งามเจือ และดร.อมร ไชยแสน ที่กรุณาให้คำปรึกษาในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนในเขตภาคกลาง บุคลากรที่ดำเนินการให้ความอนุเคราะห์นักศึกษาตอบ แบบสอบถามและรวบรวมส่งกลับคืน

ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บิดา มารดา ครอบครัว และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยทำวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สมบูรณ์

สมฤทัย อามันพงษ์

กรกฎาคม 2561

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา	8
วิทยาลัยชุมชนและมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยชุมชน	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	51
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือในการวิจัย	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	57
ตอนที่ 2 สภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง	59
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง	68
ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง	80
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	85
สรุปการวิจัย	85
อภิปรายผล	88
ข้อเสนอแนะ	92
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	103
ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือการวิจัย	104
ข หนังสือขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือการวิจัย	107
ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	110
ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	114
จ ตารางเปรียบเทียบรายคู่	126
ประวัติผู้วิจัย	128

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนนักศึกษาระดับอนุปริญาวิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561	51
ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จำแนกตามสาขาวิชา	54
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม วิทยาลัยชุมชน	57
ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา	60
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษา ระดับอนุปริญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง	61
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้เนื้อหาสารสนเทศของนักศึกษา ระดับอนุปริญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง	64
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้รูปแบบสารสนเทศของนักศึกษา ระดับอนุปริญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง	65
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการเข้าถึงสารสนเทศของนักศึกษา ระดับอนุปริญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง	67
ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ จำแนกตามจังหวัด	68
ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ จำแนกตามสาขาวิชา	70
ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาของสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ จำแนกตามกิจกรรมการศึกษา ด้านการเตรียมตัวสอบ	72
ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาของสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ จำแนกตามกิจกรรมการศึกษา ด้านการทำกรบ้าน	73
ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาของสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ จำแนกตามกิจกรรมการศึกษา ด้านการทำรายงาน	75

สารบัญตาราง(ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.12	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้แหล่งสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ จำแนกตามกิจกรรมการศึกษา ด้านการศึกษาต่อ	77
ตารางที่ 4.13	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ จำแนกตามกิจกรรมการศึกษา ด้านการหาความรู้เพิ่มเติม	78
ตารางที่ 4.14	ผลการวิเคราะห์ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับ อนุปริญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง	80

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 โครงสร้าง หน้าที่และอำนาจกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	24
ภาพที่ 2.2 โครงสร้างระดับบริหารของวิทยาลัยชุมชน	26
ภาพที่ 2.3 โครงสร้างระดับปฏิบัติการของวิทยาลัยชุมชน	27

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการศึกษาก้าวเข้าสู่โลกแห่งเทคโนโลยี การจัดการเรียนการสอนก็เปลี่ยนไปในรูปแบบ e-learning ซึ่งตอบสนองต่อการศึกษาได้ทุกรูปแบบทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย ตลอดจนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ เพราะฉะนั้นการบริหารจัดการต้องส่งเสริมและพัฒนาให้ทันกับสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลง โดยการพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ ระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการ และพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานในหน้าที่ โดยจัดทำข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตลอดจนให้บริการทางการศึกษา ส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน จัดหาคอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการใช้ปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานในการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology: ICT) เพื่อการเรียนรู้ ให้มีการสอนผ่าน e-learning หรือจัดให้มีห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตซึ่งนำไปสู่สังคมแห่งคุณธรรมและสังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร 7 กันยายน 2559)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ผลผลิต ผลลัพธ์ ผู้เรียน สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับทุกประเภท การศึกษาเข้าถึงทรัพยากรและระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ มีองค์ความรู้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น รวมทั้งมีศูนย์กลางในการจัดเก็บรวบรวมสื่อการเรียนการสอนแบบดิจิทัลที่ทันสมัย และระบบฐานข้อมูลกลางทางการศึกษาของประเทศที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน การพัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและการบริหารจัดการที่ทันสมัย และไม่ซ้ำซ้อน ให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางทางการศึกษาของประเทศ ระบบการรายงานผลของฐานข้อมูลโดยเชื่อมโยงข้อมูลการศึกษาทุกระดับ ประเภทการศึกษา ให้เป็นเอกภาพ เป็นปัจจุบัน และมีมาตรฐานเดียวกัน

พร้อมผลิตและพัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้เรียน สถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ ประเภทการศึกษานำมาใช้เพิ่มคุณภาพการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ให้จัดหาอุปกรณ์ ทรัพยากรพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับผู้เรียนอย่างเพียงพอทั่วถึง และเหมาะสมกับการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

วิทยาลัยชุมชนมีการจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2545 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และดำเนินงานเต็มรูปแบบเมื่อปี พ.ศ.2558 เพื่อให้เป็นสถาบันการศึกษาการเรียนรู้อีกสถาบันหนึ่ง โดยมีอำนาจ หน้าที่ และวิธีการดำเนินการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. 2558 วิทยาลัยชุมชนมีทั้งหมด 20 แห่ง ในทุกภาคของประเทศไทย ภาคเหนือประกอบด้วยจังหวัด แม่ฮ่องสอน พิจิตร ตาก แพร่ น่าน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วยจังหวัด บุรีรัมย์ มุกดาหาร หนองบัวลำภู ยโสธร ภาคใต้ประกอบด้วยจังหวัด ระนอง นราธิวาส ยะลา ปัตตานี สตูล สงขลา พังงา ภาคกลางประกอบด้วยจังหวัดสระแก้ว อุทัยธานี สมุทรสาคร ตราด

วิทยาลัยชุมชนทำหน้าที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา เป็นสถาบันให้การศึกษา วิจัย ให้บริการทางวิชาการ ทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่นและชุมชน โดยมีหน้าที่ที่สำคัญ คือ (1) จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา (2) ฝึกอบรมด้านวิชาการหรือด้านวิชาชีพ (3) วิจัยและบริการทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาชุมชนการพัฒนาให้ยั่งยืน เสริมสร้างศักยภาพบุคคล ตอบสนองให้สอดคล้องต่อความต้องการและการประกอบอาชีพของท้องถิ่นและชุมชน

กลุ่มเป้าหมายของวิทยาลัยชุมชน คือ ผู้จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าทั้งในระบบและนอกระบบ โรงเรียนที่ไม่สามารถศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ด้วยเหตุความพร้อมด้านต่าง ๆ จำนวนมากที่สะสมมาอย่างต่อเนื่อง โดยไม่จำกัดอายุ อาชีพ สถานภาพครอบครัว รวมถึงระยะเวลาที่จบการศึกษาเดิมมาแล้วกี่ปี วิทยาลัยชุมชนจึงได้มีการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรอนุปริญญา จำนวน 15 สาขาวิชา โดยมีจำนวนหน่วยกิตรวม 90 หน่วยกิตขึ้นไป ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ 57 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี 3 หน่วยกิต

การเรียนรู้ระดับอุดมศึกษาในวิทยาลัยชุมชนได้กำหนดแนวทางให้ต้องเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาที่กำหนดไว้จำนวน 5 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (ethics and moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตนและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตาม ศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม (2) ด้านความรู้ (knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิด และการนำเสนอข้อมูล

การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการ ต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (cognitive skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎีและกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (interpersonal skills and responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบ ในการเรียนรู้ของตนเอง (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (numerical analysis, communication and information technology skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2552)

จากกรอบการเรียนรู้ดังกล่าว และประกอบกับสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ระดับสูง ที่นักศึกษาเข้ามาแสวงหาความรู้ เพื่อใช้ในการทำงานและดำรงชีวิตของตนเองต่อไป หลักสูตรการเรียนการสอนจึงมีความเข้มข้น ทั้งด้านเนื้อหา ความรู้ และการมอบหมายงานเพื่อให้ นักศึกษามีความรู้มากพอ การมอบหมายงาน เป็นเครื่องมือที่ผู้สอนใช้ในการประมวลผล เช่น การเขียนรายงาน รายงานวิจัย โครงการ การสร้างสื่อ ผู้เรียนจำเป็นต้องมีการศึกษาค้นคว้า (ภคพร อำนวยชัย ฐิติ อำนวยชัย 2558) นักศึกษาวิทยาลัยชุมชนเรียนเหมือนกับนักศึกษา มหาวิทยาลัยในการเข้าเรียนในชั้นเรียนเต็มเวลา เพราะเมื่อสำเร็จการศึกษาสามารถนำผลการเรียนไปเทียบกับรายวิชาของมหาวิทยาลัยเพื่อศึกษาต่อระดับปริญญาตรี นักศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา การเตรียมตัวสอบ การทำการบ้าน การทำรายงาน สัมมนาหน้าชั้นเรียน การจัดทำโครงการ การหาข้อมูลในการศึกษาต่อ ฯลฯ อาจทำให้เกิดปัญหาในการใช้สารสนเทศ เพราะสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการศึกษา นักศึกษาจำเป็นต้องหาข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน แหล่งสารสนเทศบุคคล แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ เนื้อหาสารสนเทศสำหรับการศึกษา รูปแบบสารสนเทศโดยค้นหาสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยวิทยาลัยชุมชนมีห้องสมุดวิทยาลัยชุมชนและการบริการเครื่องคอมพิวเตอร์ในการเข้าถึงสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ภายในห้องสมุด หรือบางแห่งมีศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชนมาตั้งอยู่ภายในวิทยาลัยชุมชน แต่ยังคงพัฒนาในเรื่องการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศและระบบสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์หรือโอแพก ที่ยังมีไม่ครบทุกแห่งและข้อมูลยังไม่เป็นปัจจุบัน

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรของวิทยาลัยชุมชน จึงมีความสนใจในการศึกษาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง เพื่อให้ทราบถึงความพร้อมในการบริการสารสนเทศและปัญหาที่เกิดขึ้น และนำผลการศึกษาเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิทยาลัยชุมชนนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน พัฒนาแหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ พัฒนารูปแบบสื่อการสอนให้สอดคล้องกับยุคสมัย จัดสื่อสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการของนักศึกษา ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศ ส่งเสริมสนับสนุนนักศึกษาให้ได้รับการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง จำแนกตามจังหวัด สาขาวิชา และกิจกรรมการศึกษา

2.3 เพื่อศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยและกรอบแนวคิดของการวิจัยดังนี้

ตัวแปรต้น

1.จังหวัด

- 1.1 ตราด
- 1.2 สระแก้ว
- 1.3 สมุทรสาคร
- 1.4 อุทัยธานี

2.สาขาวิชา

- 2.1 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- 2.2 การบัญชี
- 2.3 การจัดการทั่วไป

3.กิจกรรมการศึกษา

- 3.1 ด้านการเตรียมตัวสอบ
- 3.2 ด้านการทำกรบ้าน
- 3.3 ด้านการทำรายงาน
- 3.4 ด้านการศึกษาต่อ
- 3.5 ด้านการหาความรู้เพิ่มเติม

ตัวแปรตาม

1.การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา

- 1.1 วัตถุประสงค์
- 1.2 แหล่งสารสนเทศ
- 1.3 เนื้อหาของสารสนเทศ
- 1.4 รูปแบบสารสนเทศ
- 1.5 การเข้าถึงสารสนเทศ

2.ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา

- 2.1 ด้านแหล่งสารสนเทศ
- 2.2 ด้านเนื้อหาสารสนเทศ
- 2.3 ด้านรูปแบบสารสนเทศ
- 2.4 ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ

4. สมมติฐานของการวิจัย

- 4.1 นักศึกษาระดับอนุปริญญา ที่อยู่จังหวัดต่างกัน มีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน
- 4.2 นักศึกษาระดับอนุปริญญา ที่อยู่สาขาวิชาต่างกัน มีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน
- 4.3 นักศึกษาระดับอนุปริญญา ที่มีกิจกรรมการศึกษาต่างกัน มีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับอนุปริญญาวิทยาลัยชุมชน 4 แห่ง คือ วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี วิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว และวิทยาลัยชุมชน

ตราด จำนวน 276 คน ใน 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี และ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม

5.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ด้วย LSD

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา หมายถึง การนำข้อมูลที่บันทึกอยู่ในหลายรูปแบบของสารสนเทศต่างๆ ที่ได้จากการค้นหา รวบรวม นำมาใช้ในกิจกรรมการศึกษา ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษานักศึกษาระดับอนุปริญญา ตามวัตถุประสงค์ แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ

6.2 นักศึกษาระดับอนุปริญญาวิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง หมายถึง บุคคลที่กำลังศึกษาระดับอนุปริญญาในวิทยาลัยชุมชน ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย จำนวน 4 แห่ง คือ วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี วิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว และวิทยาลัยชุมชนตราด

6.3 กิจกรรมการศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่นักศึกษาทำเพื่อการศึกษาประกอบด้วยกิจกรรมที่ทำตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการในด้านการเตรียมตัวสอบ ด้านการทำการบ้าน ด้านการทำรายงาน ด้านการศึกษาต่อ และด้านการหาความรู้เพิ่มเติม

6.4 แหล่งสารสนเทศ หมายถึง หน่วยงานหรือสถาบันที่ผลิต รวบรวม จัดเก็บ เผยแพร่ หรือให้บริการสารสนเทศ รวมถึงบุคคลผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ จำแนกเป็น แหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน แหล่งสารสนเทศบุคคล แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน และแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

6.5 การเข้าถึงสารสนเทศ หมายถึง วิธีการที่ได้มาซึ่งสารสนเทศตามที่ต้องการโดยวิธีการที่ใช้จะมีความสัมพันธ์กับแหล่งสารสนเทศ และมีหลากหลายวิธีให้เลือกตั้งแต่วิธีง่ายๆ ไปจนถึงวิธีการเข้าถึงที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญในการใช้

6.6 ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา หมายถึง ข้อขัดข้อง ความไม่สะดวก หรืออุปสรรคในการใช้สารสนเทศของนักศึกษา ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านเนื้อหาสารสนเทศ ด้านรูปแบบสารสนเทศ และด้านการเข้าถึงสารสนเทศ

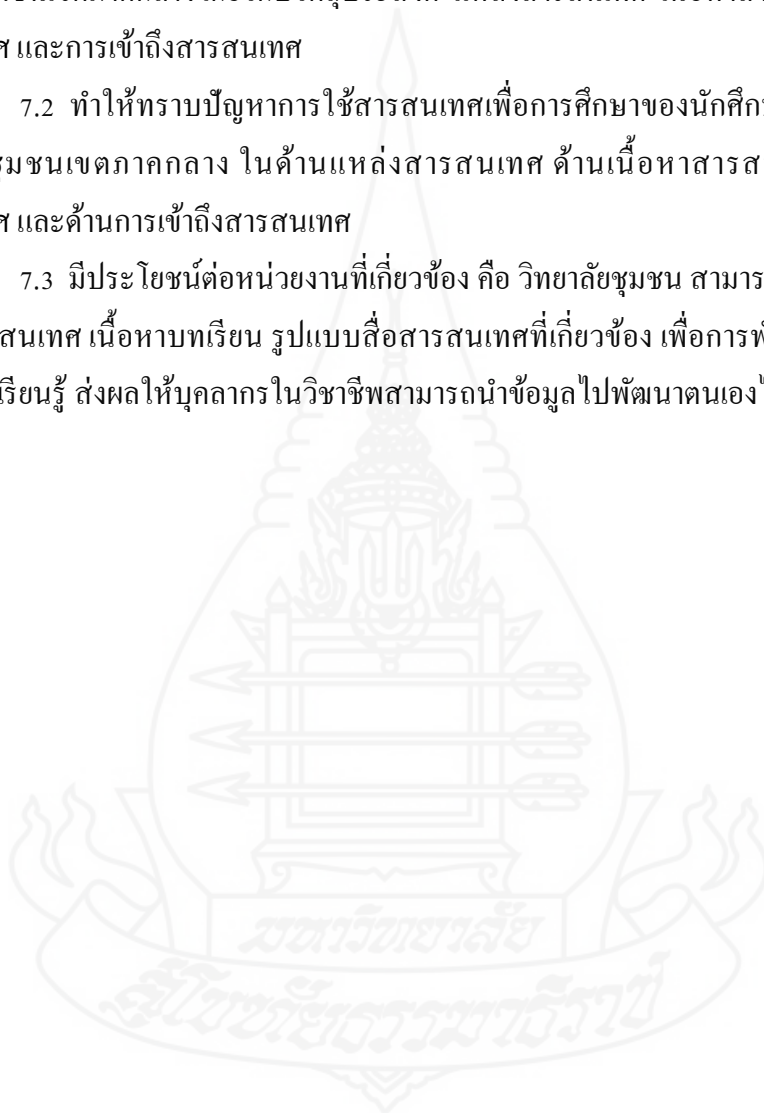
7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ

7.1 ทำให้ทราบสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญา
วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบ
สารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ

7.2 ทำให้ทราบปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญา
วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ในด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านเนื้อหาสารสนเทศ ด้านรูปแบบ
สารสนเทศ และด้านการเข้าถึงสารสนเทศ

7.3 มีประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ วิทยาลัยชุมชน สามารถเสริมข้อมูล พัฒนา
แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาบทเรียน รูปแบบสื่อสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาการศึกษา เพิ่ม
ทักษะการเรียนรู้ ส่งผลให้บุคลากรในวิชาชีพสามารถนำข้อมูลไปพัฒนาตนเองได้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา
วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา
 - 1.1 การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา
 - 1.2 ความหมายของสารสนเทศ
 - 1.3 ความสำคัญของสารสนเทศ
 - 1.4 การใช้สารสนเทศ
 - 1.5 แหล่งสารสนเทศ
 - 1.6 การเข้าถึงสารสนเทศ
 2. วิทยาลัยชุมชนและมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยชุมชน
 - 2.1 วิทยาลัยชุมชน
 - 2.2 หลักสูตร
 - 2.3 ระบบการเรียนการสอน
 - 2.4 แหล่งข้อมูลของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชน
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา

1.1 การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา

การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งผ่านสื่อต่างๆ หรือโดยปฏิสัมพันธ์ได้ตอบกับผู้สอน ซึ่งก่อให้เกิด

ประโยชน์ทั้งตัวบุคคลที่จะใช้การศึกษาเป็นเครื่องหาเลี้ยงชีพต่อไป และต่อสังคมที่จะมีผลิตผลผู้มีการศึกษาเพิ่มขึ้น (ประภาวดี สืบสนธิ 2543, น. 7)

การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา เป็นกระบวนการที่นักศึกษาหรือผู้เรียนทั้งหลาย ทำการรวบรวมความรู้จากระบบสารสนเทศ และนำเสนอผลที่ได้จากการค้นคว้าในรูปแบบที่สถาบันกำหนดได้อย่างมีคุณภาพ จากการใช้สารสนเทศต่างๆเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตามพัฒนาการของเทคโนโลยี กิจกรรมการศึกษาในชั้นเรียนอย่างเดียวยังไม่เป็นการเพียงพอ ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองประกอบไปด้วย จึงจะสามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาการ ข้อมูลข่าวสาร และเหตุการณ์ต่างๆได้ทัน(คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 2550, น. 124)

การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนใช้ในการค้นหาความรู้ตามที่ต้องการด้วยตนเอง เพื่อใช้ประกอบกิจกรรมต่างๆในการศึกษา ทำให้เกิดความรู้อย่างสมบูรณ์ สามารถนำความรู้ที่ได้มาเป็นแนวทางหรือใช้ประโยชน์ในการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาต่างๆได้ ส่งเสริมการศึกษาให้มีมาตรฐานสูงขึ้น(รุ่งฤดี อภิวัฒน์ศรีและคณะ 2550, น. 5-6)

การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นต่อเนื่องตลอดชีวิต เพราะบุคคลมีเรื่องที่ต้องสงสัยและอยากรู้อยู่ตลอดเวลาจึงเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดความต้องการและแสวงหาสารสนเทศ สารสนเทศจะช่วยเพิ่มพูนสติปัญญา ความรอบรู้ของบุคคลนั้นให้ลึกซึ้งและกว้างไกล การศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพหรือการปฏิบัติงานไม่ว่าบุคคลจะประกอบอาชีพอิสระหรือทำงานในองค์กรใดๆย่อมมีความต้องการและแสวงหาสารสนเทศเพื่อช่วยเสริมการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย และสามารถถ่ายทอดสารสนเทศไปยังบุคคลอื่น เพื่อเก็บรวบรวมและแสวงหาได้ไปยังผู้ใช้สารสนเทศคนอื่นๆอีกทอดหนึ่ง (มาลี กาบมาลา 2553, น. 3 -4)

โดยสรุปแล้ว การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาเป็นกระบวนการที่นักศึกษา เสาะแสวงหาสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ จากแหล่งสารสนเทศ แล้วนำมาประมวลผลจัดทำเป็นรูปแบบ ที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในกิจกรรมทางการศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ เช่น การหาคำตอบ การทำบ้าน การอภิปรายหน้าชั้นเรียน การทำวิจัย การทำโครงการ การทำรายงาน การสอบ ฯลฯ โดยมีแหล่งสารสนเทศที่เป็นที่สนใจและนิยมใช้ คือ ห้องสมุดต่างๆ และ อินเทอร์เน็ต

1.2 ความหมายของสารสนเทศ

สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริง ประสบการณ์ เหตุการณ์ ต่างๆ รวมถึงจินตนาการของมนุษย์ ที่มีการรวบรวม เรียบเรียงแล้วเก็บลงในสื่อหรือวัสดุสารสนเทศ รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือเก็บอยู่ในตัวบุคคลหรือในรูปแบบของสถานที่ ที่สามารถนำกลับมาถ่ายทอดและเผยแพร่ได้ทั้งในรูปแบบและนามธรรม (คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2543, คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2552, มาลี ถ้ำสกุล 2553, อาภากร ธาตุโลหะ 2554)

สารสนเทศ หมายถึง ความคิด ข้อเท็จจริง จินตนาการซึ่งได้มีการสื่อสาร จดบันทึก จัดพิมพ์ เผยแพร่ ซึ่งอาจเป็นการสื่อสารในลักษณะที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ (คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 2550, น. 2)

สารสนเทศ คือ ข้อมูลที่มีความหมายต่อผู้ใช้ข้อมูลนั้น ข้อมูลนั้นต้องมีสาระสำคัญสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ กระบวนการในการทำข้อมูลให้กลายเป็นสารสนเทศ ได้แก่ การสรุป การจัดหมวดหมู่ การคิดคำนวณ โดยผู้ใช้สามารถรับรู้และเข้าใจข้อมูลได้ (พลพูน ปิยวรรณ และสุภาพร เจริญเยี่ยม 2552, น. 13-14)

สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบ รวบรวม เรียบเรียง วิเคราะห์ หรือประมวลผลใหม่ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีความหมาย มีคุณค่า และบันทึกไว้ในรูปแบบต่างๆ ทั้งในรูปแบบของทรัพยากรตีพิมพ์ ไม่ตีพิมพ์ หรือทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้กระบวนการถ่ายทอดข้อมูล สามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งได้ (ปิยกุล บุญญาศรีรัตน์ 2555, สุพรรณษา ยวงทอง 2558)

สรุปได้ว่า สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริง ความคิด เรื่องราว เหตุการณ์ ประสบการณ์ จินตนาการต่างๆ ของมนุษย์ ที่ได้มีการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ มาทำการประมวลผล เรียบเรียง ให้ได้เป็นผลลัพธ์ที่มีความหมาย มีคุณค่า สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคลและนำไปใช้ประโยชน์ได้ สารสนเทศมีการบันทึกในรูปแบบต่างๆ หลากหลายรูปแบบ เช่น วัสดุตีพิมพ์หรือทรัพยากรตีพิมพ์ วัสดุไม่ตีพิมพ์ ทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์และรูปแบบต่างๆ ที่สามารถนำไปถ่ายทอดและเผยแพร่ได้ทั้งในลักษณะที่เป็นแบบทางการหรือแบบไม่เป็นทางการ ผู้ใช้สามารถรับรู้และเข้าใจข้อมูล สามารถสื่อความหมายให้เข้าใจได้ระหว่างผู้สื่อ และผู้รับ ผู้ใช้สามารถนำเอาข้อมูลนั้น ไปใช้ประโยชน์ให้ตรงกับความต้องการ และประกอบการตัดสินใจให้บรรลุวัตถุประสงค์

1.3 ความสำคัญของสารสนเทศ

ประภาวดี สืบสนธิ์ (2543) , คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2543), จินคาร์ตัน เบอร์พันซ์ (2548) , จุมพจน์ วนิชกุล (2549) , คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (2550) , มาลี ล้ำสกุล (2553) ได้แจกแจงความสำคัญของสารสนเทศไว้ ดังนี้

1. ความสำคัญต่อบุคคล สารสนเทศมีความสำคัญมากต่อการดำรงชีวิตของบุคคลในแต่ละวัน ในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆในการประกอบอาชีพ ภารกิจการทำงาน บุคคลที่ศึกษาหาความรู้ประสบการณ์อยู่เสมอจะเป็นผู้เปรียบบุคคลที่ไม่แสวงหาความรู้เพราะมีข้อมูลใช้ประกอบความคิด ไตร่ตรอง คาดการณ์ล่วงหน้า เมื่อเผชิญอุปสรรคปัญหาจะทำให้แก้ปัญหาต่างๆ ได้ทันและไม่เสียโอกาส บุคคลที่มีทักษะทางสารสนเทศหรือเป็นผู้ที่มีความสามารถในการเข้าถึงและค้นหาสารสนเทศย่อมเป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ได้ตลอดชีวิต ทำให้เป็นผู้รู้เท่าทันสถานการณ์ต่างๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ช่วยให้สามารถต่อสู้ได้ดีกับสิ่งแวดล้อมซึ่งไม่รู้จักและอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต ทำให้สามารถต่อสู้กับความไม่รู้ของตนเองในเรื่องที่จำเป็นต้องรู้ เช่น ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ และสารสนเทศทำให้เกิดความเจริญทางจิตใจ มีความสงบเยือกเย็น รู้จักควบคุมอารมณ์ที่ไม่พึงปรารถนา

2. ความสำคัญต่อองค์กร การด้านการบริหารงานขององค์กรผู้บริหารต้องใช้สารสนเทศในการวางแผนงาน กำหนดจุดมุ่งหมายวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน เช่น สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสถานะการเงิน การตลาด และสารสนเทศแนวโน้มการค้าเงินธุรกิจขององค์กร กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ผู้บริหารที่มีสารสนเทศที่ถูกต้องสมบูรณ์หามาใช้ได้ทันการณ์ จึงจะทำให้การบริหารองค์กรก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว

3. ความสำคัญต่อเศรษฐกิจ เศรษฐกิจในยุคปัจจุบันเป็นเศรษฐกิจในยุคสังคมข่าวสารที่ต้องพึ่งสารสนเทศ การทำธุรกิจลงทุนประกอบการใดๆ ผู้ลงทุนจำเป็นต้องแสวงหาสารสนเทศที่เกี่ยวกับวัตถุดิบ แรงงาน เงินทุน วิธีการผลิต วิธีจัดเก็บสินค้า จัดส่ง และส่งออก ตลอดจนกระบวนการลงทุน ผู้ลงทุนจะต้องหาสารสนเทศมาใช้ประกอบการวางแผนการดำเนินการลงทุนซึ่งไม่ใช่สิ่งที่ได้เปล่า สารสนเทศเป็นสิ่งที่มีความ มีราคา ต้องเสียค่าใช้จ่าย เท่ากับการลงทุนทางธุรกิจ มีค่าใช้จ่ายในส่วนสารสนเทศด้วย ซึ่งเป็นส่วนของการลงทุนที่ได้ผลคุ้มค่า

4. ความสำคัญต่อการศึกษา สารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญของการจัดระบบการเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับต้นจนถึงระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการศึกษาค้นคว้าวิจัย และกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ ที่ผ่านมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ล้วนแล้วแต่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา เห็นได้จากการศึกษาทุกแห่งมีการจัดตั้งห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศต่างๆ

เพื่อเป็นศูนย์กลางในการให้บริการสารสนเทศเพื่อการศึกษา มีการจัดหาจัดเก็บและบริการทรัพยากรสารสนเทศที่รองรับการเรียนการสอนในลักษณะที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนสามารถเข้าถึงและได้รับสารสนเทศที่เหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้การศึกษาในสาขาต่างๆก้าวหน้า เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จึงนับได้ว่าสารสนเทศเป็นพื้นฐานและปัจจัยสำคัญในการศึกษาเรียนรู้ การค้นคว้า การวิจัยต่างๆ

5. ความสำคัญต่อการเมืองและการปกครอง การให้ประชาชนได้รับข่าวสารสารสนเทศอย่างรวดเร็ว ทัวถึงและรอบด้านจะช่วยพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทางด้านการเมืองและการปกครอง ประชาชนในประเทศที่มีเสรีภาพในการได้รับรู้สารสนเทศ ข่าวสาร ข้อมูล ประชาชนจะมีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในการใช้สิทธิหรือกระบวนการทางการเมือง โดยเฉพาะในประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีการเลือกตั้งผู้มาเป็นกระบวนการสำคัญ การรับรู้ข่าวสารช่วยให้ประชาชนเข้าใจในระบบการปกครอง ซึ่งจะทำให้การใช้สิทธิและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเพิ่มมากขึ้น

6. ความสำคัญต่อสังคมและวัฒนธรรม สารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในกระบวนการหล่อหลอมสังคมและเป็นตัวแปรที่สำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาด้านต่างๆ สารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นสิ่งจำเป็นต่อการวิจัยและพัฒนา ช่วยพัฒนาศักยภาพของคนในสังคม ก่อให้เกิดการศึกษาที่จำเป็นต่อการพัฒนาสังคมรวมทั้งการรักษาและถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมและสติปัญญา เมื่อมนุษย์สามารถสร้างอารยธรรมและความรู้เรื่องราวต่างๆไว้ จะถูกบันทึกไว้เป็นสารสนเทศรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ทำให้ความรู้ทั้งหลายทั้งปวงไม่สูญหายไปสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์อีก เป็นการถ่ายทอดอนุรักษ์ และพัฒนา มรดกทางวัฒนธรรม เสริมสร้างความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีและวิชาการสาขาต่างๆที่จำเป็นต่อการพัฒนาสังคม โดยใช้วิธีการศึกษาจากแหล่งความรู้และผลสำเร็จที่เกิดขึ้นมาแล้ว หาแนวทางแก้ปัญหาที่มีในปัจจุบัน ทำให้การตัดสินใจได้ดีขึ้น ถูกต้องขึ้น เป็นการพัฒนาสังคมของตนให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

สรุปได้ว่า สารสนเทศมีความสำคัญอยู่ในทุกส่วนของสังคม ทั้งในด้านส่วนตัวของแต่ละบุคคล ด้านองค์กรส่วนรวม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านการเมืองและการปกครอง และด้านสังคมและวัฒนธรรม สารสนเทศมีความสำคัญมากต่อการดำรงชีวิต และความจำเป็นในการดำเนินภารกิจในแต่ละด้าน การขาดสารสนเทศที่ดีและทันสมัย จะทำให้การดำเนิน

ภารกิจในแต่ละด้านล้มเหลว ไม่เจริญรุ่งเรือง ส่งผลให้สังคมนั้นๆมีความยุ่งยาก การดำรงชีวิตในสังคมนั้นๆจะดำรงชีวิตได้อย่างยากลำบาก ไม่มีความสุขสะดวกสบายและไม่มีความสุข

1.4 การใช้สารสนเทศ

การใช้สารสนเทศ หมายถึงพฤติกรรมที่ผู้ใช้สารสนเทศ (information user) เกิดความต้องการสารสนเทศ (need) ซึ่งจะเป็นแรงผลักดันให้เกิดพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ (information seeking behavior) โดยผู้ใช้จะทำการค้นหาสารสนเทศที่ต้องการจากระบบสารสนเทศ หรือจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ การค้นหานี้อาจจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว หรือทำให้ต้องกลับไปสู่การค้นหาครั้งใหม่ก็ได้ จากนั้นจึงนำไปสู่การใช้สารสนเทศ ซึ่งอาจจะทำให้ผู้ใช้พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ แต่ความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจนี้อาจจะกระตุ้นให้เกิดความต้องการสารสนเทศได้อีก (Wilson 1994, น. 15-16)

การใช้สารสนเทศ เป็นการกระทำที่เป็นผลสืบเนื่องจากการที่บุคคลมีความต้องการสารสนเทศ จึงนำไปสู่พฤติกรรมการสารสนเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ และการประเมินสารสนเทศ การใช้สารสนเทศอาจเกิดขึ้นทันทีหลังจากที่บุคคลนั้น ได้รับสารสนเทศหรืออาจจะเป็นการเก็บรวบรวมสารสนเทศไว้เพื่อใช้ภายหลังก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ว่าสารสนเทศนั้นมีความสำคัญหรือเร่งด่วนอย่างไร การใช้สารสนเทศจะสิ้นสุดลงเมื่อ สารสนเทศนั้นสามารถตอบสนองความต้องการและนำไปใช้งานหรือนำไปแก้ปัญหาได้ตามจุดมุ่งหมาย (ประภาวดี สืบสนธิ์ 2533, น. 832)

สรุปได้ว่า การใช้สารสนเทศ เป็นกิจกรรมที่เกิดจากบุคคลมีความต้องการสารสนเทศได้มีการแสวงหาสารสนเทศที่ต้องการแล้วนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ การใช้สารสนเทศจึงเป็นพฤติกรรมที่เกิดหลังจากการที่ผู้ใช้เกิดความต้องการสารสนเทศ แล้วได้ไปค้นหาหรือแสวงหาสารสนเทศมาได้ และนำมาใช้ให้บรรลุตามความประสงค์ของตน การใช้สารสนเทศอาจทำให้ผู้ใช้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจก็ได้ ขึ้นอยู่กับตัวผู้ใช้เองจะตัดสินใจคุณค่าและประเมินสารสนเทศไปในทางใด แต่ความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจนี้จะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความต้องการสารสนเทศได้อีก

วัตถุประสงค์ของการใช้สารสนเทศ

ประภาวดี สืบสนธิ์ (2546) ครรชิต มาลัยวงศ์ (2541) จันทิมา เขียวแก้ว และ นฤมล รุจิพร (2545) วัตถุประสงค์ของการใช้สารสนเทศของแต่ละบุคคลว่าแตกต่างกันไปตามความต้องการของบุคคล ตามความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและสังคม การใช้สารสนเทศเป็นผลที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศมาเพื่อสนองต่อความต้องการส่วนบุคคล ดังนั้น

การใช้สารสนเทศจึงขึ้นอยู่กับความต้องการ แต่จะไม่แตกต่างกันมากนักในด้านที่เป็นแก่นสำคัญของชีวิต และวัตถุประสงค์ของการใช้สารสนเทศของบุคคลนั้นๆว่าจะนำสารสนเทศไปใช้หรือปรับเปลี่ยนสารสนเทศเพื่อเกิดประโยชน์ตามความต้องการของตนเองอย่างไร ซึ่งวัตถุประสงค์ของการใช้สารสนเทศของบุคคลสามารถจำแนกได้ ดังนี้

1. ใช้เพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล เช่น แก้ปัญหาชีวิตประจำวัน เรื่องส่วนตัว การทำงาน การตอบข้อสงสัย เพื่อความอยู่รอดในภาวะวิกฤติ เพื่อรับข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบัน เพื่อความบันเทิงและนันทนาการ
2. ใช้เพื่อตอบสนองความอยากรู้อยากเห็น เพื่อให้มีประสบการณ์ใหม่ๆ ยิงอยู่ในสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงมีเรื่องใหม่ๆ ตลอดเวลา สารสนเทศทำให้คนทันสมัย ไม่ล้าหลังและก้าวทันโลก
3. ใช้เพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ การศึกษาเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของบุคคล เพราะวิทยาการความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา บุคคลต้องใช้สารสนเทศเพื่อให้ก้าวทันโลกและวิทยาการใหม่ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เช่น ศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ดังที่กล่าวกันว่าใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาหาความรู้ตามอัธยาศัย
4. ใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจ บุคคลต้องตัดสินใจในการกระทำหรือไม่กระทำในสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่ที่มีผลกระทบต่อบุคคลและสังคม การตัดสินใจต้องการให้เกิดผลตามต้องการจำเป็นต้องใช้ข้อมูล ความรู้ เรื่องราว ตลอดจนวิชาการที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่องประกอบที่สำคัญ มิฉะนั้นอาจเกิดผิดพลาดได้
5. ใช้เพื่อประกอบอาชีพและการปฏิบัติงาน ในชีวิตประจำวันของบุคคลไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดๆ เพื่อให้เกิดผลผลิตและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานหรือบริหารงานตามวัตถุประสงค์ในหน่วยงานที่พัฒนาแล้ว ย่อมมีความจำเป็นต้องใช้สารสนเทศหาความรู้เกี่ยวกับเทคนิคใหม่ๆ เช่น ใช้เพื่อการลดขั้นตอนการทำงาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการช่วยส่งเสริมการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมาย
6. ใช้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตส่วนตัวและการงาน ปัญหาคือเหตุขัดข้องหรือกีดขวาง การทำงานปัญหาเกิดขึ้นได้เสมอ เมื่อเกิดขึ้นจะทำให้เสียหายแก่งานและจิตใจ สารสนเทศจึงจำเป็นต้องศึกษาจากการอ่าน การวิจัย การศึกษาเพิ่มเติม การดูงาน ฟังการบรรยาย อภิปราย และไต่ถามผู้รู้ นำมารวบรวม วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาต่อสถานการณ์ ไม่ว่าจะป็นในชีวิตประจำวัน เช่น การเดินทาง การเงิน หรือเพื่อสร้างความบันเทิง เป็นต้น

7. ใช้เพื่อการศึกษาและพัฒนาทั้งในส่วนตัวและสังคม การที่บุคคลจะสามารถต่อสู้และใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคม จำเป็นต้องมีความรู้ สติปัญญา คุณธรรม จากการได้เข้าถึงสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอตามความสามารถในการเรียนรู้

8. ใช้เพื่อถ่ายทอดสารสนเทศไปยังบุคคลอื่น เป็นการกระจายหรือถ่ายทอด และเผยแพร่สารสนเทศที่เก็บรวบรวม และแสวงหาออกไปยังวงกว้าง หรือการเผยแพร่ความรู้สู่สาธารณชน เช่น นักเขียน ครู นักวิชาการเกษตร จะติดตามเรื่องราวต่างๆ เพื่อเป็นตัวอย่างในการถ่ายทอดความรู้

9. ใช้เพื่อการค้นคว้าวิจัย นักวิจัยต้องใช้สารสนเทศหลายรูปแบบเพื่อค้นคว้าวิจัยให้รู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างถ่องแท้ เพื่อนำผลมาใช้พัฒนางานหรือสร้างงาน ศึกษาว่ามีผู้วิจัยแล้วหรือยังเพื่อนำมาเกื้อกูลการวิจัยของตน ต้องใช้ข้อมูลทางสถิติ แหล่งสารสนเทศทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

10. ใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ เช่น การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม การค้าขาย การแลกเปลี่ยนทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศจะใช้แตกต่างกันตามความต้องการของแต่ละบุคคล เพื่อตอบสนองความต้องการ ความอยากรู้อยากเห็น การศึกษาเรียนรู้ ประกอบการตัดสินใจในการทำงาน การแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งยังสามารถนำสารสนเทศมาพัฒนาความรู้ต่อตนเองและสังคม กระจายหรือถ่ายทอดไปสู่บุคคลอื่น ชูงานวิจัยได้อีกทางหนึ่ง

1.5 แหล่งสารสนเทศ

ความหมายของแหล่งสารสนเทศ

แหล่งสารสนเทศ หมายถึง สถานที่รวบรวมและจัดเก็บสารสนเทศในทุกๆ รูปแบบ และสามารถให้บริการทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบต่างๆแก่ผู้ที่มีความต้องการนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งในด้านการศึกษา ค้นคว้า และประโยชน์อื่นๆ (น้ำทิพย์ วิชาวิน 2546, น. 48)

แหล่งสารสนเทศ หมายถึง แหล่งใดๆที่สามารถให้บริการสารสนเทศได้ในหลากหลายรูปแบบตามความต้องการของผู้ใช้ได้ อาจเป็น องค์กร สถาบัน บุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องต่างๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการใช้สารสนเทศที่หลากหลายรูปแบบ และหลากหลายวัตถุประสงค์ สารสนเทศที่ได้นั้น อาจเป็น คำบรรยาย สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ รูปภาพ ฯลฯ (ประภาวดี สืบสนธิ์ และนฤมล รักษาสุข 2546, น. 51 และ พวา พันธุ์เมฆา 2539, น. 4-6)

แหล่งสารสนเทศ เป็นแหล่งที่ผลิต จัดหา หรือรวบรวม ทรัพยากรสารสนเทศ ต่างๆไว้เพื่อเป็นแหล่งให้บริการต่อผู้ที่มีความต้องการสารสนเทศ ไปค้นหาและนำไปใช้งานได้ ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ (อำเภอวรรณ ททัฬหเป็นไทย 2553, น. 7)

ดังนั้นแหล่งสารสนเทศ หมายถึง สถานที่ต่างๆ อาจเป็นองค์กร สถาบัน หรือ แหล่งสารสนเทศบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องต่างๆ สามารถเป็นทั้งที่ผลิตหรือรวบรวม และจัดเก็บสารสนเทศต่างๆไว้ ในรูปแบบต่างๆ เช่น คำบรรยาย สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ รูปภาพ เพื่อให้บริการแก่ผู้ที่มีความต้องการสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์

ประเภทของแหล่งสารสนเทศ

แหล่งสารสนเทศ มีหลายรูปแบบและหลากหลายประเภท ได้แก่ ห้องสมุด ศูนย์เอกสาร หอจดหมายเหตุ พิพิธภัณฑ์ วัด/โบสถ์ หอจดหมายเหตุ ศูนย์ข้อมูลเฉพาะสาขา ฐานข้อมูล เว็บไซต์ เป็นต้น รวมทั้งหน่วยงานที่ให้บริการสารสนเทศเชิงพาณิชย์ และหน่วยงานอื่น ๆ มีหน้าที่ในการจัดการและบริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้ในการศึกษาค้นคว้า และหาข้อมูลอย่างเป็นระบบ (คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2552, น. 3, ทักษพร จินตพยุกุล 2546)

น้ำทิพย์ วิภาวิน, 2546 , คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 2550 ได้จำแนกแหล่งสารสนเทศที่สำคัญและจำเป็นต่อผู้ใช้ เป็น 5 ประเภท

1. แหล่งสารสนเทศบุคคล เป็นแหล่งสารสนเทศที่มีอยู่ในตัวบุคคลที่เป็นผู้รู้สารสนเทศโดยเกิดจากการประมวลความคิด ความรู้และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล แหล่งสารสนเทศบุคคลที่สำคัญ เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ นักวิชาชีพ ในสาขาต่างๆ เป็นต้น การเข้าถึงสารสนเทศบุคคลอาจต้องใช้วิธีการติดต่อสอบถามขอความรู้ ขอคำแนะนำหรือขอสัมภาษณ์เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการจากบุคคลเหล่านั้นโดยตรง

2. แหล่งสารสนเทศสถาบัน คือ แหล่งที่เป็นหน่วยงาน องค์กร สถาบัน อาจเป็นของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เอกชน สมาคม หรือองค์กรระหว่างประเทศ โดยมีหน้าที่พื้นฐานคือ จัดเก็บ รวบรวมและให้บริการสารสนเทศตามวัตถุประสงค์ของสถาบันนั้นๆ มีหลายรูปแบบและเรียกชื่อแตกต่างกันไป มีทั้งแบบที่ให้บริการโดยไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่าย และแบบที่ให้บริการในเชิงพาณิชย์มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้มาใช้บริการ แหล่งสารสนเทศสถาบันที่เป็นรู้จักกันดีและเป็นที่ยอมรับใช้โดยทั่วไป มีดังนี้

2.1 หอสมุดหรือห้องสมุดต่างๆ (library) เป็นสถาบันบริการสารสนเทศเกิดขึ้นมานานมากแล้ว เป็นแหล่งค้นคว้าที่สำคัญระดับชาติทุกประเทศ เป็นศูนย์กลางการศึกษาหาความรู้ เป็นสถาบันที่รวบรวมและสังสรรรววิชาต่างๆ มีสารสนเทศหลากหลาย

ห้องสมุดจำแนกตามวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายในการจัดตั้ง แบ่งได้เป็น 5 ประเภทได้แก่

2.1.1 ห้องสมุดโรงเรียน (school library) จัดตั้งขึ้นในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อเป็นศูนย์กลางด้านวิชาการ อำนวยความสะดวกด้านการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน และจัดบริการสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการสอนของครูอาจารย์

2.1.2 ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (academic library) เน้นการให้บริการสารสนเทศครอบคลุมทุกสาขาวิชาที่มหาวิทยาลัยหรือสถาบันต้นสังกัดเปิดทำการสอน เพื่อสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าวิจัยของนักศึกษาและอาจารย์ ใช้ชื่อเรียกต่างกันไป เช่น สำนักหอสมุด สำนักบรรณสาร สำนักวิทยบริการ ศูนย์บรรณสาร และศูนย์สื่อการศึกษา เป็นต้น

2.1.3 ห้องสมุดเฉพาะ (special library) เน้นให้บริการสารสนเทศเฉพาะสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสถาบันต้นสังกัด ส่วนใหญ่สังกัดอยู่กับสมาคม หน่วยงานทางวิชาการ หรือสถาบันทางวิชาการเฉพาะด้าน เช่น ห้องสมุดธนาคาร ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ ห้องสมุดสมาคมวิชาชีพ เป็นต้น

2.1.4 ห้องสมุดประชาชน (public library) เป็นห้องสมุดที่รัฐให้การสนับสนุน จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นแหล่งสารสนเทศของชุมชน ให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป ในทุกระดับอายุและระดับการศึกษา ทรัพยากรสารสนเทศและกิจกรรมที่จัดขึ้นมุ่งที่ประโยชน์ของประชาชน ห้องสมุดประชาชนมีให้บริการทุกจังหวัดทั่วประเทศ

2.1.5 หอสมุดแห่งชาติ (national library) เป็นแหล่งเก็บรวบรวมและบำรุงรักษาทรัพยากรสารสนเทศของชาติ ทั้งที่เป็นหนังสือต้นฉบับตัวเขียน เอกสารโบราณ และจารึก สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศนวัสดุ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ผลิตขึ้นในประเทศและต่างประเทศ ให้บริการการอ่าน ศึกษาค้นคว้าและวิจัยแก่ประชาชนเพื่อให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการศึกษาตามอัธยาศัย

2.2 ศูนย์สารสนเทศ เป็นหน่วยงานให้บริการสารสนเทศเฉพาะด้าน แก่ผู้ใช้เฉพาะกลุ่มสาขาวิชาหรือสาขาวิชาชีพ เช่น นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย มีลักษณะคล้ายห้องสมุดเฉพาะให้ข้อมูลที่จัดทำขึ้นโดยศูนย์สารสนเทศหรือศูนย์เอกสารนั้น เช่น ข้อมูลสถิติ ตัวเลข รายงานการวิจัย สารระสังเขปและดัชนี วารสารเฉพาะวิชา ตัวอย่างของศูนย์สารสนเทศ ได้แก่ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ฝ่ายบริการความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ เป็นต้น

2.3 หอจดหมายเหตุ เป็นแหล่งที่รวบรวมและอนุรักษ์เอกสารราชการ และเอกสารทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ คำสั่ง ระเบียบ ข้อบังคับ บันทึก หนังสือโต้ตอบ รายงาน

แผนที่ ภาพถ่าย แบบแปลน เพื่อเป็นหลักฐานการดำเนินงานของรัฐและหน่วยงานเอกชน ใช้เป็นแหล่งค้นคว้าอ้างอิงทั้งเพื่อการปฏิบัติงานและค้นคว้าทางวิชาการ ตัวอย่างเช่น หอจดหมายเหตุแห่งชาติ หอจดหมายเหตุส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น หอจดหมายเหตุของสถาบันทางศาสนา หอจดหมายเหตุของมหาวิทยาลัย และหอจดหมายเหตุของสถาบันธุรกิจและอุตสาหกรรม เป็นต้น

3. แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน เป็นแหล่งสารสนเทศที่มุ่งเผยแพร่สารสนเทศ ข่าวสาร เหตุการณ์ ต่อมวลชนส่วนใหญ่ มีความทันสมัย/ทันต่อเหตุการณ์ ใช้การถ่ายทอดสารสนเทศในรูปของการกระจายเสียง ภาพและตัวอักษรโดยผ่านสื่อประเภทโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์

3.1 สื่อโทรทัศน์ เป็นแหล่งนำสารสนเทศต่างๆ ตรงสู่บ้านประชาชนส่วนใหญ่โดยเฉพาะชุมชนที่อยู่ในชนบทห่างไกลได้ดีกว่าแหล่งสารสนเทศประเภทอื่น ให้บริการสารสนเทศในรูปของเสียงและภาพ มีรายการข่าว รายงานเหตุการณ์สำคัญ เรื่องราวต่างๆ ที่กำลังเป็นที่สนใจของประชาชน และรายการสารคดีต่างๆ รวมทั้งมีสารสนเทศด้านนันทนาการที่ให้ความบันเทิง

3.2 สื่อวิทยุ เป็นแหล่งนำสารสนเทศต่างๆ สู่มวลชนในลักษณะเช่นเดียวกับโทรทัศน์ แต่ให้บริการสารสนเทศในรูปของเสียงเพียงอย่างเดียว ไม่มีภาพ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่มีความพอใจสื่อประเภทวิทยุในระดับที่น้อยกว่าโทรทัศน์

3.3 สื่อหนังสือพิมพ์ เป็นแหล่งที่ถ่ายทอดสารสนเทศให้แก่มวลชนในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ที่มีกำหนดเวลาอย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่เป็นรายวัน เน้นการนำเสนอภาพและข่าวของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างทันสมัย/ทันต่อเหตุการณ์

4. แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ ซึ่งอาจไม่ใช่แหล่งสะสมข้อมูลโดยตรง เช่น โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ อนุสาวรีย์ สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

5. แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ เป็นแหล่งสารสนเทศที่สามารถ ค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างกว้างขวางทุกสาขาวิชา เช่น ฐานข้อมูลออนไลน์ต่างๆ เครื่องข่ายคอมพิวเตอร์เฉพาะที่ และแหล่งที่สำคัญที่กำลังเป็นที่นิยมใช้งานมากซึ่งจะเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญที่สุดสำหรับอนาคต คือเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดใหญ่ครอบคลุมทั่วโลก เชื่อมโยงฐานข้อมูลจำนวนมากเข้าด้วยกันทำให้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งสารสนเทศผ่านเครือข่ายที่ไม่มีพรมแดน มีประโยชน์ต่อการสื่อสาร การค้นหาและการแลกเปลี่ยนข้อมูล อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีลักษณะเป็นสื่อผสม (Multi-media) ช่วยอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี สถาบันการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับอุดมศึกษาได้เชื่อมต่อระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการศึกษาช่วย

สนับสนุนและส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้จากอินเทอร์เน็ต เช่น ฐานข้อมูลห้องสมุด วารสารและจดหมายข่าวอิเล็กทรอนิกส์ บริการทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และข้อมูลข่าวสารต่างๆ โดยใช้บริการอินเทอร์เน็ต เป็นแหล่งสารสนเทศที่เข้าใช้ได้สะดวก รวดเร็ว โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ เพียงแต่ผู้ใช้มีเครื่องคอมพิวเตอร์แบบใดแบบหนึ่งไม่ว่าจะเป็นเครื่อง Desktop , Notebook หรือโทรศัพท์ smartphone ที่อยู่ในเครือข่ายของระบบอินเทอร์เน็ตก็จะสามารถใช้แหล่งสารสนเทศนี้ได้โดยง่ายและสะดวก ไม่จำกัดเวลาในการใช้ แต่สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตมีความน่าเชื่อถือน้อยกว่าแหล่งอื่นๆ เนื่องจากสารสนเทศในอินเทอร์เน็ต ไม่มีหน่วยงานใดเป็นเจ้าของทำหน้าที่กลั่นกรอง ตรวจสอบ เรียบเรียงเนื้อหา

สรุปได้ว่า แหล่งสารสนเทศสามารถให้บริการสารสนเทศแก่ผู้ที่มีความต้องการสารสนเทศสามารถค้นหาสารสนเทศและนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ แหล่งสารสนเทศมีหลากหลายประเภทมาก ได้แก่ แหล่งสารสนเทศบุคคลจะเป็นความรู้ที่แต่ละบุคคลสะสมไว้ เช่น อาจารย์ผู้สอน บรรณารักษ์ ประชาชนชาวบ้าน นักวิชาการ แหล่งสารสนเทศสถาบัน คือ แหล่งที่เป็นหน่วยงานหรือองค์กรซึ่งเป็นที่นิยมใช้งานมาก เช่น หอสมุดหรือห้องสมุดต่างๆ ศูนย์สารสนเทศให้บริการเฉพาะกลุ่มสาขาวิชาหรือสาขาวิชาชีพ เช่น นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ เช่น วัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต ฐานข้อมูลออนไลน์ และแหล่งข้อมูลที่กำลังได้รับความนิยมในการใช้งานเป็นแหล่งที่สำคัญในอนาคต คือ แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นแหล่งที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว มีสารสนเทศที่ต้องการในแทบทุกรูปแบบ ข้อมูลมีความหลากหลาย แต่มีข้อเสียเรื่องความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ

1.6 การเข้าถึงสารสนเทศ

น้ำทิพย์ วิภาวิน (2548) , ชญาภรณ์ กุลนิตติ (2553) ได้กล่าวถึงความหมายของการเข้าถึงสารสนเทศว่า การเข้าถึงสารสนเทศ (information access) หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้ใช้สารสนเทศสามารถค้นหาและได้รับสารสนเทศที่ต้องการ ส่วนใหญ่การเข้าถึงสารสนเทศจะเป็นการใช้บริการที่สถาบันบริการที่ได้จัดไว้ให้ผู้ใช้บริการเพื่อให้ค้นหาทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ได้ โดยในการเข้าถึงสารสนเทศมีจุดมุ่งหมายสูงสุด คือ สามารถสืบค้นสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว และทันต่อเวลาที่ใช้ ซึ่งจะสัมพันธ์กับแหล่งสารสนเทศ และในการสืบค้นผู้ใช้จึงควรรู้จักสามารถใช้งานระบบที่ใช้การเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้เป็นอย่างดี

ส่วนการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศแบบเสรี (open access) หมายถึง การเข้าถึงข้อมูลทางวิชาการออนไลน์ที่ไม่เสียค่าใช้จ่าย มีการจัดการในเรื่องลิขสิทธิ์ก่อนเผยแพร่ โดยไม่มีข้อจำกัดในด้านลิขสิทธิ์และการกำหนดสิทธิ์การใช้ ผู้ใช้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงสารสนเทศนั้นๆ และยังสามารถนำข้อมูลนั้นไปใช้ซ้ำได้อีก ได้แก่ บทความวิจัย ข้อมูลวิจัย และข้อมูลที่เกิดขึ้นในกระบวนการวิจัย ซึ่งรูปแบบสารสนเทศที่จะสามารถเข้าถึงได้ 6 รูปแบบ ดังนี้

- 1) คลังสารสนเทศที่เปิดให้เข้าถึงแบบเสรี (Open Access Repository)
- 2) วารสารที่เปิดให้เข้าถึงแบบเสรี (Open Access Journal)
- 3) ทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด (Open Education Resource : OER)
- 4) หนังสือ/สิ่งพิมพ์แบบเปิด (Open Monograph)
- 5) การประชุมวิชาการที่เปิดให้เข้าถึงแบบเสรี (Open Conference)
- 6) วิทยานิพนธ์ที่เปิดให้เข้าถึงแบบเสรี (Open Access Theses and Dissertation)

คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (2550), นันทิพย์ วิภาวิน (2548), วรเศรษฐ สุวรรณิก และยอดธง รอดแก้ว (2547, น. 128-130) ได้แยกแยะถึงกระบวนการเข้าถึงสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ ว่ามีวิธีการที่เข้าถึงได้ ดังนี้

1. การเข้าถึงสารสนเทศด้วยตนเอง เป็นวิธีที่ผู้ใช้เข้าถึงสารสนเทศโดยตนเองเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรม เช่น ใช้ความรู้ ความคิด ความจำ จากเอกสารเพิ่มข้อมูลของตนเองที่ได้เก็บรวบรวมไว้
2. การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศบุคคล เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ผู้ชำนาญการ นักวิชาชีพในสาขาต่างๆ เข้าถึงโดยใช้การติดต่อเจรจา พูดสนทนา ขอคำแนะนำสัมภาษณ์ ประชุม ฟังอภิปราย
3. การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศประเภทสถาบัน เช่น ห้องสมุด ศูนย์สารสนเทศ เข้าถึงโดยใช้เครื่องมือช่วยค้นประเภทต่างๆ เช่น บัตรรายการหนังสือ บัตรบรรณานุกรม บัตรรายการ ทัศนวัสดุ บรรณานุกรม วรรณคดีและสาระสังเขป นามานุกรม ฐานข้อมูลต่างๆ เช่น ฐานข้อมูลทรัพยากรห้องสมุด ฐานข้อมูลซีดีรอม ฐานข้อมูลออนไลน์ และใช้ระบบโอแพค (OPAC) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่บันทึกรายละเอียด ข้อมูลบรรณานุกรมของทรัพยากรสารสนเทศที่มีในห้องสมุดไว้ในฐานข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ รวมทั้งใช้วิธีการสอบถามจากผู้ปฏิบัติงานของห้องสมุด
4. การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศประเภทสื่อมวลชน เข้าถึงโดยใช้วิทยุ โทรทัศน์ ฟังวิทยุ และอ่านหนังสือพิมพ์
5. การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศเฉพาะด้านหรือเฉพาะทาง เข้าถึงโดยใช้วิธีการ

ดูงาน ทดลอง ทดสอบ การฝึกปฏิบัติ การฝึกภาคสนาม ฝึกงานในโรงงานอุตสาหกรรม

6. การเข้าถึงสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่วนใหญ่อยู่บนระบบคอมพิวเตอร์ เช่น การค้นหาข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ การค้นหาข้อมูลในระบบ server การค้นหาสารสนเทศบนระบบคอมพิวเตอร์ที่ผู้ให้บริการสารสนเทศจัดไว้ แบ่งการเข้าถึงหรือการค้นหาเป็น 2 แบบ คือ

6.1 การค้นหาแบบพื้นฐาน (basic search) เป็นการค้นหาแบบดั้งเดิมด้วยคำสำคัญ โดยการใช้คำที่เป็นคำเดียวหรือวลีซึ่งผู้ใช้กำหนดเอง ตามวิธีการค้นหาที่ระบุไว้ในแต่ละระบบ ในการค้นหาแบบพื้นฐานนี้ มีเทคนิคหรือยุทธวิธีที่จะช่วยทำให้ค้นหาได้รวดเร็วขึ้นและได้สารสนเทศตรงตามความต้องการ ซึ่งสามารถใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือหลายวิธีร่วมกัน ดังนี้

6.1.1 การค้นหาด้วยการกำหนดคำหรือวลีที่บอกความต้องการ โดยรวมของผู้ค้น วิธีการนี้ผู้ค้นจะต้องระบุคำหรือวลีที่มีความหมายตรงหรือใกล้เคียงเป้าหมายของสารสนเทศที่ต้องการค้นหาให้มากที่สุด จึงจะทำให้ค้นหาได้รวดเร็วและได้สารสนเทศที่ตรงกับความต้องการการค้นหา โดยการใช้เครื่องหมายแทนตัวอักษรที่ส่วนท้ายของคำหรือแทนส่วนของข้อความทางขวาที่เขียนต่างกัน เป็นการค้นหาเรื่องต่างๆ ที่ขึ้นต้นด้วยคำหรืออักษรชุดเดียวกัน โดยการใช้เครื่องหมาย ? , * มาแทนอักษรหรือกลุ่มอักษรทางด้านท้ายข้อความ การค้นหาด้วยวิธีนี้ในบางครั้งจะช่วยให้ค้นพบสารสนเทศได้ตรงตามความต้องการและรวดเร็วขึ้น แต่วิธีการค้นหาแบบนี้จะต้องศึกษาระบบการค้นหาจากผู้ให้บริการสารสนเทศแต่ละรายไป

6.1.2 การใช้ตัวดำเนินการแบบตรรกะ เช่น and , or , not ฯลฯ ใช้สำหรับการค้นหาที่มีคำสำคัญที่ต้องการค้นหามากกว่าหนึ่งชุด หรือ มีเงื่อนไขในการค้นหา มากกว่า 1 เงื่อนไข จะต้องใช้ตัวดำเนินการแบบตรรกะ เช่น and , or , not มาเชื่อมคำหรือชุดคำสั่งแล้วจึงจะทำการค้นหาได้ สำหรับวิธีการค้นหาหรือรายละเอียดในระบบการค้นหาจะเป็นไปตามที่ผู้ให้บริการสารสนเทศกำหนดไว้

6.2 การค้นหาแบบซับซ้อน (advanced search) การค้นหาแบบนี้จะมีการใช้แผ่นแบบ (template) ที่ระบบของผู้ให้บริการสารสนเทศสร้างเตรียมไว้แล้ว ให้เลือกหรือเติมคำที่ต้องการค้นหา เช่น มีเมนูเลือกเงื่อนไขหรือเลือกข้อมูลที่ต้องการค้นหาตามแบบที่แต่ละฐานข้อมูลสร้างไว้ให้ วิธีการค้นหาจะเป็นไปตามรูปแบบที่ผู้ให้บริการสารสนเทศแต่ละรายกำหนดไว้

7. การเข้าถึงสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตเข้าถึงโดยใช้เครื่องมือต่างๆในระบบอินเทอร์เน็ตช่วยทำการค้นหา ทำได้ 3 วิธี คือ

7.1 การเข้าถึงข้อมูล/สารสนเทศต่างๆไปโดยมิได้เฉพาะเจาะจงหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง (Browsing the Net) ผู้ใช้จะเข้าไปถึงข้อมูลสารสนเทศต่างๆผ่านทางสารบบเว็บ (web directory) คือ มีการจัดเว็บไซต์เป็นหมวดหมู่ต่างๆ เช่น จัดแบ่งไว้ตามประเภทของเนื้อหา

เช่น ประเภทวิทยาศาสตร์ การศึกษา ศิลปศาสตร์ คอมพิวเตอร์ หรือจัดแบ่งไว้เป็นกลุ่มๆ เช่น ข้อมูลของรัฐบาล การจ้างงาน ข่าว พยากรณ์อากาศ ฯลฯ ผู้ใช้เพียงแต่เลือกกลุ่ม(categories)ที่สนใจก็จะถูกพาเข้าสู่กลุ่มย่อยๆภายใต้กลุ่มใหญ่เป็นลำดับไป ตัวอย่างของการเข้าถึงสารสนเทศในข้อนี้คือ การใช้โปรแกรมเว็บเบราว์เซอร์เพื่อไปเข้าถึงสารสนเทศในเครือข่าย www.(WorldWideWeb) เช่น โปรแกรม IE(Internet Explorer) , Chrome, Firefox ฯลฯ ซึ่งในปัจจุบันผู้ใช้งานมากที่สุดบนอินเทอร์เน็ต

7.2 การเข้าถึงสารสนเทศโดยใช้เสิร์ชเอนจินเป็นเครื่องมือช่วยค้นหา

สารสนเทศที่มีมากมายมหาศาลบนอินเทอร์เน็ต เสิร์ชเอนจินที่ใช้กันแพร่หลายในปัจจุบัน ได้แก่ Google Search ,Yahoo. Infoseek, Alta Vista, HotBot, Web Crawler และ Magellan โดยผู้ใช้พิมพ์คำหรือข้อความที่เป็นคำสำคัญเข้าไปเสิร์ชเอนจินก็จะพาผู้ใช้ไปยังเว็บไซต์ต่างๆ ที่มีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับคำสำคัญเหล่านั้น

7.3 การเข้าถึงสารสนเทศโดยการสอบถามจากผู้รู้บนอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตเปรียบเหมือนนครอครวี่ใหญ่ที่มีสมาชิกครอบครัวที่ติดต่อสอบถามข้อมูลได้ทั่วโลก และมีระบบ FQA pages (frequently asked questions pages) ที่จัดเป็นเว็บเพจ หรือที่วางไฟล์ ที่อนุญาตให้ผู้ใช้เข้าถึงหรือโอนถ่ายไฟล์ที่ต้องการไปได้ด้วยตนเอง หรือการถามคำถามที่ต้องการทราบข้อมูลผ่านทางเว็บบอร์ด (webboard) ซึ่งเป็นเครื่องมือ หรือหน้าเว็บที่มีการพูดคุย การแลกเปลี่ยนความรู้ความเห็นที่คนทั้งโลกสามารถอ่านและเขียน แสดงความคิดเห็น แสดงข้อมูลได้ในทุกเรื่องราวที่ต้องการทราบ เช่น การไปตั้งคำถามในเว็บบอร์ด pantip.com ตามหมวดหมู่ที่สนใจ ก็จะได้รับคำตอบที่เป็นข้อมูล ข้อคิดเห็นที่หลากหลายได้ในเวลาไม่นานนัก

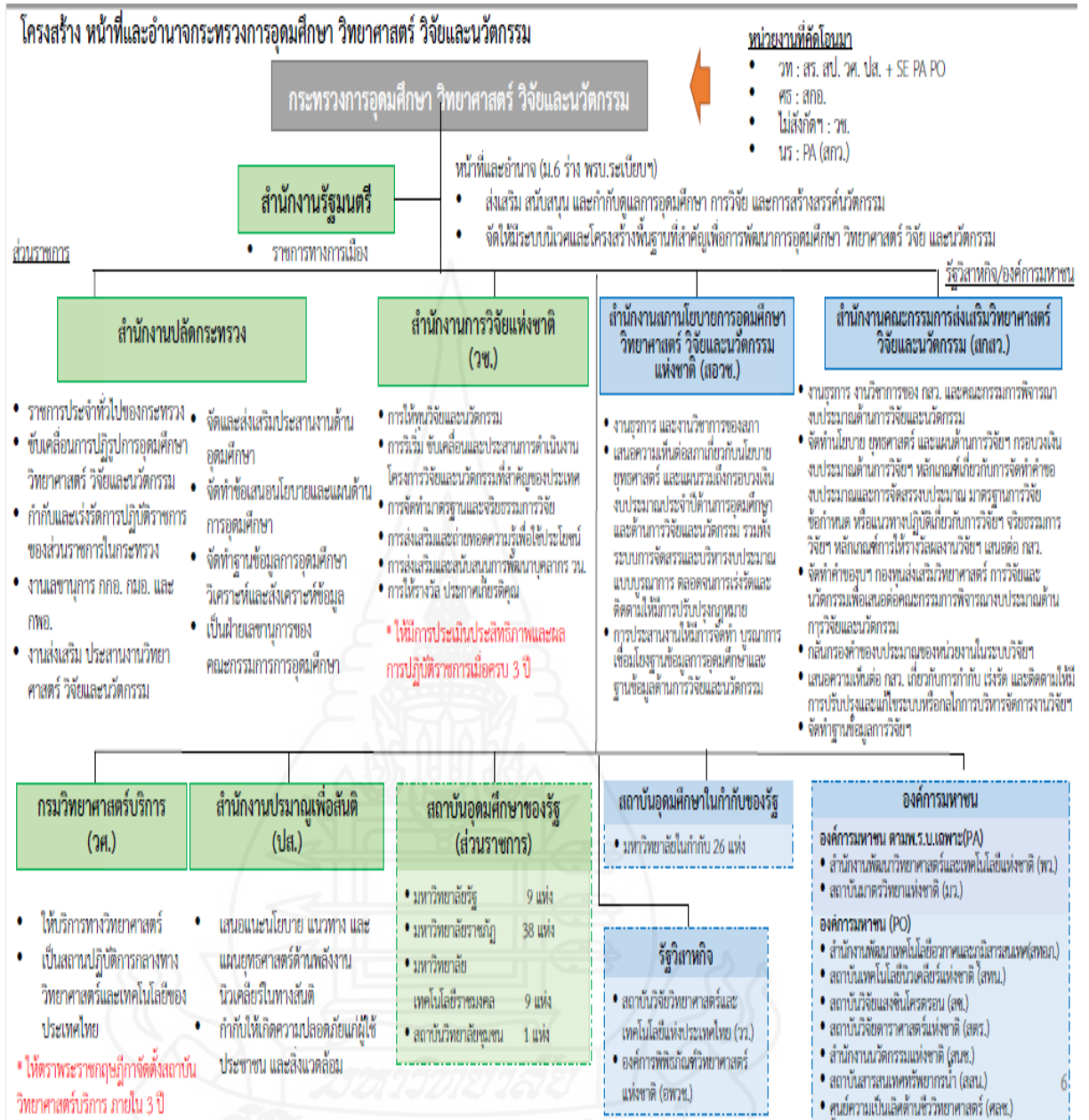
สรุปได้ว่า การเข้าถึงสารสนเทศ หมายถึง วิธีการที่ให้ได้มาซึ่งสารสนเทศตามที่ต้องการโดยวิธีการที่ใช้จะมีความสัมพันธ์กับแหล่งสารสนเทศ และมีหลากหลายวิธีให้เลือกตั้งแต่วิธีง่ายๆ ไปจนถึงวิธีการเข้าถึงที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญในการใช้ โดยเริ่มจากการเข้าถึงสารสนเทศด้วยตนเอง เช่น จากความคิด ความจำ การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่สำคัญๆ คือ การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศบุคคล เช่น ครู อาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิต่างๆ ใช้วิธีไปพูดคุย สัมภาษณ์ การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ใช้การดูโทรทัศน์ หรือฟังวิทยุ หรืออ่านหนังสือพิมพ์ การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศเฉพาะด้าน เช่น สารสนเทศในการผลิตสินค้า เข้าถึงโดยใช้วิธีการไปดูงาน ฝึกปฏิบัติ หรือฝึกงานในโรงงานที่สนใจ สำหรับการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่ได้รับความนิยมในการใช้งานมาก คือ การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศสถาบัน เช่น ห้องสมุดต่างๆ ใช้การไปเลือกหยิบหนังสือจากชั้นวางหนังสือ โดยใช้เครื่องมือต่างๆ ช่วยนำทาง เช่น บัตรรายการหนังสือ

บัตรรขรชนีวารสาร หรือใช้โปรแกรมฐานข้อมูลของห้องสมุดโอแพก จากเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องสมุด หรืออาจเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการในห้องสมุดโดยการสอบถามจากบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด สำหรับแหล่งสารสนเทศที่นิยมใช้งานมากอีกแหล่งหนึ่งในปัจจุบันคือ แหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต เพราะมีเนื้อหาสารสนเทศที่หลากหลายทุกหมวดหมู่ที่ต้องการค้นหา ในการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตจะต้องใช้เครื่องมือที่ผู้ใช้มีความคุ้นเคยหรือมีความรู้ในการใช้จึงจะทำให้การเข้าถึงประสบความสำเร็จ ได้รับสารสนเทศตามต้องการไปใช้งาน เช่น การเข้าถึงเครือข่าย WWW. ผู้ใช้จะต้องมีความคุ้นเคยและใช้งาน โปรแกรม Web Browser ได้ เช่น โปรแกรม IE , Chrome, Firefox ฯลฯ หรือผู้ใช้ที่ต้องค้นหาข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจงจะต้องมีความชำนาญและรู้จักเทคนิคในการใช้งาน โปรแกรมเสิร์ชเอนจิน เช่น Google Search ได้เป็นอย่างดี จึงจะทำให้การค้นหามีความรวดเร็วและได้รับสารสนเทศตรงตามความต้องการ

2. วิทยาลัยชุมชนและมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยชุมชน

2.1 วิทยาลัยชุมชน

วิทยาลัยชุมชนเป็นสถาบันการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา ที่ได้เริ่มมีการจัดตั้งและเริ่มให้บริการตามนโยบายรัฐบาลในปี พ.ศ.2544 และขยายการจัดตั้งเพิ่มขึ้นเรื่อยมา ในปัจจุบันนี้ ได้มีการจัดตั้งและเปิดบริการกระจายอยู่ทุกภูมิภาคทั่วประเทศไทย โดยดำเนินงานเต็มรูปแบบตั้งแต่ปี พ.ศ.2558 เพื่อให้เป็นสถาบันการศึกษาแก่กลุ่มเป้าหมายที่พลาดโอกาสทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. 2558 วิทยาลัยชุมชนอยู่ภายใต้ สังกัดสถาบันวิทยาลัยชุมชน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในปัจจุบัน รัฐบาลได้มีการออกพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562 เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ.2562 ทำให้ขณะนี้วิทยาลัยชุมชนอยู่ภายใต้สังกัดสถาบันวิทยาลัยชุมชน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 2.1 โครงสร้าง หน้าที่และอำนาจกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ที่มา : กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม <https://www.mhesi.go.th>

ในปัจจุบัน วิทยาลัยชุมชนมีการจัดตั้งและเปิดบริการการเรียนการสอนแล้วทั่วประเทศ จำนวน 20 แห่ง คือ

1. วิทยาลัยชุมชนในพื้นที่เขตภาคเหนือ จำนวน 5 แห่ง คือ วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน วิทยาลัยชุมชนพิจิตร วิทยาลัยชุมชนตาก วิทยาลัยชุมชนแพร่ และวิทยาลัยชุมชนน่าน

2. วิทยาลัยชุมชนในพื้นที่เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 4 แห่ง คือ วิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ วิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร วิทยาลัยชุมชนหนองบัวลำภู และวิทยาลัยชุมชนยโสธร

3. วิทยาลัยชุมชนในพื้นที่เขตภาคใต้ จำนวน 7 แห่ง คือ วิทยาลัยชุมชนระนอง วิทยาลัยชุมชนนราธิวาส วิทยาลัยชุมชนยะลา วิทยาลัยชุมชนปัตตานี วิทยาลัยชุมชนพังงา วิทยาลัยชุมชนสตูล และวิทยาลัยชุมชนสงขลา

4. วิทยาลัยชุมชนในพื้นที่เขตภาคกลาง จำนวน 4 แห่ง คือวิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี วิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว และวิทยาลัยชุมชนตราด

4.1 วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี มีที่ทำการตั้งอยู่ที่ 7 หมู่ 2 ตำบลห้วยแห่งอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ให้บริการการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา หลักสูตรอนุปริญญาใน 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป สาขาวิชาการศึกษาศิลปะและวัฒนธรรม สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุชุมชน และสาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น

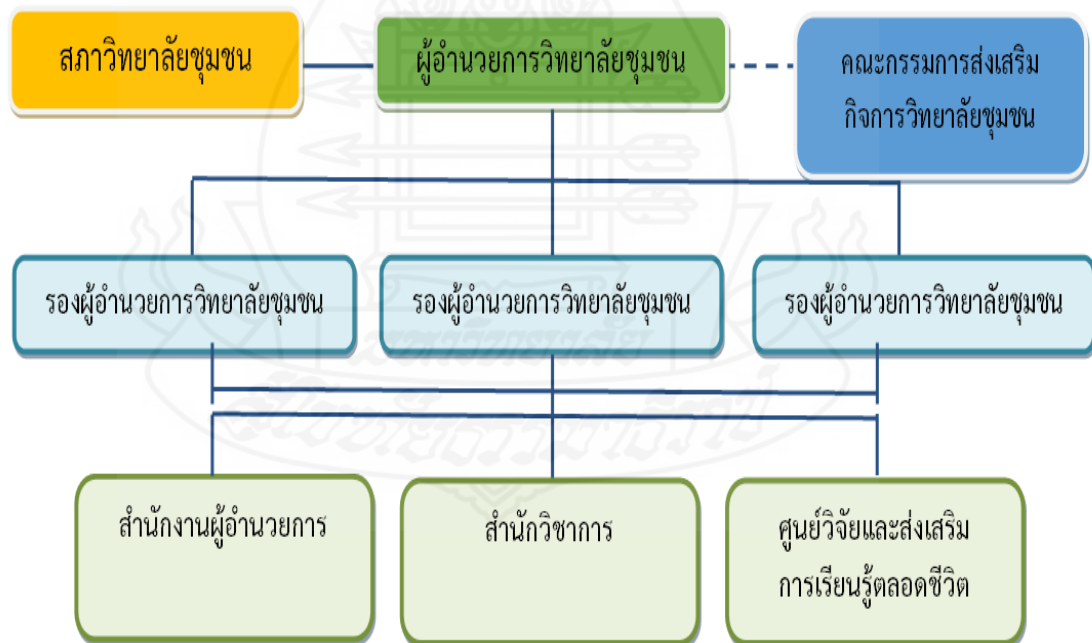
4.2 วิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร มีที่ทำการตั้งอยู่ที่ 101 กระเช้าขาว หมู่ 9 ตำบลบ้านบ่อ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ให้บริการการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา หลักสูตรอนุปริญญาใน 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น และสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม

4.3 วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว มีที่ทำการตั้งอยู่ที่ ถนนสุวรรณศร ตำบลท่าเกษม อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ให้บริการการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา หลักสูตรอนุปริญญาใน 8 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น สาขาวิชาการศึกษาศิลปะและวัฒนธรรม สาขาวิชาการสาธารณสุข สาขาวิชาการเกษตรอินทรีย์ และสาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และการค้าชายแดน

4.4 วิทยาลัยชุมชนตราด มีที่ทำการตั้งอยู่ที่ 64/1 หมู่ 2 ตำบลเนินทราย อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ให้บริการการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา หลักสูตรอนุปริญญาใน 5 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป สาขาวิชาการศึกษาศิลปะและวัฒนธรรม สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น และสาขาวิชาเกษตรและการแปรรูป

วิทยาลัยชุมชนเป็นส่วนราชการในสังกัดสถาบันวิทยาลัยชุมชน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีหน้าที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาและฝึกอบรมด้านวิชาการหรือด้านวิชาชีพ วิจัย ทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและบริการทางวิชาการเพื่อพัฒนาชุมชน โดยมีสภาวิทยาลัยชุมชนทำหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาที่ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนองค์การชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิต่างๆ ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และให้สภาวิทยาลัย แต่งตั้งรองผู้อำนวยการวิทยาลัยหนึ่งคน เป็นเลขาธิการ สภาวิทยาลัยชุมชนทำหน้าที่กำหนดนโยบาย และกำกับดูแลการปฏิบัติงานของวิทยาลัยชุมชน

โครงสร้างการบริหารงานของวิทยาลัยชุมชน ประกอบด้วย สภาวิทยาลัยชุมชน ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชน รองผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชน จำนวน 3 คน แบ่งการบริหารงานออกเป็น 2 สำนัก 1 ศูนย์ ได้แก่ สำนักงานผู้อำนวยการ สำนักวิชาการ ศูนย์วิจัยและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามรูปแบบโครงสร้างระดับบริหารของวิทยาลัยชุมชน และโครงสร้างระดับปฏิบัติการของวิทยาลัยชุมชน ดังภาพที่ 2 – 3

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างระดับบริหารของวิทยาลัยชุมชน

ที่มา : รายงานการประเมินตนเองวิทยาลัยชุมชนตราด ปีการศึกษา 2560 (2561, น. 5)

ภาพที่ 2.3 โครงสร้างระดับปฏิบัติการของวิทยาลัยชุมชน

ที่มา : รายงานการประเมินตนเองวิทยาลัยชุมชนตราด ปีการศึกษา 2560 (2561, น. 6)

2.2 หลักสูตรแบ่งออก 4 ประเภท ดังนี้

2.2.1 หลักสูตรระดับอนุปริญญาวิทยาลัยชุมชน (3 ปี) จัดขึ้นตามระเบียบสถาบันวิทยาลัยชุมชนว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาของวิทยาลัยชุมชน พุทธศักราช 2560 ประกอบด้วย การรับเข้าศึกษา ผู้เข้าศึกษาสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า การจัดการศึกษาระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งเป็น 2 ภาคการศึกษา โดยมีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 90 หน่วยกิต ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น ซึ่งมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่า 3 คน และในจำนวนนั้นต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์อย่างน้อย 1 คน การลงทะเบียนเรียน ได้ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิตและไม่เกิน 22 หน่วยกิต การวัดและประเมินผลการเรียนค่าระดับกำหนดเป็นตัวอักษร การสำเร็จการศึกษาคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 การลาพักการศึกษา การรักษาสภาพ การลาออก และการฟื้นฟูสภาพ เอกสารทางการศึกษาใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ใบระเบียบแสดงผลการเรียน การประกันคุณภาพหลักสูตร และผู้สอนประจำและผู้สอนพิเศษ

2.2.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรสถาบันวิทยาลัยชุมชน จัดขึ้นตามระเบียบสถาบันวิทยาลัยชุมชนว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรสถาบันวิทยาลัยชุมชน พุทธศักราช 2560 ประกอบด้วย การรับเข้าศึกษา ผู้เข้าศึกษาสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า การจัดการศึกษา 1 ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษา หน่วยกิตไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต การจัดการศึกษา 2 ปีการศึกษา หน่วยกิตไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต การลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 18 หน่วยกิตในแต่ละภาคการศึกษา การวัดและประเมินผลค่าระดับกำหนดเป็นตัวอักษร การสำเร็จการศึกษา ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 การลาพักการศึกษา การรักษาสภาพ การลาออก และการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษา ลาพักได้ครั้งละไม่เกิน 1 ภาคการศึกษา เอกสารทางการศึกษา ใบระเบียบแสดงผลการเรียน ใบรับรองผลการเรียน และผู้สอนประจำและผู้สอนพิเศษ

2.2.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิทยาลัยชุมชน จัดขึ้นตามระเบียบสถาบันวิทยาลัยชุมชนว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย การรับเข้าศึกษา คุณวุฒิของผู้เรียนให้เข้าไปตามข้อกำหนดของหลักสูตร การจัดการศึกษาไม่น้อยกว่า 6 เดือนแต่ไม่เกิน 1 ปีการศึกษา หน่วยกิตไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต ไม่น้อยกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 2 ปีการศึกษา หน่วยกิตไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต การลงทะเบียนเรียนให้เสร็จสิ้นก่อน

เปิดสอน การวัดและประเมินผล ค่าระดับกำหนดเป็นตัวอักษร การสำเร็จการศึกษาผ่านการประเมิน ความรู้และทักษะเอกสารทางการศึกษา ใบระเบียบนแสดงผลการเรียน ใบรับรองผลการเรียน และ ผู้สอนประจำและผู้สอนพิเศษ

2.2.4 หลักสูตรสัมฤทธิ์บัตรวิทยาลัยชุมชน จัดขึ้นตามระเบียบสถาบันวิทยาลัย

ชุมชน ว่าด้วยการจัดการศึกษาหลักสูตรสัมฤทธิ์บัตรวิทยาลัยชุมชน พุทธศักราช 2560 ประกอบด้วย การรับสมัครและการคัดเลือกนักศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่วิทยาลัยกำหนด ผู้เข้าศึกษามี ความรู้พื้นฐานด้านภาษาไทย จำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 1 คน การลงทะเบียนเรียนก่อนเปิดการจัดการศึกษาอบรม การเรียน การสอน และ การประเมินผล เวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด การอนุมัติผลการศึกษา อบรมและการให้สัมฤทธิ์บัตร การพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง

2.3 ระบบการเรียนการสอน

การเรียนการสอนจัดขึ้นตามระเบียบสถาบันวิทยาลัยชุมชนว่าด้วยการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาของวิทยาลัยชุมชน พุทธศักราช 2560 มีรายละเอียดดังนี้ การจัดการศึกษาระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ ภาคศึกษา มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ การเปิดภาคฤดูร้อนให้กำหนดระยะเวลาและจำนวน หน่วยกิต โดยมีหน่วยกิตสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับภาคการศึกษาปกติ

โครงสร้างตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 90 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 6 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนแบบเต็มเวลา และไม่เกิน 9 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา หลักสูตรประกอบด้วย

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้รอบด้าน อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น สังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและ วิชาชีพที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ ไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต

3. หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกรายวิชาใดๆ ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต

การคิดหน่วยกิต รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อย กว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค รายวิชาภาคปฏิบัติ

ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึก ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาคการสอนบรรยายหรืออภิปรายหรือปฏิบัติการให้ใช้เวลาสอนไม่น้อยกว่า 50 นาทีต่อชั่วโมง

จำนวนและคุณภาพของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์คุณภาพดีตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่า 3 คน และในจำนวนนั้นต้องมีคุณภาพดีไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่าครูวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวนอย่างน้อย 1 คน ทั้งนี้อาจารย์ประจำหลักสูตรในแต่ละหลักสูตรจะเป็นอาจารย์ประจำเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ถ้าคุณภาพระดับปริญญาตรีต้องมีประสบการณ์ในการสอนได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพสูงขึ้น

พระราชบัญญัติ สถาบันวิทยาลัยชุมชนพ.ศ. 2558 ให้ไว้ ณ วันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2558 เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา ให้สถาบันเป็นสถานศึกษาซึ่งจัดการศึกษาโดยวิทยาลัยชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษา วิจัย ให้บริการทางวิชาการ ทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่นและชุมชน การพัฒนาที่ยั่งยืน เสริมสร้างศักยภาพบุคคล ตอบสนองและสอดคล้องต่อความต้องการและการประกอบอาชีพของท้องถิ่นและชุมชนซึ่งนำไปสู่การพัฒนาประเทศ(มาตรา 8) การสร้างโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ด้วยกระบวนการจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย สามารถเข้าถึงผู้เรียนในชุมชนได้อย่างทั่วถึง ตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นและชุมชนในเรื่องการศึกษา การฝึกอบรมด้านวิชาการหรือด้านวิชาชีพ ร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในการศึกษาต่อในระดับปริญญาของนักศึกษา ความร่วมมือกับสถานศึกษา สถานประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนาองค์กรที่ดำเนินงาน วัฒนธรรม หน่วยงานอื่นของรัฐ สถานศึกษาชั้นสูง สถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศในการจัดการศึกษาตามมาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการ อันเป็นที่ยอมรับ การระดมทรัพยากร การประสานงานทั้งจากภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนในการจัดการศึกษา การบริหารจัดการ โดยมุ่งเน้นหลักธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือชุมชนในการบริหารจัดการ(มาตรา 9) ออกอนุบัญญัติให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรระดับอนุปริญญา อาจกำหนดให้มีครูวิทยฐานะหรือเต็มวิทยฐานะ เป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับอนุปริญญาและประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครูประจำตำแหน่งนายกสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบัน ประธานสภาวิทยาลัย กรรมการสภาวิทยาลัย

ผู้บริหารสถาบันและผู้สอนประจำในสถาบันก็ได้ และการใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้เป็นไปตามประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา(มาตรา 46-47)

2.4 แหล่งข้อมูลของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชน

วิทยาลัยชุมชนจัดบริการทรัพยากรสารสนเทศ ในแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ดังนี้

2.4.1 ห้องสมุดวิทยาลัยชุมชน มีชื่อเรียกต่างๆ ดังนี้

1) ห้องสมุดวิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร แบ่งงานเป็น 5 ประเภท คือ งานด้านเทคนิค ประกอบด้วย งานจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ งานเทคนิคห้องสมุด งานด้านบริการ ประกอบด้วย บริการยืม – คืน บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า งานการบริการสอนและแนะนำการใช้บริการห้องสมุด งานบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ งานประชาสัมพันธ์ มีการจัดหมวดหมู่หนังสือด้วยระบบทศนิยมดิวอี้ (Dewey Decimal Classification) แบ่งหนังสือ ออกเป็น 10 หมวดใหญ่ ตั้งแต่ 000 - 900 โดยใช้สัญลักษณ์เป็นตัวเลขและทศนิยมแทนประเภทของหนังสือ ดังนี้ 000 - เบ็ดเตล็ด 100 – ปรัชญา จิตวิทยา 200 – ศาสนา 300 - สังคมศาสตร์ การศึกษา การเมือง 400 – ภาษาศาสตร์ 500 – วิทยาศาสตร์ 600 – วิทยาศาสตร์ประยุกต์ 700 - ศิลปะ การบันเทิง และนันทนาการ 800 – วรรณคดี 900 - ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ชีวประวัติ เปิดบริการทุกวันจันทร์ ถึง วันพฤหัสบดี และวันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 09.00 น. ถึง 17.00 น. ยกเว้นวันศุกร์ วันเสาร์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ มีระบบห้องสมุดออนไลน์ และบรรณารักษ์คอยให้บริการ(ห้องสมุดวิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร <http://library.smkcc.ac.th>)

2) ห้องสมุดวิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี แบ่งงานออกเป็นงานด้านบริการ ประกอบด้วยบริการยืม-คืน บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า งานด้านเทคนิค ประกอบด้วยงานจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ งานบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ งานประชาสัมพันธ์ มีการจัดหมวดหมู่หนังสือด้วยระบบทศนิยมดิวอี้ เปิดบริการ วันจันทร์ – อาทิตย์ เวลา 08.30 น.-16.30 น. มีบรรณารักษ์คอยให้บริการในวันจันทร์ – วันเสาร์ ส่วนวันอาทิตย์มีบุคลากรของวิทยาลัยชุมชนมาคอยให้บริการแทน ปิดทุกวันหยุดราชการและวันหยุดนักขัตฤกษ์ มีบริการคอมพิวเตอร์ในการค้นหาสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ที่อยู่ในห้องสมุด สามารถค้นหาผ่านระบบโอแพกแต่ระบบยังต้องพัฒนาฐานข้อมูล

3) ห้องสมุดวิทยาลัยชุมชนสระแก้ว แบ่งงานออกเป็นงานด้านบริการ ประกอบด้วย บริการยืม-คืน บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า งานด้านเทคนิค ประกอบด้วยงานจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ งานบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ งานประชาสัมพันธ์ การจัดหมวดหมู่หนังสือด้วยระบบทศนิยมดิวอี้ เปิดบริการ วันจันทร์ – อาทิตย์ เวลา 08.30 น.-16.30 น. มี

บรรณารักษ์คอยให้บริการในวันจันทร์ – ศุกร์ ส่วนวันเสาร์-อาทิตย์ มีบุคลากรของวิทยาลัยชุมชนมาคอยให้บริการแทน ปิดทุกวันหยุดราชการและวันหยุดนักขัตฤกษ์ มีบริการคอมพิวเตอร์ในการค้นหาสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ที่อยู่ภายในห้องสมุด สามารถค้นหาผ่านระบบโอแพกแต่ระบบยังต้องพัฒนาฐานข้อมูล

4) ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต วิทยาลัยชุมชนตราด ภายในศูนย์ประกอบด้วยศูนย์การเรียนรู้แบบพึ่งตนเอง ศูนย์อาเซียน และการบริการห้องสมุด แบ่งงานออกเป็นงานด้านบริการ ประกอบด้วย บริการยืม – คืน บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า งานด้านเทคนิค ประกอบด้วย งานจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ งานบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดหมวดหมู่หนังสือด้วยระบบทศนิยมดิวอี้ เปิดบริการ วันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 08.30 น.-16.30 น. วันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 08.30 น. – 18.00 น. ปิดทุกวันหยุดราชการและวันหยุดนักขัตฤกษ์ มีบริการเครื่องคอมพิวเตอร์ในการค้นหาสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ที่อยู่ภายในห้องสมุด ไม่มีเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ในการให้บริการ โดยให้บุคลากรภายในวิทยาลัยมาคอยดูแลให้บริการแทน

นอกจากนี้ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน : Community ICT Learning Centre ขึ้นภายในวิทยาลัยชุมชน 2 แห่ง คือ ที่จังหวัดตราดและจังหวัดสระแก้ว โดยไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำในการให้บริการ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร “กระทรวง ICT” เปลี่ยนชื่อเป็นกระทรวงดิจิทัลเศรษฐกิจและสังคม มีวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน คือการสร้างโอกาสร่วมกับชุมชนผ่านเครื่องมือ ICT โดยใช้สถานที่ใดๆก็ได้ที่เป็นศูนย์รวมหรือที่เป็นศูนย์กลางของชุมชน และตั้งชื่อว่า “ศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน”

นอกจากนี้ยังมีแหล่งเรียนรู้ร่วมกับจังหวัดหรือชุมชน ในการส่งเสริมพัฒนาความรู้ให้ชุมชนในการประกอบอาชีพ การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี จัดกิจกรรมฝึกอบรม เช่น แหล่งเรียนรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชนตำบลเมืองไผ่ โครงการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดสระแก้ว ศูนย์เรียนรู้ผ้าทอพื้นเมือง วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาชาติพันธุ์ของ กะชอง และซัมเร วิทยาลัยชุมชนตราด

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาในระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง พบว่ามีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศในลักษณะต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับวิทยาลัยชุมชน ดังนี้

3.1 งานวิจัยในประเทศ

3.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศในลักษณะต่างๆ

ลาวัลย์ คำชาย (2554) การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้สารสนเทศ ปัญหาและข้อเสนอแนะการใช้สารสนเทศ ข้อมูลประกอบด้วยเพศ อายุ ชั้นปี สาขาวิชา ประสบการณ์ ทักษะคิด จากนักศึกษา 3 สาขาวิชา และภาควิชา คือสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกลและภาควิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ พบว่านักศึกษานำไปใช้ในกิจกรรมการเรียน ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ การเรียนภาคทฤษฎีในรายวิชา การฝึกปฏิบัติวิชาชีพ การทำรายงาน/การทำกรบ้าน การทำโปรเจกต์/ปริญญานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม การศึกษาต่อ และการสอบ โดยส่วนใหญ่ขอคำปรึกษาจากอาจารย์ รองลงมาจากสำนักหอสมุดกลาง นักศึกษาใช้สารสนเทศจากหอสมุดกลางเพื่อการศึกษา ค้นคว้า การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายข้อพบว่าใช้หนังสือตำรามากที่สุด การใช้สื่อโสตทัศน์ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายข้อพบว่าใช้วีดิทัศน์(สื่อการเรียนการสอน รายวิชา)มากที่สุด การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับน้อย พิจารณาเป็นรายข้อพบว่าใช้สื่อการเรียน การสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากที่สุด ปัญหาการใช้สารสนเทศจากสำนักหอสมุดกลาง พบว่า ปัญหาโดยรวมในระดับปานกลาง พิจารณารายด้าน พบปัญหาด้านห้องสมุดมากที่สุด คือที่นั่งอ่าน ไม่เพียงพอ รองลงมาด้านระเบียบข้อบังคับ ค่าปรับสูงเกินไป ด้านการประชาสัมพันธ์ ขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งแสดงหนังสือ/สื่อใหม่ให้นักศึกษาหรือผู้ใช้ทราบ ข้อเสนอแนะ ควรจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการใช้บริการสารสนเทศ ให้ความรู้แก่ผู้ที่ปฏิบัติงานห้องสมุด การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในห้องสมุด จัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่ตรงกับนักศึกษา

อังคณา แวซอหะ(2554) การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การใช้สารสนเทศและปัญหาการใช้สารสนเทศ จำแนกตามเพศ ชั้นปี สาขาวิชา พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ศึกษาสาขาวิชาการท่องเที่ยว นักศึกษาใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยให้ความสำคัญต่อความทันสมัยของสารสนเทศที่เผยแพร่มาแล้ว 1 – 7 วัน รองลงมา รูปแบบสารสนเทศ ที่บันทึกในรูปแบบภาษาอังกฤษ และแหล่งสารสนเทศ คืออาจารย์ภายในมหาวิทยาลัย ปัญหาการใช้สารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง รายด้านสาขาวิชา พบว่าสาขาวิชาที่ต้องการมีจำนวนจำกัด สารสนเทศที่อยู่ในมหาวิทยาลัยไม่ตรงกับสาขาวิชาที่ต้องการ ด้านรูปแบบ

สารสนเทศที่ค้นหาได้ไม่ได้อยู่ในรูปแบบที่ต้องการ ด้านความทันสมัย สารสนเทศมีอายุใช้งานสั้น ล้าสมัยง่าย ด้านแหล่งสารสนเทศ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพมีจำนวนจำกัด ข้อเสนอแนะ ควรส่งเสริมความต้องการใช้สารสนเทศของนักศึกษา เพิ่มช่องทางการเข้าถึงสารสนเทศ โดยให้บริการคอมพิวเตอร์ เข้าถึงสารสนเทศที่เผยแพร่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

เกวลิน จริยารัตนกุล (2557) การใช้สารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นิสิตระดับปริญญาตรีใช้สื่อตีพิมพ์ในระดับมาก คือ หนังสือพิมพ์ภาษาไทย ด้านสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ใช้ในระดับน้อย ได้แก่ วิกิทัศน์ทางการศึกษา ฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษา การเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเป็นรายด้านนิสิตชั้นปีที่ 2 ใช้ทรัพยากรสารสนเทศด้านสื่อตีพิมพ์และสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 แต่นิสิตชั้นปีที่ 5 ใช้สื่อตีพิมพ์มากกว่า นิสิตชั้นปีที่ 3 ได้แก่ หนังสือตำราภาษาไทย รายงานการวิจัย วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ การใช้แหล่งสารสนเทศอยู่ในระดับมาก จากแหล่งสารสนเทศบุคคล ได้แก่ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์และครุศาสตร์ เพื่อนร่วมชั้นเรียน แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน ได้แก่ ศูนย์วัสดุการศึกษา แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต ได้แก่ กูเกิล ยูทูป เมื่อเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศนิสิตที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีการใช้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ หนังสือตำราเก่า/ชำรุด หนังสือแบบเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอ ไม่ตรงกับความต้องการ หนังสืออ้างอิงที่มีอยู่ไม่ทันสมัย

ธิดารัตน์ เพ็ญวิจิตร (2557) การใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษาของนักศึกษาสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะและวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษา การศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีใช้เพื่อค้นหาข้อมูลในการเขียนรายงาน การทำวิจัย และเห็นว่า ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของห้องสมุดมีความน่าเชื่อถือในการสืบค้นฐานข้อมูล สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์บนอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับมาก โดยทำการศึกษาด้วยตนเองจากหนังสือ และเพิ่มพูนทักษะจากประสบการณ์ใช้และจะทำการค้นหาสารสนเทศด้วยตนเองมากกว่าขอ บรรณารักษ์ช่วยเหลือ สำหรับเหตุผลที่ใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษา คือ เข้าถึงได้ตลอดเวลา และไม่จำกัดสถานที่ นิยมใช้โปรแกรมค้นหา คือ กูเกิล มากที่สุด ส่วนประเภททรัพยากรสารสนเทศ พบว่านักศึกษานิยมใช้ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต ตามลำดับ สำหรับ ด้านการใช้อุปกรณ์ เวลา และสถานที่ในการค้นหาสารสนเทศ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์พกพาในการค้นหาสารสนเทศ โดยทำการสืบค้นทุกวัน และใช้ระยะเวลาในการค้นอินเทอร์เน็ต คือ 2 ชั่วโมง ด้านเวลาในการใช้ห้องสมุด คือ นักศึกษาใช้เวลาในค้นในห้องสมุด

ต่ำกว่า 30 นาที ด้านประโยชน์ในการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ นักศึกษาเห็นว่ามีความประโยชน์ในการศึกษาเสริมชั้นเรียน และทราบว่าสำนักหอสมุดมีฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์บริการจากเพื่อน

นันทยา พนมแก้ว (2558) การแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี นักศึกษาปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ด้านวัตถุประสงค์ เพื่อประกอบการทำรายงานวิจัย ด้านประเภทสารสนเทศที่ต้องการ คือสื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือตำรา สื่อโสตทัศน์ ซีดีรอม สื่อการเรียนการสอน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ โอแพค นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศจากบุคคลจากอาจารย์ผู้สอน แหล่งสารสนเทศภายในจากสำนักหอสมุด การใช้สารสนเทศจากเสิร์ชเอนจิน ด้านวิธีการจัดเก็บสารสนเทศจัดเก็บในคอมพิวเตอร์ ปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง บางฐานข้อมูลไม่มีข้อมูลฉบับเต็ม ปัญหาอุปสรรคการใช้แหล่งข้อมูลภายนอก แหล่งสารสนเทศอยู่ไกลไม่สะดวก

นิสัย จันท์เกตุ (2558) พฤติกรรมการใช้งานสารสนเทศเพื่อการศึกษาที่มีผลต่อความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคชัชวาท ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ใช้งานสารสนเทศต่อการศึกษาด้วยสมาร์ตโฟน และเครื่องคอมพิวเตอร์พกพามากที่สุด ใช้ช่วงเวลา 17.01 - 22.00 น. โดยใช้วันละหลายครั้ง ประมาณ 1 - 5 ชั่วโมง การใช้งานเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษาด้านเนื้อหาออนไลน์ พบว่าใช้ระบบสืบค้นเพื่อการศึกษา เช่น Google , Yahoo รองลงมาวีดิโอออนไลน์ เช่น Youtube ด้านการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ นักเรียนใช้งานสารสนเทศเพื่อร่วมกลุ่มสังคมออนไลน์แชร์ความรู้และประสบการณ์ รองลงมาแชร์ไฟล์และทำงานกลุ่ม ด้านวัตถุประสงค์ประกอบอ้างอิง ใช้เว็บไซต์เพื่อการศึกษา รองลงมาโหลดไฟล์ประเภทวีดิโอ มัลติมีเดีย

บุหลัน กุลวิจิตร (2558) การใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรส่วนใหญ่มีการใช้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อความบันเทิง/พักผ่อนหย่อนใจมากที่สุด รองลงมาคือเพื่อทำรายงาน และมีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อทำสารนิพนธ์น้อยที่สุดด้านความทันสมัยของสารสนเทศมีการใช้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการใช้สารสนเทศที่มีอายุการผลิตตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปแต่ไม่เกิน 1 ปีมากที่สุด รองลงมาคือสารสนเทศที่มีอายุการผลิตน้อยกว่า 6 เดือน และอายุการผลิตตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไปน้อยที่สุด ด้านทรัพยากรสารสนเทศมีการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นหนังสือ/ตำรามากที่สุด รองลงมาคือพจนานุกรม สื่อไม่ตีพิมพ์ มีการใช้วีดิทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือ ซีดี-รอม เพื่อความบันเทิง และภาพถ่าย

สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด รองลงมาคือฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดบอกรับ ด้านเครื่องมือที่ใช้เข้าถึงสารสนเทศมีการใช้เครื่องมือที่ใช้เข้าถึงสารสนเทศโดยเสรีเช่นจิน เช่น กูเกิล มากที่สุด รองลงมาเป็นการเข้าถึงสารสนเทศโดยการเดินค้นหาด้วยตนเองตามชั้นหนังสือ ด้านแหล่งสารสนเทศมีการใช้แหล่งสารสนเทศประเภทสถาบัน โดยใช้สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากรมากที่สุด รองลงมามีการใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยภายในประเทศ แหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลมีการใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลที่เป็นอาจารย์ผู้สอนมากที่สุด รองลงมาคือเพื่อน แหล่งสารสนเทศประเภทสื่อมวลชนมีการใช้รายการโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือวิทยุ ส่วนแหล่งสารสนเทศประเภทอินเทอร์เน็ตมีการใช้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยศิลปากรมากที่สุด รองลงมาคือเว็บไซต์สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร

ศิวิมล ดันชนะประดิษฐ์ (2558) การใช้สารสนเทศของนักศึกษาสาขาวิชาภาพยนตร์ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 13 แห่ง เพื่อศึกษาการใช้สารสนเทศ เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศ นักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ/ความบันเทิง แลกเปลี่ยนความรู้ภาพยนตร์กับรุ่นพี่/เพื่อน โดยใช้แหล่งสารสนเทศจากร้านหนังสือร้านจำหน่ายวีซีดี/ดีวีดีภาพยนตร์ สืบค้นข้อมูลด้านภาพยนตร์ผ่าน Search Engine นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาพยนตร์/โทรทัศน์ ใช้วารสาร นิตยสารภาพยนตร์ภาษาไทย ปัญหาการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง พบว่าสารสนเทศที่ต้องการไม่เพียงพอ ปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีเครื่องเล่นซีดี/ดีวีดีมีน้อย ข้อเสนอแนะ ห้องสมุดควรได้รับจัดสรรงบประมาณ เพื่อจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ สื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และจัดหาเครื่องเล่นดีวีดี คอมพิวเตอร์ให้กับนักศึกษา

ธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง (2559) พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ นักศึกษาเป็นเพศหญิง ร้อยละ 69.60 เพศชาย ร้อยละ 30.40 กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 24.50 รองลงมา ชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 24.20 ด้านวัตถุประสงค์ของการใช้สารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักศึกษามีระดับการใช้สื่ออยู่ในระดับมากทั้งหมด เรียงตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ ทำรายงาน การใช้แหล่งสารสนเทศภายนอก พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.60 ได้แก่ แหล่งสารสนเทศบุคคล การใช้สารสนเทศ ด้านลักษณะของสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบันเทิง มีค่าเฉลี่ย 3.69 ด้านวิชาชีพต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 3.67 ด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 พบว่า นักศึกษามีวิธีการแสวงหาสารสนเทศอยู่ในระดับมากทั้งหมด เรียงตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ คำแนะนำของ อาจารย์มีค่าเฉลี่ย 3.87 ปัญหาในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ ด้านปัญหาส่วน

บุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีปัญหาในระดับ ปานกลางทั้งหมด ได้แก่ การอ่านสารสนเทศภาษาอังกฤษไม่เข้าใจ มีค่าเฉลี่ย 3.44 ด้านปัญหาที่พบจากแหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 พบว่า ด้านปัญหาการเข้าถึงสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.54 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักศึกษามีระดับปัญหาการเข้าถึงสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สื่อบันมีไม่เพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 3.66 ด้านปัญหาคุณภาพของข้อมูล พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.48 เมื่อพิจารณารายข้อ นักศึกษามีระดับปัญหาการเข้าถึงสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ ข้อมูลเฉพาะสาขาวิชามีน้อย มีค่าเฉลี่ย 3.62 ด้านปัญหาที่พบจากแหล่งสารสนเทศภายนอกสถาบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีระดับปัญหาการเข้าถึงสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ สารสนเทศไม่ตรงตามความต้องการ มีค่าเฉลี่ย 3.53

ประกายรัตน์ ใจเที่ยง และฉัตรฉานันท์ นิติวัดนะ(2560) พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 315 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 168 คน (ร้อยละ53.30) เป็นเพศชายจำนวน 147 คน (ร้อยละ46.70) ส่วนใหญ่ อายุระหว่าง อายุ 20-25 ปี (ร้อยละ 76.50) ส่วนใหญ่อยู่ระดับชั้นปีที่ 4 จำนวน 114 คน (ร้อยละ 36.20) คณะวิชาที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 101 คน (ร้อยละ32.10) รองลงมา คือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 97 คน (ร้อยละ 30.80) มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด จำนวน 245 คน (ร้อยละ 77.80) และนักศึกษาไม่มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด จำนวน 70 คน (ร้อยละ 22.20) ด้านจุดมุ่งหมายในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นักศึกษามีจุดมุ่งหมายในการแสวงหาสารสนเทศเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือเพื่อใช้ในการเรียนการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ นักศึกษามีการดำเนินการเพื่อให้เข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีการเข้าถึงสารสนเทศเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การเข้าถึงสารสนเทศโดยลงมือค้นหาจากอินเทอร์เน็ต/เว็บไซต์ อยู่ในระดับมาก ด้านแหล่งสารสนเทศที่ใช้เพื่อการศึกษา นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ จากการใช้อินเทอร์เน็ต/เว็บไซต์ อยู่ในระดับมาก ด้านรูปแบบสารสนเทศที่ใช้เพื่อการศึกษา นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากรูปแบบเว็บไซต์มากที่สุด

3.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิทยาลัยชุมชน

พระมหานันต์ อนนุโท (รัตนทอง) (2547) การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยชุมชน วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยชุมชน และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยชุมชน 4 ด้าน คือ 1. การจัดหลักสูตร 2. การจัดการเรียนการสอน 3. การจัดครูผู้สอน และ 4. การพัฒนานักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาวิทยาลัยชุมชน จำนวน 230 คน ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยชุมชน 4 ด้าน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และผลการศึกษาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียง ลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดหลักสูตร ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดครูผู้สอน ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยชุมชน มีดังนี้ ด้านการจัดหลักสูตร ควรเพิ่มจำนวนหลักสูตรให้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการเรียนของผู้เรียนและเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นเกี่ยวกับหลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอนต่อกลุ่มที่มีความสนใจ รวมถึงเรื่องการรับสมัครเข้าศึกษาต่อ ในด้านการจัดการเรียนการสอน ควรจัดเอกสารประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจมากขึ้น การเรียนควรให้เวลากับผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง พาไปดูงานนอกห้องเรียนและปฏิบัติจริงได้ หรือวิทยาลัยจัดวิชาการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี มีเทคนิคในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนวิชานั้นๆ ให้นักศึกษาได้มีการแสดงความคิดเห็นและฝึกให้นักศึกษามีความกล้าแสดงออกต่อหน้าสาธารณชน ในด้านครูผู้สอน อยากรู้ให้ครูผู้สอนมีการยืดหยุ่นในการให้การบ้านเพราะผู้มาเรียนมีอายุสูงและมีครอบครัว เมื่ออาจารย์ไม่มาสอนควรมีอาจารย์อื่นเข้าสอนแทน อาจารย์ควรสอนช้าๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจ และควรให้มีการประเมินการสอนของครูผู้สอน สำหรับด้านการพัฒนานักศึกษา ควรมีการปรับความรู้พื้นฐานของนักศึกษาให้ใกล้เคียงกัน มีการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนบ้างเพราะจะทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อ และเพื่อให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียนมากยิ่งขึ้น อยากรู้ให้มีการจัดหาแหล่งเรียนรู้ให้กับนักศึกษา

ลิขิต ไชยคชบาล (2549) การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการเรียนการสอนหลักสูตรอนุปริญญาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจของวิทยาลัยชุมชน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการเรียนการสอนหลักสูตรอนุปริญญา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจของวิทยาลัยชุมชน โดยศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน รวม 7 ด้าน ได้แก่ การรับนักศึกษา การจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การจัดทำตารางสอน การให้บริการสื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัด

และประเมินผลการเรียน และความคิดเห็นนักศึกษา รวม 4 ด้าน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์ อาจารย์ผู้สอน การให้บริการการเรียนการสอนและอาคารสถานที่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 39 คน อาจารย์ผู้สอนหมวดวิชาชีพ จำนวน 41 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยชุมชน 9 แห่ง จำนวน 304 คน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารที่มีต่อสภาพปัญหาการบริหารจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีปัญหามาก อันดับแรก คือ ด้านการรับนักศึกษา รองลงมา คือ ด้านการจัดตารางสอนและด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนความคิดเห็นของกลุ่มอาจารย์ผู้สอนในภาพรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับมาก โดยด้านที่มีปัญหามากในอันดับแรก คือ ด้านการจัดแผนการเรียน รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ ด้านการจัดตารางสอน ส่วนความคิดเห็นของกลุ่มนักศึกษาในภาพรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง โดยนักศึกษา มีความคิดเห็นว่าด้านอาจารย์ผู้สอนมีปัญหามากเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์

ณัฐ วัฒนพานิช (2554) บทบาทของวิทยาลัยชุมชนในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือต่อการสร้างการมีส่วนร่วมและเครือข่ายด้านอาชีพในชุมชน เพื่อศึกษาหลักสูตรด้านอาชีพที่เปิดสอน โดยวิทยาลัยชุมชนที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร วิเคราะห์บทบาทของวิทยาลัยชุมชนในการสร้างเครือข่ายด้านอาชีพในชุมชน ศึกษารูปแบบการแสวงหาคำปรึกษาแนะนำด้านอาชีพและการสร้างเครือข่ายด้านอาชีพวิทยาลัยชุมชน และวิเคราะห์ระดับความเป็นพันธมิตรระหว่างชุมชนกับวิทยาลัยชุมชน ประชากรคือ ผู้บริหารหรือผู้แทน จำนวน 4 ท่าน หัวหน้างานหลักสูตร จำนวน 8 ท่าน อาจารย์หรือวิทยากรที่ทำหน้าที่อบรม จำนวน 20 ท่าน ผู้นำชุมชนหรือผู้แทนชุมชน จำนวน 20 ท่าน รวมทั้งสิ้น 52 ท่าน ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 แห่ง คือ วิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ วิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร วิทยาลัยชุมชนหนองบัวลำภู และวิทยาลัยชุมชนยโสธร โดยใช้วิธีการสังเกตสภาพลักษณะความเป็นจริง การสัมภาษณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องในด้านการจัดทำหลักสูตร ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านประเมินผลหลักสูตร ด้านบทบาทในการสร้างอาชีพในชุมชน และด้านอื่นๆ ผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยชุมชนแต่ละแห่งเปิดหลักสูตรด้านวิชาชีพระยะสั้น จำนวน 20 -40 หลักสูตรในปี พ.ศ.2552 การจัดการเรียนการสอนเน้นการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนเป็นสำคัญ วิทยาลัยชุมชนส่งเจ้าหน้าที่ไปเยี่ยมชาวบ้านและผู้นำชุมชนอย่างต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่จะสำรวจความเป็นอยู่ อาชีพ ความต้องการของชุมชนเพื่อนำมากำหนดหลักสูตรที่จะเปิด ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรต่างๆ หลักสูตรส่วนใหญ่กำหนดให้จบภายในสามเดือน ใช้เวลาประมาณ 30 – 60 ชั่วโมง วิทยาลัยชุมชนเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างชุมชนกับหน่วยงาน

อื่นๆทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สนับสนุนเครือข่ายทางด้านอาชีพ ชุมชนเห็นว่าวิทยาลัยชุมชนเป็นเสมือนพี่เลี้ยงในการสร้างขยายและเชื่อมโยงเครือข่าย เป็นผู้นำร่วมดำเนินการเชื่อมโยงกับธุรกิจ เอกชน องค์กรของรัฐ และองค์กรเอกชนอย่างต่อเนื่อง

ธนพล रामฤทธิ (2556) บทบาทของวิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ต่อการพัฒนา การศึกษาสำหรับผู้ขาด โอกาสทางการศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อศึกษาบทบาทของ วิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ต่อการพัฒนาการศึกษาสำหรับผู้ขาดโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนและงานวิชาการ ด้านงานบริการและกิจการ นักศึกษา ด้านงานอำนวยการและงานสนับสนุน และด้านงานจัดตั้งและบริการระบบเครือข่าย ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 คน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักศึกษา วิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ ที่มีต่อบทบาทของวิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ต่อการพัฒนาการศึกษาสำหรับผู้ ขาดโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความ คิดเห็นของครูผู้สอนและนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของวิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ต่อการพัฒนา การศึกษาสำหรับผู้ขาดโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดย ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาท ของวิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ต่อการพัฒนาการศึกษาสำหรับผู้ขาดโอกาสทางการศึกษาในจังหวัด บุรีรัมย์ จำแนกตามหน่วยจัดการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับบทบาทของวิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ต่อการพัฒนา การศึกษาสำหรับผู้ขาดโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการจัดการเรียนการสอนและ งานวิชาการ ได้แก่ ควรมีการจัดหาหนังสือที่ดีทันสมัยเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาและอาจารย์ได้ ศึกษาเพิ่มเติมอย่างเพียงพอ ด้านงานบริการและกิจกรรมนักศึกษา ได้แก่ ควรมีกิจกรรมที่ช่วย ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงาม ด้านงานอำนวยการและงานสนับสนุน ได้แก่ ควรมีการ จัดหาวัสดุอุปกรณ์เพียงพอและมีคุณภาพสำหรับการจัดการเรียนการสอน และด้านงานจัดตั้งและ บริการระบบเครือข่าย ได้แก่ ควรเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการค้นคว้าข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต

สุนันทา แก้วสามเขียว (2560) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้ เครือข่ายสังคมออนไลน์บนเว็บไซต์ยูทูปดอทคอมของนักศึกษาระดับอนุปริญญาในวิทยาลัยชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะการใช้และระดับการใช้ เครือข่ายสังคม ออนไลน์บนเว็บไซต์ยูทูปดอทคอมของนักศึกษาระดับอนุปริญญาของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้ โดยจำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยแวดล้อม (ด้านครอบครัว เพื่อน และการเรียนการสอน) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับอนุปริญญาของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 375 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีลักษณะการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์บนเว็บไซต์ยูทูปคอตคอมที่บ้าน/หอพักตนเอง มีประสบการณ์ใช้งาน 5ปีขึ้นไป ใช้งาน 2 – 4 ครั้ง/สัปดาห์ แต่แต่ละครั้งใช้งานน้อยกว่า 30 นาที ช่วงเวลาที่ใช้ 18.00 น. – 24.00 น. โดยใช้เพื่อความบันเทิง เหตุผลที่เลือกใช้งานเพราะเป็นเว็บไซต์ที่ใช้งานง่ายและเข้าถึงได้ง่าย ระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์บนเว็บไซต์ยูทูปคอตคอม ในภาพรวมมีการใช้งานในระดับมาก การเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้งานแยกตามปัจจัยส่วนบุคคลและลักษณะการใช้ พบว่า นักศึกษาที่มีเพศ อายุ สาขาวิชาเอก ระดับชั้น/ปี คณะแผนกเฉลี่ยสะสม อาชีพและรายได้ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้ไม่แตกต่างกัน ส่วนสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้และลักษณะการใช้งานที่แตกต่างกัน

สุวัฒน์ ปุยพรม (2560) ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อปวงชนของวิทยาลัยชุมชนปัตตานี การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนของวิทยาลัยชุมชนปัตตานีและพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อปวงชนของวิทยาลัยชุมชนปัตตานี ในด้านการบริหารที่เกี่ยวข้อง 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารนโยบาย ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา และด้านบุคลากร และเจ้าหน้าที่ กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ เป็นผู้รับบริการทางการศึกษา จำนวน 360 คน และกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนปัตตานี จำนวน 14 คน ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนของวิทยาลัยชุมชนปัตตานี ภาพรวมด้านนโยบายการบริหารงานมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาและด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่ ล้วนมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอจากการวิจัยให้มียุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อปวงชนของวิทยาลัยชุมชนปัตตานี ดังนี้ ให้มียุทธศาสตร์เพื่อการปรับปรุงระบบการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน การเตรียมความพร้อมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาและแนวคิดการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน และจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีให้สอดคล้องกับภาระกิจการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน ยุทธศาสตร์เพื่อการยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน โดยขยายกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนให้มีความครอบคลุมตามปรัชญาการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน เพิ่มหลักสูตรตามความต้องการเฉพาะของผู้เรียนให้มากขึ้น โดยจัดการเรียนการสอนไม่จำเป็นต้องอยู่ในที่ตั้ง โดยให้ความสำคัญกับผู้เรียนทุกกลุ่ม และยุทธศาสตร์เพื่อการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน พันธมิตร ภาครัฐ เอกชน โดยจัดทำบันทึกข้อตกลงเพื่อการใช้

ทรัพยากรในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างวิทยาลัยชุมชนกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับภารกิจการจัดการศึกษา

3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

อเดโทโร (Adetoro 2011) ศึกษาเรื่อง การใช้แนวคิดส่วนตัวร่วมกับข้อมูลสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี: การศึกษาสหสัมพันธ์ งานวิจัยนี้ทำการศึกษาว่าแนวคิดของตนเองมีความสัมพันธ์ร่วมกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการศึกษาอย่างไร โดยศึกษาจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย Tai Solarin ประเทศไนจีเรีย เป็นนักศึกษาชาย 29% หญิง 71% ส่วนใหญ่ 78% อายุต่ำกว่า 24 ปี พบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีมีต้องการสารสนเทศสำหรับการทำงานประจำวัน ในฐานะนักศึกษาต้องใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ช่วยกำหนดความสำเร็จทางการศึกษาของนักศึกษา แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังขึ้นอยู่กับตัวแปรทางจิตวิทยาอย่างหนึ่งคือแนวคิดของนักศึกษาเอง เพื่ออธิบายพฤติกรรมในสถานการณ์ต่างๆและมีความมั่นใจในเชิงบวก งานวิจัยนี้ยังพบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย Tai Solarin มีการใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศในระดับต่ำแต่มีการใช้แนวคิดส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นการเสี่ยงที่จะเกิดข้อผิดพลาดได้สูง จึงได้ให้คำแนะนำในการส่งเสริมการใช้แหล่งข้อมูลให้มากขึ้น การเพิ่มการใช้ข้อมูลผ่านทางฐานข้อมูลสิ่งพิมพ์ของรัฐบาล การให้คำปรึกษาและแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้อื่น ๆ มหาวิทยาลัยควรจัดทำโครงการฝึกอบรมการใช้ข้อมูลด้วยความร่วมมือกับห้องสมุดมหาวิทยาลัย เพื่อให้ความรู้แก่นักศึกษา และแสดงแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องและน่าเชื่อถือ

โอเดล (Odeh 2012) วิจัยเรื่อง การใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยชาร์จาห์ เมืองจอร์แดน ผลการวิจัยพบว่าการใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ใช้วัสดุอ้างอิงทุกวันหรือรายสัปดาห์ 31% ใช้หนังสือทุกวันหรือรายสัปดาห์ 36% ใช้หนังสือเป็นรายวันหรือรายสัปดาห์ 15.4% ใช้แหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทุกวันหรือทุกสัปดาห์ 45% และใช้ทรัพยากรข้อมูลประเภทอื่น ๆ 6% โดยใช้แหล่งข้อมูลที่อยู่ในห้องสมุด คือแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด การใช้วารสารและทรัพยากรประเภทอื่น ๆ ในระดับต่ำ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ของนักศึกษากการใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ในห้องสมุด การทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($p < 0.05$) เพียงอย่างเดียวในกรณีของการใช้หนังสือ และพบว่าใช้ตำราเรียนมากกว่าประเภทอื่น ใช้วารสาร หนังสือพิมพ์และนิตยสารห้องสมุดเป็นครั้งคราวเพื่อความบันเทิง และบทความในวารสารที่ซับซ้อนและยากที่จะใช้ประโยชน์ นักศึกษาใช้แคตตาล็อกห้องสมุดคอมพิวเตอร์ และใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและบริการอีเมล

ทูแรนและเบร็อม (Turan and Bayram 2013) ศึกษาเรื่อง การเข้าถึงสารสนเทศ และการใช้ห้องสมุดดิจิทัลการศึกษาของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย: กรณีของมหาวิทยาลัยอังการา เกี่ยวกับการใช้งานของห้องสมุดดิจิทัล จุดประสงค์หลักของการศึกษาคือการเปิดเผยถึง วัตถุประสงค์การใช้งาน ความถี่ของการใช้งานและเครื่องมือในการใช้งานห้องสมุดดิจิทัลของ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยอังการา การวิจัยพบว่าในขณะที่นักศึกษาใช้ทรัพยากรอินเทอร์เน็ต สำหรับงานที่ได้รับมอบหมาย ห้องสมุดดิจิทัลยังไม่ได้ถูกจัดให้อยู่ในลำดับความสำคัญอันดับแรก ของนักศึกษา ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากการไม่รู้วิธีการใช้ห้องสมุดดิจิทัล และอีกประเด็นสำคัญคือ มีจำนวนนักศึกษาที่ใช้อินเทอร์เน็ตมาก นักศึกษา 40% ใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน นักศึกษา 38% ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเวลาสองชั่วโมงต่อวัน โดยมีการใช้อินเทอร์เน็ตด้วยเหตุอื่น ๆ เช่น การซื้อของ การทำธุรกรรมทางธนาคาร คนตรี การสื่อสาร เป็นต้น มีนักศึกษา 96% ที่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อ เข้าถึงข้อมูลสำหรับบทเรียน แต่มีนักศึกษาเพียง 57% ใช้ห้องสมุดดิจิทัลของมหาวิทยาลัยอังการา บนอินเทอร์เน็ต เหตุผลสำคัญที่นักศึกษาบางคนไม่ใช้ห้องสมุดดิจิทัลของมหาวิทยาลัย คือ ไม่รู้ วิธีใช้ห้องสมุด 27% ในจำนวนที่เข้าใช้งานห้องสมุด นักศึกษาเพียง 38.20% ที่ได้ใช้ข้อมูลจาก ฐานข้อมูลที่มีอยู่ของมหาวิทยาลัย มีเหตุผลที่สำคัญที่สุดที่นักศึกษาที่ไม่ใช้ฐานข้อมูลที่มีอยู่คือ ไม่มีข้อมูลเพียงพอ 55% และฐานข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษ 27% ซึ่งเนื่องมาจากภาษาที่ใช้ใน การศึกษาในมหาวิทยาลัยอังการาเป็นภาษาตุรกีและนักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ภาษาอังกฤษ เพียงพอ

มุซา (Musa 2016) วิจัยเรื่อง รูปแบบของข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในปีสุดท้าย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในห้องสมุดมหาวิทยาลัยแห่งสหพันธรัฐ ของรัฐบาลกลางใน โชน ภาคกลางตอนเหนือของไนจีเรีย การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อทำการศึกษารูปแบบการใช้ข้อมูล สารสนเทศ ปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบข้อมูลสารสนเทศที่มีการใช้ในปีที่ผ่านมานักศึกษาคณะ วิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะการศึกษาและศิลปะ การศึกษาใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เก็บตัวอย่างแบบสอบถามจำนวน 200 คน มีผู้ตอบกลับแบบสอบถาม จำนวน 185 คน (93%) พบการใช้สารสนเทศใน 3 รูปแบบ คือ ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นข้อความ ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นดิจิทัลหรืออิเล็กทรอนิกส์และข้อมูลสารสนเทศที่เป็นกราฟิก และมีข้อมูล สารสนเทศที่ไม่มีการใช้ คือ ข้อมูลสารสนเทศเสียง นักศึกษามีรูปแบบของช่องทางการใช้ข้อมูลที่ เท่าๆกันตามวิธีการรับข้อมูล คือ การค้นหาข้อมูลสารสนเทศด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ การค้นหา ด้วยตนเอง และการสืบค้นข้อมูลโดยผู้ดูแลเป็นผู้ค้นหาให้ ผลการวิจัยพบว่าความถี่ของการใช้ ข้อมูลสารสนเทศของนักศึกษามีการใช้เป็นรายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ และรายเดือน โดย ขึ้นอยู่กับความเร่งด่วน ปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการเลือกใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษา

ประกอบด้วย ความไม่เพียงพอของระบบสารสนเทศของห้องสมุด การไม่มีทรัพยากรสารสนเทศที่จำเป็นในห้องสมุด ปัจจัยอื่นๆ เช่น ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการศึกษา ระดับการอ่านออกเขียนได้และความจำเป็นของงานที่ได้รับ ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย ควรจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่เพียงพอในห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้มีความสำคัญกับนักศึกษาในโปรแกรมการสอน การใช้ห้องสมุด ความเพียงพอของระบบสารสนเทศของห้องสมุดและความพร้อมของแหล่งข้อมูลที่จำเป็นในห้องสมุด และการจัดสภาพแวดล้อมห้องสมุดควรจัดพื้นที่ให้สะดวกสบายของที่นั่งเก้าอี้ โต๊ะและชั้นวาง

ลาร์สันและเอชีว (Larson and Acheaw 2016) วิจัยเรื่อง สารสนเทศที่ต้องการของนักศึกษาทางไกล:กรณีศึกษาของศูนย์ศึกษาวิไนน์ มหาวิทยาลัยการศึกษาวิไนน์กานา ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยใช้ตารางความถี่และร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษา 43% ต้องการใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมการศึกษา นักศึกษา 40% สนใจใช้ข้อมูลข่าวสารสารสนเทศอะไรก็ได้ที่ใช้ได้ง่ายๆ และมีนักศึกษา 4% สนใจข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน แต่การศึกษาพบว่ามีนักศึกษาเพียง 2% ที่มีความชำนาญในการค้นหาข้อมูลในระดับดี และยังพบว่ามีนักศึกษา 60% ไม่เคยใช้ห้องสมุดเลย ผู้เรียนทางไกลใช้สื่อจากการสอนและบันทึกการบรรยายเป็นแหล่งข้อมูลเพียงอย่างเดียว นักศึกษาไม่ได้ใช้ห้องสมุดเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และกิจกรรมทางวิชาการอื่น ๆ เนื่องจากขาดทักษะการสืบค้นและใช้ห้องสมุด นอกจากนี้พบว่า นักศึกษาชอบรูปแบบการพิมพ์ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ แต่ไม่มีเวลาและไม่สามารถค้นหาข้อมูลจากระบบได้ซึ่งเป็นอุปสรรคในการใช้ข้อมูล ข้อเสนอแนะของการวิจัย ให้ผู้สอนพยายามที่จะมอบหมายงานที่ต้องใช้ประโยชน์จากห้องสมุด โดยการบริหารจัดการห้องสมุดสำหรับการศึกษาทางไกลที่จะเรียกใช้ห้องสมุดเคลื่อนที่ให้บริการคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และขอใช้พื้นที่ในห้องสมุดประชาชนสำหรับนักศึกษาในรูปแบบที่ต้องการ

ออกเบท (Ogbeide 2016) วิจัยเรื่อง การใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศเพื่อการอ้างอิง โดยนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย AMBROSE ALLI และ มหาวิทยาลัย BENIN วัตถุประสงค์ของงานวิจัยเพื่อตรวจสอบการใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศเพื่อการอ้างอิงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยวิธีการสำรวจเชิงพรรณนา โดยสำรวจจากแหล่งข้อมูลสารสนเทศ 2 แห่ง คือ ห้องสมุดของมหาวิทยาลัย AMBROSE ALLI และ ห้องสมุด JOHN HARRIS มหาวิทยาลัย BENIN ประเทศไนจีเรีย ประชากรที่ทำการสำรวจเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้าใช้ห้องสมุดทั้ง 2 แห่ง จำนวน 1,089 คน เพศชาย 49% เพศหญิง 51% การวิจัยพบว่า แหล่งข้อมูลสารสนเทศที่ใช้อ้างอิงเพื่อการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่นิยมใช้ คือ สารานุกรม 13% บทความย่อ 12.30% พจนานุกรมและบรรณานุกรม 11.90% ดัชนีและปฏิทิน 8.70% และ 8.40% ตามลำดับ

หนังสืออื่น ๆ เช่น year book 7.10% คู่มือ 7.50% สมุดแผนที่ 6.90% เอกสารรัฐบาล 6.10% และแผนที่ 5.90% ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานแหล่งข้อมูลสารสนเทศอ้างอิงของนักศึกษา คือ ผู้ตอบแบบสอบถาม 63.70% ยืนยันถึงข้อมูลสารสนเทศที่ล้ำสมัย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ 72.50% ไม่มีความรู้หรือขาดทักษะเกี่ยวกับการใช้บริการอ้างอิงของห้องสมุด นอกจากนี้ยังมีปัญหามากมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้แหล่งข้อมูลอ้างอิงของนักศึกษา ได้แก่ ทัศนคติที่ไม่ดีของนักศึกษาต่อบรรณารักษ์ การขาดสื่อแบบดั้งเดิม การขาดเงินทุนสำหรับการซื้อหนังสืออ้างอิงและขาดการฝึกอบรมบรรณารักษ์ที่ให้บริการ ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยแนะนำว่าควรมีความพยายามในการจัดหาแหล่งข้อมูลสารสนเทศเฉพาะที่นักศึกษาต้องการที่ยังไม่มีอยู่ในห้องสมุดและมหาวิทยาลัย โดยควรดำเนินการเร็วเพื่อให้นักศึกษาสามารถใช้งานได้โดยเร็ว การหาเงินทุนให้เพียงพอสำหรับการซื้อวัสดุอ้างอิง และควรคัดเลือกบรรณารักษ์ที่ได้รับการฝึกอบรมอย่างมืออาชีพและสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์อย่างต่อเนื่อง

อดิทุนลา (Adetunla 2016) วิจัยเรื่อง ความง่ายของการใช้และการใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์(Electronic Information Resources –EIR)โดยนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเอกชนในรัฐโอไฮโอประเทศไนจีเรีย ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเอกชนในรัฐโอไฮโอประเทศไนจีเรียได้ลงทุนเงินจำนวนมากเพื่อให้บริการข้อมูลสำหรับผู้ใช้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ จึงได้ทำการวิจัยเพื่อตรวจสอบถึงการใช้ EIR และความยาก-ง่ายในการใช้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย โดยใช้การสำรวจเชิงพรรณนา โดยใช้กลุ่มประชากรเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 2,171 คน เป็นชาย 45% หญิง 55% แยกเป็นการบริหารธุรกิจ 30% การบัญชี 25% วิทยาการคอมพิวเตอร์30% เคมีชีวภาพ 15% มีผู้ตอบแบบสอบถาม 26% เห็นว่าการเรียนรู้ที่จะใช้ EIR เป็นเรื่องง่ายสำหรับพวกเขา ในขณะที่ 74% ไม่เห็นด้วย ในด้านการใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาจาก EIR ผู้ตอบแบบสอบถาม 38% เห็นด้วยว่า EIR ช่วยในการศึกษาตามหลักสูตร ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามอีก 62% ไม่เห็นด้วย แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังไม่ใช้ประโยชน์จาก EIR ในการศึกษาตามหลักสูตร ในด้านของอุปสรรคในการใช้งาน ผู้ตอบแบบสอบถามระบุอุปสรรคที่สำคัญคือ สัญญาณถูกตัดบ่อยๆ 74% อินเทอร์เน็ตของระบบ EIR ช้ามาก 62% การขาดความรู้ในการใช้ EIR 67% การวิจัยสรุปผลการศึกษาว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า EIR นั้นซับซ้อนมากในการใช้งาน การโต้ตอบกับ EIR นั้นยังไม่ยืดหยุ่นเพียงพอ ข้อมูลใน EIR ไม่ตรงกับความต้องการที่ได้รับมอบหมายหรือความต้องการด้านการวิจัย งานหลักสูตรและอื่น ๆ ขาดการฝึกอบรมและการสนับสนุนทางเทคนิค มีข้อเสนอแนะ ควรมีการฝึกอบรมอย่างเพียงพอสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับวิธีการใช้

สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ มีความจำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตรการใช้ห้องสมุดในมหาวิทยาลัย และแนะนำวิธีการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ การออกแบบการใช้ที่เข้าใจง่ายและใช้งานได้ง่าย

อโวลาบิ และคนอื่นๆ (Owolabi and others 2016) ศึกษาเรื่อง การใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยอียิปต์: กรณีศึกษาสังคมศาสตร์และการศึกษา เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากแหล่งข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยอียิปต์ พบว่านักศึกษาใช้ฐานข้อมูล CD-ROM 49% ใช้อิเล็กทรอนิกส์วารสาร 33% ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพียง 30.90% สื่อของการใช้ทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์พบว่า ใช้อินเทอร์เน็ตคาเฟ่ 96.30% ใช้บริการอีเมล 90.50% ใช้ ฐานข้อมูลออนไลน์ในมหาวิทยาลัยอียิปต์ 55.30 % วัตถุประสงค์ที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีใช้ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษาวัตถุประสงค์ / หลักสูตรทำงานและสำหรับการสมัคร / ลงทะเบียนออนไลน์ 90.40% ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการวิจัย 51% ใช้เพื่อสื่อสารกับเพื่อนและ เพื่อนร่วมงาน 75.50% ใช้เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการเขียน โครงการ 64.90% ใช้ทรัพยากร อิเล็กทรอนิกส์เพื่อวัตถุประสงค์ส่วนตัวอื่น ๆ 70.20% ปัญหาการใช้ทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์ แหล่งจ่ายไฟไม่เพียงพอเป็นปัญหาสำคัญมากที่สุด 83% การเชื่อมต่อเครือข่าย / อินเทอร์เน็ตที่ไม่ เสถียร 78.70% ข้อจำกัดการเข้าถึงเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ 59.60% ข้อเสนอแนะ มหาวิทยาลัยควรให้ ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและที่สำคัญ ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ต้องมีคอมพิวเตอร์ในเครือข่ายเพียงพอและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ สำหรับการใช้งาน

มาดอนโด และคนอื่นๆ (Madondo and others 2017) การใช้ทรัพยากร สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยแอฟริกา เมืองมูทาเล ซิมบับเว การศึกษารุ่นนี้ดำเนินการที่มหาวิทยาลัยแอฟริกา เมืองมูทาเล ซิมบับเว โดยใช้ แบบสอบถามจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยแอฟริกา วิธีการวิจัยศึกษาใช้เป็นการ สสำรวจเชิงพรรณนา ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยคือ: เพื่อ ตรวจสอบการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ค้นหาปัจจัยที่มีผลต่อวิธีการที่นักศึกษาเข้าถึง ศึกษา ความพอเพียงของสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่มหาวิทยาลัยแอฟริกามีห้องสมุด ตรวจสอบทักษะ การรู้และการเข้าถึงสารสนเทศของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่าแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์มีใช้ งานได้แต่ไม่เพียงพอสำหรับนักศึกษา นักศึกษาใช้ประโยชน์จากสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในงาน วิชาการได้ แต่มีหลายปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน นักศึกษาส่วนใหญ่ยืนยันว่าปัญหาที่สำคัญ ในการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ คือ การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่ช้าและไม่เสถียร การวิจัยยังพบว่าปริมาณการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ยังอยู่ในระดับต่ำ เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่ เชื่อว่าแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่ห้องสมุดมีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาในระดับ

ปานกลางเท่านั้น ทำให้นักศึกษาส่วนหนึ่งไม่ได้ใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของห้องสมุดเพราะสารสนเทศที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการ ในด้านการเข้าถึงพบว่านักศึกษาได้รับการอบรมและเรียนรู้การใช้แหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ผู้วิจัยได้สรุปคำแนะนำสำหรับมหาวิทยาลัยแอฟริกา คือ มหาวิทยาลัยและห้องสมุดควรเพิ่มและตรวจเช็คคอมพิวเตอร์และเครือข่ายให้มีเพียงพอและมีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่รวดเร็วเพียงพอ ตรวจสอบทบทวนปรับปรุงฐานข้อมูลสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เป็นประจำเพื่อให้มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาในมหาวิทยาลัย มีการเพิ่มแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ๆเพื่อบริการเพิ่มเติมให้กับนักศึกษา มีหลักสูตรฝึกอบรมทักษะการรู้สารสนเทศ เพื่อให้นักศึกษามีทักษะในภาคปฏิบัติที่สำคัญในการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ

ซาเลไฮและคนอื่นๆ (Salehi and others 2018) วิจัยเรื่อง การใช้เว็บเสิร์ชเอนจิน และความเป็นส่วนตัวในการค้นหาข้อมูลเพื่อการศึกษา เป็นงานวิจัยที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้เว็บเสิร์ชเอนจิน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซาท์ออสเตรเลีย (University of South Australia) ในการทำการค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแล้วเรียน เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี 58% และสูงกว่าปริญญาตรี 42% ผลของงานวิจัยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ 99% นิยมใช้กุญแจ เป็นเครื่องมือ การใช้เว็บเสิร์ชเอนจิน ในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการ และนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับความเป็นส่วนตัวในการค้นหาข้อมูลและไม่มีผลต่อผลลัพธ์ของการค้นหาข้อมูล การคาดหวังว่าจะพบข้อมูลที่ต้องการส่วนใหญ่คาดหวังว่าจะพบข้อมูลที่ต้องการอยู่ในหน้าแรกของการค้นหา ซึ่งมีนักศึกษาจำนวน 60% ผลลัพธ์ที่ไม่ได้อยู่ในหน้าแรกแต่จะได้ผลลัพธ์เมื่อมีการค้นหาตั้งแต่ 2 หน้าขึ้นไป นักศึกษาส่วนใหญ่ระบุว่า ใช้เครื่องมือค้นหาเพื่อวัตถุประสงค์การศึกษาทุกวันอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง และพึงพอใจกับคุณภาพของผลลัพธ์จากการค้นหา

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศของนักศึกษา เหมือนกันคือเพื่อค้นคว้ารายงาน การทำรายงาน การเรียนในรายวิชา การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ลาวัลย์ คำชาย , 2554; เกวลิน จิรยารัตนกุล, 2557; ธิดารัตน์ เพ็ญวิจิตร, 2557; นันทยา พุฒแก้ว, 2558; ธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง, 2559)

แหล่งสารสนเทศที่นักศึกษาใช้มี 4 แหล่ง ได้แก่

1. แหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน ส่วนใหญ่ใช้แหล่งในสำนักวิทยบริการมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ลาวัลย์ ค้าขาย, 2554; อังคณา แวซอหေး, 2554; นันทยา พุฒแก้ว, 2558; บุหัตัน กุลวิจิตร, 2558; ัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง, 2559; อเดโทโร, 2011; โอเคล, 2012; ทูแรน และเบรัม, 2013; มูซา, 2016; ออกเบท, 2016 ;มาคอนโดและคนอื่นๆ, 2017)
2. แหล่งสารสนเทศบุคคลที่ใช้ ส่วนใหญ่ขอคำปรึกษาจาก/อาจารย์ที่ปรึกษามากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ลาวัลย์ ค้าขาย, 2554 ; อังคณา แวซอหေး ,2554; บุหัตัน กุลวิจิตร , 2558 ; นันทยา พุฒแก้ว, 2558 ; ัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง, 2559)
3. แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน มีการใช้รายการโทรทัศน์มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ (บุหัตัน กุลวิจิตร, 2558) รองลงมาหนังสือพิมพ์ วารสาร (ลาวัลย์ ค้าขาย, 2554 ; นันทยา พุฒแก้ว, 2558)
4. แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ นักศึกษามีการเข้าใช้อินเทอร์เน็ต/เว็บไซต์ อยู่เป็นประจำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ชิดาร์ตน์ เพ็ญวิจิตร, 2557; บุหัตัน กุลวิจิตร, 2558 ; นิสัย จันท์เกตุ, 2558; ทูแรนและเบรัม, 2013; อติพูนลา ,2016; อโวลาบิ และคนอื่นๆ, 2016)

ด้านรูปแบบสารสนเทศที่นักศึกษาใช้มี 3 รูปแบบ ได้แก่

1. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร สารสนเทศที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ หนังสือพิมพ์ภาษาไทย ตำราภาษาไทย รองลงมาในรูปแบบสารสนเทศ ที่บันทึกในรูปแบบภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ลาวัลย์ ค้าขาย, 2554 ; เกวลิน จิรยารัตนกุล, 2557 ; นันทยา พุฒแก้ว, 2558 ; บุหัตัน กุลวิจิตร, 2558 ; โอเคล , 2012 ; ออกเบท, 2016)
2. สื่อโสตทัศน์ เช่น ซีดี ดีวีดี พบว่าใช้วีดิทัศน์ สื่อการเรียนการสอนรายวิชา (ลาวัลย์ ค้าขาย , 2554) มีการใช้วีดิทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือ ซีดี-รอม ฐานจำหน่ายวีซีดี/ดีวีดี ภาพยนตร์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (บุหัตัน กุลวิจิตร, 2558 ; ศิวิมล ตันชนะประดิษฐ์, 2558 ; นันทยา พุฒแก้ว, 2558 ; อโวลาบิและคนอื่นๆ, 2016)
3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ฐานข้อมูลออนไลน์ การใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด เครื่องมือที่ใช้เข้าถึงสารสนเทศโดยใช้เสิร์ชเอนจินสอดคล้องกับงานวิจัยของ(นันทยา พุฒแก้ว , 2558 ; บุหัตัน กุลวิจิตร, 2558 ; ศิวิมล ตันชนะประดิษฐ์, 2558; ซาเลไฮและคนอื่นๆ, 2018) รองลงมาคือฐานข้อมูลออนไลน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อโวลาบิและคนอื่นๆ, 2016 ; มาคอนโดและคนอื่นๆ, 2017)

ด้านปัญหาการใช้สารสนเทศ สรุปได้ 2 ด้าน ดังนี้ ได้แก่

1. ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาโดยรวมในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ลาวัลย์ คำชาย, 2554 ; ศิวิมล ต้นชนะประดิษฐ์ , 2558; อังคณา แวซอเหาะ, 2554) ที่นั่งอ่าน ไม่เพียงพอ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพมีจำนวนจำกัด (อังคณา แวซอเหาะ, 2554; ออกเบท , 2016) สารสนเทศมีอายุใช้งานสั้น ล้าสมัยง่าย สารสนเทศที่ต้องการไม่เพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศิวิมล ต้นชนะประดิษฐ์ , 2558; อังคณา แวซอเหาะ , 2554 ;) แหล่งสารสนเทศอยู่ไกลไม่สะดวก (นันทยา พุฒแก้ว, 2558) ดังนั้นควรมีการปรับปรุงถึงอำนวยความสะดวก จัดพื้นที่ให้เหมาะสม สามารถเข้าถึงได้ง่าย สอดคล้องกับ (ลาร์ชัน , 2016; อโวลาบิและคนอื่นๆ , 2016; ออกเบท , 2016)

2. ปัญหาด้านเนื้อหาสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่ประสบในระดับมาก ได้แก่ หนังสือที่มีอยู่เนื้อหาไม่ทันสมัย สารสนเทศมีอายุใช้งานสั้น ล้าสมัยง่าย ไม่ตรงกับความต้องการ (อังคณา แวซอเหาะ, 2554; เกวลิน จริยารัตนกุล, 2557) ควรจัดหาเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการ (ลาวัลย์ คำชาย, 2554; มุชา 2016) ทางการเงินในการจัดซื้อสารสนเทศ(ออกเบท, 2016)

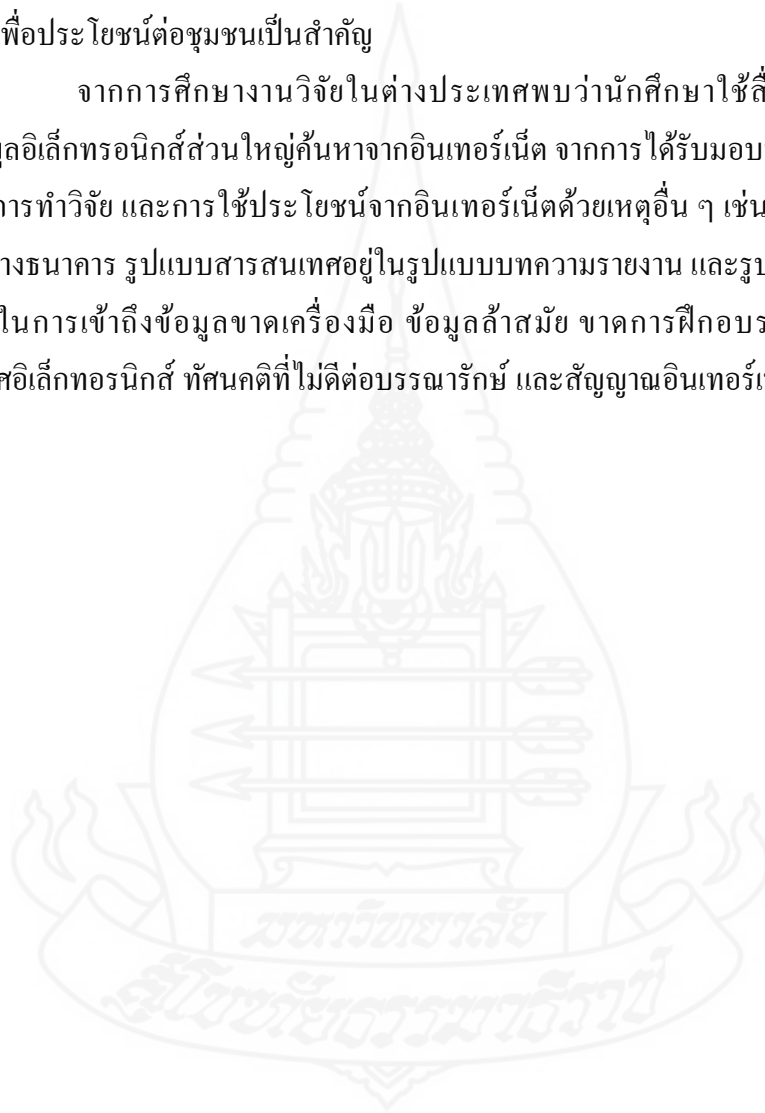
3. ปัญหาด้านรูปแบบสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า สารสนเทศที่ค้นหาได้และมีเนื้อหาตรงตามความต้องการส่วนใหญ่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบที่ต้องการ เพราะนักศึกษาใช้รูปแบบหนังสือภาษาอังกฤษมากที่สุด (อังคณา แวซอเหาะ, 2554) สอดคล้องกับ (ลาร์ชัน , 2016) การเตรียมสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการ นักศึกษาชอบรูปแบบการพิมพ์ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

ผลการศึกษาในประเทศพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ปรึกษาจากอาจารย์ รองลงมาเพื่อนร่วมชั้น โดยใช้สารสนเทศจากห้องสมุดสถาบันในกรณีที่ต้องการข้อมูลเร่งด่วน อุปสรรคสำคัญที่พบในการแสวงหาข้อมูล คือ การขาดแคลนเครื่องคอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ ไม่มีวารสารที่มีงานวิจัยที่ตรงกับความต้องการ นักศึกษาใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง การทำรายงาน/การทำกรบ้าน การทำโปรเจกต์/ปริญญานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม การศึกษาต่อ การสอบ และการใช้สารสนเทศเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ/ความบันเทิง สารสนเทศที่ใช้มาก ได้แก่ หนังสือตำราภาษาไทย หนังสือพิมพ์ภาษาไทยและตำราภาษาต่างประเทศ ความทันสมัยของสารสนเทศมีการใช้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค้นหาสารสนเทศเพื่อเพิ่มเติมสารสนเทศที่รับจากการสำรวจสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต/เว็บไซต์มากที่สุด

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับวิทยาลัยชุมชนพบว่า วิทยาลัยชุมชนจัดการศึกษาในการเรียนการสอนทั้งหลักสูตรอนุปริญญา และหลักสูตรวิชาชีพ ด้านการจัดหลักสูตรควรมีให้

หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน จัดเอกสารการสอนให้นักศึกษาเข้าใจมากขึ้น จัดหาหนังสือที่ทันสมัย จัดหาแหล่งเรียนรู้ให้นักศึกษา เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ศึกษา เพื่อแก้ไขกระบวนการจัดการเรียนการสอน การจัดทำหลักสูตร พัฒนาผู้สอนและสนับสนุนการใช้ เทคโนโลยีให้เหมาะกับการศึกษาที่เปลี่ยนแปลง ให้ความสนใจต่อบุคลากรที่เข้ามาทำงาน ให้เข้าใจ บริบทการทำงานของวิทยาลัยชุมชนกับชุมชนและประสานงานต่อหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ต่อชุมชนเป็นสำคัญ

จากการศึกษางานวิจัยในต่างประเทศพบว่านักศึกษาใช้สื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือ แหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่ค้นหาจากอินเทอร์เน็ต จากการได้รับมอบหมายงาน เพื่อเข้าถึง บทเรียน การทำวิจัย และการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตด้วยเหตุอื่น ๆ เช่น การซื้อของ การทำธุรกรรมทางธนาคาร รูปแบบสารสนเทศอยู่ในรูปแบบบทความรายงาน และรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ อุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลขาดเครื่องมือ ข้อมูลล้าสมัย ขาดการฝึกอบรม ทักษะวิธีการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ทักษะคิดที่ไม่ดีต่อบรรณารักษ์ และสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่เสถียร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา เรื่อง การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ในบทนี้จะนำเสนอวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ได้แก่ วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว วิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร และวิทยาลัยชุมชนตราด จำนวน 276 คนใน 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี และสาขาวิชาการจัดการทั่วไป ตามรายละเอียดในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2561

ลำดับที่	สาขาวิชา	จำนวนนักศึกษา (คน)
1	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	107
2	การบัญชี	14
3	การจัดการทั่วไป	155
รวม		276

2. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งจำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ อาชีพ ชั้นปี วิทยาลัยและสาขาวิชาที่ศึกษาอยู่ จำนวน 6 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญาวิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง คำถามจำแนกเป็น 4 หัวข้อ คือ วัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา การใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาและข้อเสนอแนะ เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้สารสนเทศใน 4 หัวข้อ คือ ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านเนื้อหาสารสนเทศ ด้านรูปแบบสารสนเทศ ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ

2.2 การสร้างเครื่องมือการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยและสร้างข้อคำถาม

2.2.2 จัดทำร่างแบบสอบถามโดยแบ่งเป็น 3 ตอน

2.2.3 เสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

2.2.4 ปรับแก้ไขแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้คำแนะนำเรียบร้อยแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ใช้สารสนเทศและผู้ที่มีความรู้ทางด้านสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 3 ราย (ดูรายชื่อในภาคผนวก ข) เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง

ของเครื่องมือ ความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย ความครอบคลุมด้านเนื้อหา และ ความถูกต้องด้านการใช้ภาษา ค่าคะแนนการตรวจสอบเครื่องมือเท่ากับ 0.92 โดยวิเคราะห์ข้อมูล จากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (เกษม สำหรับวิทยุ 2543, น. 194)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2.6 นำแบบสอบถามมาปรับแก้ไขตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจาก ผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์และนำไปใช้ในการทดลองต่อไป

2.2.7 นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับ อนุปริญญา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยชุมชนหนองบัวลำภู วิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร จากนักศึกษาศาखाวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี และ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป สาขาวิชาละ 10 คน รวมจำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับ หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ 0.958 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) (มนสิข สิทธิสมบูรณ์ 2550, น. 121) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

2.2.8 ปรับแก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2.9 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปแจกแก่ประชากรที่ใช้ใน

การวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีการดำเนินการดังนี้

3.1 ติดต่อขอหนังสือจากสาขาวิชาศิลปศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนในเขตภาคกลาง ทั้ง 4 แห่ง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร

3.2 ดำเนินการเก็บข้อมูลจากประชากร ระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ – 15 มีนาคม 2562 โดยมีการส่งแบบสอบถาม 2 วิธี คือ

3.2.1 *ส่งและรับคืนแบบสอบถามทางไปรษณีย์* โดยส่งหนังสือและแบบสอบถามถึงวิทยาลัยชุมชน จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว วิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร และวิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี หนังสือลงวันที่ 31 มกราคม 2562

3.2.2 *เก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง* ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนตราด อาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาในการเก็บแบบสอบถามที่วิทยาลัยชุมชนตราดด้วยตนเอง เมื่อครบกำหนดการส่งแบบสอบถามคืน คือ ภายในวันที่ 15 มีนาคม 2562 ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 226 ฉบับ (ร้อยละ 81.88) รายละเอียดดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	รวม		
	จำนวนประชากร	ได้รับกลับคืน	ร้อยละ
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	107	83	77.57
การบัญชี	14	13	92.86
การจัดการทั่วไป	155	130	83.87
รวม	276	226	81.88

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับจำนวน 226 ฉบับ ได้นำมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และใช้ค่าสถิติดังนี้

4.1 วิเคราะห์ค่าความถี่และค่าร้อยละสำหรับข้อความแบบตรวจสอบรายการ ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของข้อความแบบตรวจสอบรายการที่เลือกตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือกนั้น จะรายงานเฉพาะจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเทียบกับจำนวนทั้งหมด

4.2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับข้อความแบบมาตราส่วนประมาณค่า

4.3 ข้อคำถามแบบปลายเปิดและการแสดงความคิดเห็นจะจัดกลุ่มและประมวลผลแล้ววิเคราะห์ค่าความถี่

4.4 เกณฑ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้มีเกณฑ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

4.4.1 การกำหนดค่าคะแนนสำหรับคำตอบแบบประเมินค่า 5 ระดับ มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ระดับการใช้/ระดับปัญหาหนักที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ระดับการใช้/ระดับปัญหาหนัก

ระดับ 3 หมายถึง ระดับการใช้/ระดับปัญหาปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ระดับการใช้/ระดับปัญหาน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ระดับการใช้/ระดับปัญหาน้อยที่สุด

4.4.2 เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผล ใช้วิธีการคำนวณช่องว่างระหว่างชั้น

ตามหลักการหาค่าพิสัย (กัลยา วานิชย์บัญชา 2550, น. 150) จะได้ช่วงความกว้างระดับละ 0.80 คือ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00 หมายถึง มีระดับการใช้/มีระดับปัญหาหนักที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 หมายถึง มีระดับการใช้/มีระดับปัญหาหนัก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40 หมายถึง มีระดับการใช้/มีระดับปัญหาปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60 หมายถึง มีระดับการใช้/มีระดับปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80 หมายถึง มีระดับการใช้/มีระดับปัญหาน้อยที่สุด

4.5 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยสถิติที่ใช้ในการทดสอบ ดังนี้

การเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ จำแนกตามจังหวัด สาขาวิชา กิจกรรมการศึกษา ในการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาของสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) สำหรับตัวแปรที่มากกว่าสองกลุ่ม และวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ด้วย LSD ยกเว้นกิจกรรมการศึกษา ในการเตรียมตัวสอบ ใช้ค่าสถิติ t-test โดยการยอมรับสมมติฐานการวิจัยเมื่อผลการทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับ
อนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม นำเสนอ
หัวข้อจำแนกเป็น 4 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา
วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา
วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง จำแนกตามจังหวัด สาขาวิชา และกิจกรรมการศึกษา

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา
วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้
ผู้วิจัยกำหนดค่าระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 และได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาการกระจายแบบเอฟ (F-distribution)
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
T	แทน	ค่าการแจกแจงที
P	แทน	ความน่าจะเป็นของความคาดเคลื่อน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ครอบคลุมข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ชั้นปีที่ศึกษา และสาขาวิชาที่ศึกษา จำแนกตามวิทยาลัยชุมชน นำเสนอในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวิทยาลัยชุมชน

ข้อมูลส่วนบุคคล	วิทยาลัยชุมชน									
	อุทัยธานี		สมุทรสาคร		สระแก้ว		ตราด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ										
ชาย	8	3.54	33	14.60	20	8.85	15	6.64	76	33.63
หญิง	23	10.18	27	11.94	57	25.22	43	19.03	150	66.37
2. อายุ										
18 - 20 ปี	11	4.87	3	1.33	7	3.10	6	2.65	27	11.95
21 - 30 ปี	16	7.08	28	12.39	59	26.11	39	17.26	142	62.83
31 - 40 ปี	4	1.77	27	11.95	9	3.98	11	4.87	51	22.57
41 - 50 ปี	-	-	1	0.44	2	0.88	2	0.88	5	2.21
50 ปีขึ้นไป	-	-	1	0.44	-	-	-	-	1	0.44
3. อาชีพ										
เกษตรกร	-	-	-	-	1	0.44	10	4.43	11	4.87
ค้าขาย	3	1.33	1	0.44	7	3.10	6	2.65	17	7.52
ธุรกิจส่วนตัว	-	-	2	0.88	1	0.44	3	1.33	6	2.65
นักศึกษา	12	5.31	16	7.08	30	13.27	12	5.31	70	30.97
ประมง	-	-	-	-	-	-	1	0.44	1	0.44

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

วิทยาลัยชุมชน										
ข้อมูล	อุทัยธานี		สมุทรสาคร		สระแก้ว		ตราด		รวม	
ส่วนบุคคล	31 คน		60 คน		77 คน		58 คน		226 คน 100.00	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. อาชีพ										
พนักงาน	-		15	6.64	13	5.75	2	0.88	30	13.27
บริษัทเอกชน										
พนักงาน	-		1	0.44	-		1	0.44	2	0.88
รัฐวิสาหกิจ										
พนักงาน	5	2.21	2	0.88	11	4.87	8	3.54	26	11.50
ของรัฐ										
รับจ้าง	11	4.87	23	10.18	14	6.19	15	6.64	63	27.88
4. ชั้นปีที่ศึกษา										
ชั้นปีที่ 1	19	8.41	37	16.37	40	17.70	18	7.96	114	50.44
ชั้นปีที่ 2	12	5.31	18	7.96	28	12.39	20	8.85	78	34.51
ชั้นปีที่ 3	-		5	2.21	9	3.98	20	8.85	34	15.04
5. สาขาวิชาที่ศึกษา										
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	-		12	5.31	55	24.34	16	7.08	83	36.73
การบัญชี	-		-		13	5.75	-		13	5.75
การจัดการทั่วไป	31	13.72	48	21.24	9	3.98	42	18.58	130	57.52
	31	13.72	60	26.55	77	34.07	58	25.66	226	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 226 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 150 คน (ร้อยละ 66.37) และเพศชาย จำนวน 76 คน (ร้อยละ 33.63) จำแนกเป็นวิทยาลัย พบว่าวิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร เป็นเพศชาย มากที่สุด จำนวน 33 คน (ร้อยละ 14.60) รองลงมา วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว จำนวน 20 คน (ร้อยละ 8.85) ตามลำดับ ส่วนเพศหญิง วิทยาลัยชุมชน สระแก้ว มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 57 คน (ร้อยละ 25.22) รองลงมาวิทยาลัยชุมชนตราด จำนวน 43 คน (ร้อยละ 19.03) และวิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร จำนวน 27 คน (ร้อยละ 11.94) ตามลำดับ มีอายุ ระหว่าง 21 – 30 ปี มากเป็นอันดับแรก จำนวน 142 คน (ร้อยละ 62.83) รองลงมา มีอายุระหว่าง

31 – 40 ปี จำนวน 51 คน (ร้อยละ 22.57) และมีอายุระหว่าง 18 - 20 ปี จำนวน 27 คน (ร้อยละ 11.95) ตามลำดับ จำแนกเป็นวิทยาลัย พบว่าวิทยาลัยชุมชนทั้ง 4 แห่ง นักศึกษามีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี มากเป็นอันดับแรก วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว จำนวน 59 คน (ร้อยละ 26.11) รองลงมาวิทยาลัยชุมชนตราด จำนวน 39 คน (ร้อยละ 17.26) และวิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร จำนวน 28 คน (ร้อยละ 12.39) ตามลำดับ มีอาชีพเป็นนักศึกษา มากเป็นอันดับแรก จำนวน 70 คน (ร้อยละ 30.97) รองลงมาอาชีพรับจ้าง จำนวน 63 คน (ร้อยละ 27.88) และอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 30 คน (ร้อยละ 13.27) ตามลำดับ จำแนกเป็นวิทยาลัย พบว่านักศึกษา 2 แห่งมีอาชีพนักศึกษามากที่สุด คือ วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว จำนวน 30 คน (ร้อยละ 13.27) รองลงมาวิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร จำนวน 16 คน (ร้อยละ 7.08) ตามลำดับ ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 จำนวน 114 คน (ร้อยละ 50.44) รองลงมาชั้นปีที่ 2 จำนวน 78 คน (ร้อยละ 34.51) และ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 34 คน (ร้อยละ 15.04) ตามลำดับ จำแนกเป็นวิทยาลัย พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มากที่สุด คือ วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว จำนวน 40 คน (ร้อยละ 17.70) รองลงมาวิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร จำนวน 37 คน (ร้อยละ 16.37) และวิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี จำนวน 19 คน (ร้อยละ 8.41) ตามลำดับ กำลังศึกษาสาขาวิชาการจัดการทั่วไป มากที่สุด จำนวน 130 คน (ร้อยละ 57.52) รองลงมา สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 83 คน (ร้อยละ 36.73) และสาขาวิชาการบัญชี จำนวน 13 คน (ร้อยละ 5.75) ตามลำดับ จำแนกเป็นวิทยาลัย พบว่านักศึกษาสาขาวิชาการจัดการทั่วไป มากที่สุด คือ วิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร จำนวน 48 คน (ร้อยละ 21.24) รองลงมา วิทยาลัยชุมชนตราด จำนวน 42 คน (ร้อยละ 18.58) และวิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี จำนวน 31 คน (ร้อยละ 13.72 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 สภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง จำแนกเป็น 5 หัวข้อ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา 2) แหล่งสารสนเทศ 3) เนื้อหาของสารสนเทศ 4) รูปแบบสารสนเทศ และ 5) การเข้าถึงสารสนเทศ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.2 – 4.6

1. วัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา จำแนกเป็นวัตถุประสงค์ ในด้านการเตรียมตัวสอบ ด้านการทำการบ้าน ด้านการทำรายงาน ด้านการศึกษาต่อ และด้านการหาความรู้เพิ่มเติม โดยจะนำเสนอตารางในภาพรวม นำเสนอในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา

กิจกรรมการศึกษา	วัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา	จำนวน (226 คน)	ร้อยละ (100.00)
ด้านการเตรียมตัวสอบ	1. ทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านมา	213	12.87
	2. ทดลองทำข้อสอบเก่า	26	1.57
ด้านการทำการบ้าน	1. เพื่อหาคำตอบของการบ้าน/งานบ้านที่ได้รับมาจากชั้นเรียน	161	9.73
	2. เพื่อส่งการบ้านให้ตรงเวลา	94	5.68
	3. เพื่อช่วยเหลือเพื่อนร่วมชั้นเรียนในการทำการบ้าน	61	3.69
ด้านการทำรายงาน	1. เพื่อหาหัวข้อรายงาน	81	4.89
	2. เพื่อการเขียนเนื้อหาของรายงาน	162	9.79
	3. เพื่อการทำโครงงาน	81	4.89
ด้านการศึกษาต่อ	1. เพื่อหาข้อมูลแนวทางการศึกษาต่อ	126	7.61
	2. เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันและหลักสูตรที่ต้องการศึกษาต่อ	135	8.16
	3. เพื่อหาข้อมูลวิธีการสมัครเข้าศึกษาต่อสถาบันที่ต้องการ	60	3.63
	4. เพื่อตรวจสอบค่าใช้จ่ายของการศึกษาต่อ	40	2.42
ด้านการหาความรู้เพิ่มเติม	1. เพื่อให้มีความรู้เพิ่มขึ้นในวิชาที่กำลังศึกษา	134	8.10
	2. เพื่อศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในด้านอื่นๆเพิ่มเติม	126	7.61
	3. เพื่อให้มีความรอบรู้อย่างกว้างไกล	101	6.10
	4. เพื่อติดตามข่าวสาร	54	3.26
รวม		1,655	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาในด้านการเตรียมตัวสอบ เพื่อทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านมา มากที่สุด จำนวน 213 คน (ร้อยละ 12.87) รองลงมา คือ ด้านการทำรายงาน เพื่อเขียนเนื้อหาของรายงาน จำนวน 162 คน (ร้อยละ 9.79) และด้านการทำการบ้าน เพื่อหาคำตอบของการบ้าน/งานบ้านที่ได้รับมาจากชั้นเรียน จำนวน 161 คน (ร้อยละ 9.73)

2. การใช้แหล่งสารสนเทศ จำแนกเป็น 4 แหล่ง คือ

2.1 แหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน ได้แก่ ห้องสมุดที่ทำงาน ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดวิทยาลัยชุมชน และแหล่งศึกษาเรียนรู้ในชุมชน

2.2 แหล่งสารสนเทศบุคคล ได้แก่ ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา เพื่อนนักศึกษา และเจ้าหน้าที่ดูแลห้องสมุด

2.3 แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ FM ในท้องถิ่น โทรทัศน์ วารสาร และหนังสือพิมพ์

2.4 แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ เว็บไซต์ บริการเว็บบอร์ด ไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ ฐานข้อมูลระบบบริการการศึกษาวิทยาลัยชุมชน และโปรแกรมเครือข่ายสังคม เช่น Line , Facebook นำเสนอข้อมูลดังในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษาระดับ
อนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

แหล่งสารสนเทศ	ระดับการใช้ (n = 226)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. แหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน			
ห้องสมุดที่ทำงาน	3.12	1.08	ปานกลาง
ห้องสมุดประชาชน	2.99	1.01	ปานกลาง
ห้องสมุดวิทยาลัยชุมชน	3.46	1.04	มาก
แหล่งศึกษาเรียนรู้ในชุมชน	3.07	.99	ปานกลาง
รวม	3.16	.86	ปานกลาง
2. แหล่งสารสนเทศบุคคล			
ปราชญ์ชาวบ้าน	3.08	1.01	ปานกลาง
ผู้ปกครอง	3.49	.92	มาก
ครูผู้สอน	4.00	.77	มาก
ครูที่ปรึกษา	3.80	.91	มาก
เพื่อนนักศึกษา	3.82	.80	มาก
เจ้าหน้าที่ดูแลห้องสมุด	3.24	.96	ปานกลาง
รวม	3.57	.64	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

แหล่งสารสนเทศ	ระดับการใช้ (n = 226)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3. แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน			
วิทยุ FM ในท้องถิ่น	2.70	1.10	ปานกลาง
ทีวีช่อง 33 เช่น รายการเรื่องเล่าเช้านี้	3.13	1.07	ปานกลาง
ทีวีช่อง 28 เช่น รายการมองโลกมองเรา	2.96	1.08	ปานกลาง
ทีวีผ่านดาวเทียม DLTV ช่อง 14	2.71	1.03	ปานกลาง
หนังสือพิมพ์รายวัน เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์	3.08	1.03	ปานกลาง
วารสาร เช่น มติชนสุดสัปดาห์ บ้านและสวน	2.79	1.05	ปานกลาง
รวม	2.89	.89	ปานกลาง
4. แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์			
เว็บไซต์ที่บริการข่าวสาร เช่น manager ๗	3.25	1.04	ปานกลาง
บริการแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บบอร์ดที่ ได้รับความนิยมสูง เช่น pantip.com	3.20	1.04	ปานกลาง
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น Outlook, Gmail	3.20	1.05	ปานกลาง
เว็บไซต์ฐานข้อมูลระบบบริการการศึกษา วิทยาลัยชุมชน	3.48	1.08	มาก
โปรแกรมเครือข่ายสังคม เช่น Line , Facebook	3.78	1.16	มาก
รวม	3.38	.91	ปานกลาง
รวมทุกแหล่ง	3.25	.67	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักศึกษามีการใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามแหล่งสารสนเทศที่ใช้ ดังนี้

1. แหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาใช้ห้องสมุดวิทยาลัยชุมชนในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$) ส่วนแหล่งอื่นใช้ในระดับปานกลาง คือ ห้องสมุดที่ทำงาน ($\bar{X} = 3.12$) และแหล่งศึกษาเรียนรู้ในชุมชน ($\bar{X} = 3.07$) ตามลำดับ

2. แหล่งสารสนเทศบุคคล นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลอยู่ในระดับมาก คือ ครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.00$) เพื่อนนักศึกษา ($\bar{X} = 3.82$) ครูที่ปรึกษา ($\bar{X} = 3.80$) และผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.49$) ส่วนแหล่งอื่นใช้ในระดัปานกลาง

3. แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดัปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีการใช้แหล่งสารสนเทศอยู่ในระดัปานกลาง เรียงรดับแรก ได้แก่ ทีวีช่อง 33 เช่น รายการเรื่องเล่าเช้านี้ ($\bar{X} = 3.13$) หนังสือพิมพ์รายวัน เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ ($\bar{X} = 3.08$) และทีวีช่อง 28 เช่น รายการมองโลกมองเรา ($\bar{X} = 2.96$) ตามลำดับ

4. แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดัปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษานำใช้แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับมาก คือ โปรแกรมเครือข่ายสังคม เช่น Line , Facebook ($\bar{X} = 3.78$) และเว็บไซต์ฐานข้อมูลระบบบริการการศึกษาวิทยาลัยชุมชน ($\bar{X} = 3.48$) ส่วนแหล่งอื่นใช้ในระดัปานกลาง

3. การใช้เนื้อหาของสารสนเทศ จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ

3.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ประกอบด้วยวิชา 1) ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร 2) ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3) การคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา 4) การเข้าใจดิจิทัล 5) เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ 6) จังหวัดศึกษา 7) พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม และ 8) สังคมไทยกับการพัฒนา

3.2 หมวดวิชาเฉพาะ ประกอบด้วยวิชา 1) หลักการบัญชี 2) หลักการตลาด 3) โปรแกรมสำเร็จรูปทางธุรกิจ 4) กฎหมายธุรกิจ 5) หลักการเงิน 6) หลักเศรษฐศาสตร์ 7) หลักการจัดการ 8) การออกแบบสิ่งพิมพ์ทางธุรกิจ 9) พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ 10) จริยธรรมทางธุรกิจ 11) การเป็นผู้ประกอบการ และ 12) การฝึกงาน

นำเสนอข้อมูลดังในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้เนื้อหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับ
อนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

เนื้อหาสารสนเทศ	ระดับการใช้ (n = 226)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป			
ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	3.86	.75	มาก
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	3.71	.80	มาก
การคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา	3.72	.80	มาก
การเข้าใจดิจิทัล	3.66	.82	มาก
เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้	3.83	.80	มาก
จังหวัดศึกษา	3.59	.88	มาก
พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม	3.52	.85	มาก
สังคมไทยกับการพัฒนา	3.54	.86	มาก
รวม	3.68	.65	มาก
2. หมวดวิชาเฉพาะ			
หลักการบัญชี	3.56	.85	มาก
หลักการตลาด	3.52	.87	มาก
โปรแกรมสำเร็จรูปทางธุรกิจ	3.57	.94	มาก
กฎหมายธุรกิจ	3.66	.90	มาก
หลักการเงิน	3.54	.88	มาก
หลักการจัดการ	3.59	.84	มาก
หลักเศรษฐศาสตร์	3.63	.81	มาก
การออกแบบสิ่งพิมพ์ทางธุรกิจ	3.49	.90	มาก
พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	3.39	.91	มาก
จริยธรรมทางธุรกิจ	3.55	.83	มาก
การเป็นผู้ประกอบการ	3.53	.81	มาก
การฝึกงาน	3.52	.95	มาก
รวม	3.55	.69	มาก
รวมทุกเนื้อหา	3.60	.63	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักศึกษามีการใช้เนื้อหาสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามเนื้อหาสารสนเทศที่ใช้ ดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป นักศึกษาใช้เนื้อหาสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อนักศึกษาใช้เนื้อหาสารสนเทศหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในระดับมาก เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.86$) วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.83$) และวิชาการคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 3.72$) ตามลำดับ

2. หมวดวิชาเฉพาะ นักศึกษาใช้เนื้อหาสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อนักศึกษาใช้เนื้อหาสารสนเทศหมวดวิชาเฉพาะในระดับมาก เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ วิชากฎหมายธุรกิจ ($\bar{X} = 3.66$) วิชาหลักเศรษฐศาสตร์ ($\bar{X} = 3.63$) และวิชาหลักการจัดการ ($\bar{X} = 3.59$) ตามลำดับ

4. การใช้รูปแบบของสารสนเทศ จำแนกเป็น 3 รูปแบบ คือ

4.1 สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ วารสาร หนังสือ

4.2 สื่อโสตทัศน์ ได้แก่ วิดิทัศน์ ซีดี รูปภาพ

4.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วัสดุการศึกษา การเรียนอิเล็กทรอนิกส์ นำเสนอข้อมูลดังในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้รูปแบบสารสนเทศของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

รูปแบบสารสนเทศ	ระดับการใช้ (n = 226)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สื่อสิ่งพิมพ์			
1.1 วารสาร			
วารสารการศึกษาไทย	3.30	.91	ปานกลาง
วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ	3.23	.88	ปานกลาง
จดหมายข่าววิทยาลัยชุมชน	3.26	.94	ปานกลาง
วารสารเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	3.29	.92	ปานกลาง
วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ	3.33	.92	ปานกลาง
รวม	3.28	.82	ปานกลาง

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รูปแบบสารสนเทศ	ระดับการใช้ (n = 226)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สื่อสิ่งพิมพ์			
1.2 หนังสือ			
หนังสือระบบคอมพิวเตอร์	3.27	.92	ปานกลาง
หนังสือการจัดการสมัยใหม่	3.38	.89	ปานกลาง
หนังสือระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ	3.42	.87	มาก
หนังสือภาวะผู้นำ	3.34	.86	ปานกลาง
หนังสือการจัดการธุรกิจเบื้องต้น	3.41	.82	มาก
หนังสือคอมพิวเตอร์งานธุรกิจ	3.38	.89	ปานกลาง
หนังสือการบัญชีเพื่อการจัดการ	3.32	.89	ปานกลาง
หนังสือการบัญชีภาษีอากร	3.23	.87	ปานกลาง
หนังสือการเงินและบัญชี	3.28	.91	ปานกลาง
รวม	3.34	.76	ปานกลาง
2. สื่อโสตทัศน			
แผ่นวีดิทัศน์ เช่น โครงงานสื่อวีดิทัศน์	3.11	0.99	ปานกลาง
แผ่นซีดี เช่น สารคดีจังหวัด	3.11	1.01	ปานกลาง
แผ่นซีดี เช่น ฝึกทักษะการฟังการพูด ภาษาอังกฤษ	3.04	.96	ปานกลาง
รูปภาพ เช่น ภาพสถานที่สำคัญ	3.23	1.04	ปานกลาง
รวม	3.12	.90	ปานกลาง
3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์			
หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book)	3.18	1.01	ปานกลาง
บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)	3.20	.96	ปานกลาง
วิดีโอการศึกษาจาก Youtube	3.55	.91	มาก
การเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning)	3.33	.93	ปานกลาง
รวม	3.32	.81	ปานกลาง
รวมทุกรูปแบบ	3.28	.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นักศึกษามีการใช้รูปแบบสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามรูปแบบสารสนเทศที่ใช้ ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ แบ่งเป็นวารสารและหนังสือ ซึ่งนักศึกษามีการใช้รูปแบบสารสนเทศสื่อสิ่งพิมพ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง วารสาร ($\bar{X} = 3.28$) และหนังสือ ($\bar{X} = 3.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อนักศึกษามีการใช้รูปแบบสารสนเทศวารสารในระดับปานกลาง ส่วนหนังสือใช้ในระดับมาก คือ หนังสือระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ($\bar{X} = 3.42$) และหนังสือการจัดการธุรกิจเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.41$) ส่วนหนังสืออื่นมีการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง

2. สื่อโสตทัศน์ นักศึกษามีการใช้รูปแบบสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อนักศึกษามีการใช้รูปแบบสารสนเทศสื่อโสตทัศน์อยู่ในระดับปานกลาง เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ รูปภาพ ($\bar{X} = 3.23$) แผ่นวีดิทัศน์และแผ่นซีดีในระดับที่เท่ากันคือ ($\bar{X} = 3.11$) ตามลำดับ

3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ นักศึกษามีการใช้รูปแบบสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษามีการใช้รูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับมาก คือ วิดีโอการศึกษาจาก Youtube ($\bar{X} = 3.55$) ส่วนสื่ออื่นมีการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง

5. การเข้าถึงสารสนเทศ นำเสนอข้อมูลดังในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการเข้าถึงสารสนเทศของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

การเข้าถึงสารสนเทศ	ระดับการใช้ (n = 226)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ค้นหาจากตัวเล่มด้วยตนเองที่ห้องสมุด/แหล่งสารสนเทศ	3.45	.92	มาก
ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่บ้านหรือที่ทำงาน	3.49	1.05	มาก
ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในห้องสมุด	3.15	1.03	ปานกลาง
ใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ประเภทต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือแท็บเล็ตฯลฯ	3.53	1.18	มาก
รวม	3.40	.82	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า นักศึกษามีการเข้าถึงสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษามีการใช้การเข้าถึงสารสนเทศอยู่ใน

ระดับมาก คือ ใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ประเภทต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ตฯลฯ ($\bar{X} = 3.53$) ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่บ้านหรือที่ทำงาน ($\bar{X} = 3.49$) และค้นหาเอกสาร ตำรา ด้วยตนเองที่ห้องสมุด/แหล่งสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.45$) ยกเว้นการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในห้องสมุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ที่อยู่จังหวัดต่างกัน มีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน คือ การใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาของสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ นำเสนอข้อมูลดังในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาของสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ จำแนกตามจังหวัด

การใช้สารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P	
1. แหล่งสารสนเทศ							
	ภายในสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	23.21	3	7.74	11.91	.00*
		ภายในกลุ่ม	144.18	222	.65		
	รวม	167.39	225				
บุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2.51	3	.84	2.05	.11	
	ภายในกลุ่ม	90.53	222	.41			
	รวม	93.04	225				
สื่อมวลชน	ระหว่างกลุ่ม	33.77	3	11.26	17.32	.00*	
	ภายในกลุ่ม	144.34	222	.65			
	รวม	178.12	225				
อิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	42.06	3	14.02	21.57	.00*	
	ภายในกลุ่ม	144.27	222	.65			
	รวม	186.33	225				

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การใช้สารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
2. เนื้อหาสารสนเทศ						
วิชาศึกษาทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	5.59	3	1.86	4.60	.00*
	ภายในกลุ่ม	89.96	222	.41		
	รวม	95.55	225			
วิชาเฉพาะ	ระหว่างกลุ่ม	6.65	3	2.22	4.92	.00*
	ภายในกลุ่ม	100.07	222	.45		
	รวม	106.72	225			
3. รูปแบบสารสนเทศ						
สื่อสิ่งพิมพ์วารสาร	ระหว่างกลุ่ม	7.33	3	2.44	3.77	.01*
	ภายในกลุ่ม	143.97	222	.65		
	รวม	151.30	225			
สื่อสิ่งพิมพ์หนังสือ	ระหว่างกลุ่ม	10.03	3	3.34	6.22	.00*
	ภายในกลุ่ม	119.31	222	.54		
	รวม	129.34	225			
สื่อโสตทัศน	ระหว่างกลุ่ม	16.29	3	5.43	7.22	.00*
	ภายในกลุ่ม	166.87	222	.75		
	รวม	183.16	225			
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	12.77	3	4.26	7.07	.00*
	ภายในกลุ่ม	133.58	222	.60		
	รวม	146.35	225			
4. การเข้าถึงสารสนเทศ						
	ระหว่างกลุ่ม	29.74	3	9.91	17.95	.00*
	ภายในกลุ่ม	122.59	222	.55		
	รวม	152.33	225			

*p<.05

จากตารางที่ 4.7 แสดงว่า นักศึกษาที่อยู่จังหวัดต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในแหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน แหล่ง

สารสนเทศสื่อมวลชน และแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ มีการใช้เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ที่มีสาขาวิชาต่างกัน มีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน ดังนี้ การใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาของสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ นำเสนอข้อมูลดังในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาของสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ จำแนกตามสาขาวิชา

การใช้สารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. แหล่งสารสนเทศ						
ภายในสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	.86	2	.43	.57	.56
	ภายในกลุ่ม	166.53	223	.75		
	รวม	167.39	225			
บุคคล	ระหว่างกลุ่ม	1.22	2	.61	1.48	.23
	ภายในกลุ่ม	91.82	223	.41		
	รวม	93.04	225			
สื่อมวลชน	ระหว่างกลุ่ม	33.77	2	8.11	11.17	.00*
	ภายในกลุ่ม	144.34	223	.73		
	รวม	178.12	225			
อิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	4.96	2	2.48	3.18	.04*
	ภายในกลุ่ม	174.28	223	.78		
	รวม	179.25	225			

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

การใช้สารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
2. เนื้อหาสารสนเทศ						
วิชาศึกษาทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	.44	2	.22	.52	.60
	ภายในกลุ่ม	95.12	223	.43		
	รวม	95.55	225			
วิชาเฉพาะ	ระหว่างกลุ่ม	.52	2	.26	.54	.58
	ภายในกลุ่ม	106.20	223	.48		
	รวม	106.72	225			
3. รูปแบบสารสนเทศ						
สื่อสิ่งพิมพ์วารสาร	ระหว่างกลุ่ม	2.40	2	1.20	1.80	.17
	ภายในกลุ่ม	148.90	223	.67		
	รวม	151.30	225			
สื่อสิ่งพิมพ์หนังสือ	ระหว่างกลุ่ม	.73	2	.37	.64	.53
	ภายในกลุ่ม	128.61	223	.58		
	รวม	129.34	225			
สื่อโสตทัศน	ระหว่างกลุ่ม	1.46	2	.73	.90	.41
	ภายในกลุ่ม	181.69	223	.81		
	รวม	183.16	225			
อิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	3.72	2	1.86	2.90	.06
	ภายในกลุ่ม	142.63	223	.64		
	รวม	146.35	225			
4. การเข้าถึงสารสนเทศ						
	ระหว่างกลุ่ม	10.55	2	5.27	8.30	.00*
	ภายในกลุ่ม	141.78	223	.64		
	รวม	152.33	225			

*p<.05

จากตารางที่ 4.8 แสดงว่า นักศึกษาที่อยู่สาขาค้างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศไม่แตกต่างกัน ใน 2 แหล่งสารสนเทศ คือแหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน และแหล่งสารสนเทศบุคคล และอีก 2 แหล่งคือ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชนและแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์มีการใช้

แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีการใช้เนื้อหาสารสนเทศ และใช้รูปแบบสารสนเทศไม่แตกต่างกัน แต่มีการเข้าถึงสารสนเทศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ที่ใช้กิจกรรมการศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านการเตรียมตัวสอบ ด้านการทำการบ้าน ด้านการทำรายงาน ด้านการศึกษาต่อ และด้านการหาความรู้เพิ่มเติม มีการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน นำเสนอข้อมูลดังในตารางที่ 4.9 - 4.13

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาของสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ จำแนกตามกิจกรรมการศึกษา ด้านการเตรียมตัวสอบ

การใช้สารสนเทศ	ด้านการเตรียมตัวสอบ					
	ทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านมา		ทดลองทำข้อสอบเก่า		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. แหล่งสารสนเทศ						
ภายในสถาบัน	3.17	.87	3.30	.82	-.71	.48
บุคคล	3.58	.64	3.56	.61	.13	.90
สื่อมวลชน	2.90	.88	3.03	.83	-.71	.48
อิเล็กทรอนิกส์	3.39	.92	3.34	.83	.25	.80
รวม	3.26	.68	3.31	.66	-.34	.73
2. เนื้อหาของสารสนเทศ						
วิชาศึกษาทั่วไป	3.69	.64	3.68	.82	.07	.94
วิชาเฉพาะ	3.58	.68	3.48	.74	.69	.49
รวม	3.63	.61	3.58	.75	.42	.68
3. รูปแบบสารสนเทศ						
สื่อสิ่งพิมพ์วารสาร	3.31	.82	3.28	.89	.16	.87
สื่อสิ่งพิมพ์หนังสือ	3.36	.75	3.31	.83	.31	.76
สื่อโสตทัศน์	3.13	.90	3.43	.94	-1.63	.10
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	3.33	.82	3.42	.83	-.56	.57
รวม	3.28	.73	3.36	.83	-.53	.60

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การใช้สารสนเทศ	ด้านการเตรียมตัวสอบ					
	ทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านมา		ทดลองทำข้อสอบเก่า		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
4. การเข้าถึงสารสนเทศ	3.42	.83	3.39	.79	.17	.86

*p<.05

จากตารางที่ 4.9 พบว่านักศึกษาใช้สารสนเทศเพื่อทำกิจกรรมการศึกษา ด้านการเตรียมตัวสอบ การใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาของสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ จำแนกตามกิจกรรมการศึกษา ด้านการทำกรบ้าน

การใช้สารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. แหล่งสารสนเทศ						
	ภายในสถาบัน					
	ระหว่างกลุ่ม	.82	2	.41	.56	.57
	ภายในกลุ่ม	229.33	313	.73		
	รวม	230.15	315			
บุคคล						
	ระหว่างกลุ่ม	.05	2	.02	.06	.94
	ภายในกลุ่ม	119.44	313	.38		
	รวม	119.48	315			
สื่อมวลชน						
	ระหว่างกลุ่ม	.52	2	.26	.35	.71
	ภายในกลุ่ม	235.83	313	.75		
	รวม	236.35	315			
อิเล็กทรอนิกส์						
	ระหว่างกลุ่ม	1.18	2	.59	.66	.52
	ภายในกลุ่ม	279.05	313	.89		
	รวม	280.22	315			

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

การใช้สารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
2. เนื้อหาสารสนเทศ						
วิชาศึกษาทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	.58	2	.29	.70	.50
	ภายในกลุ่ม	130.88	313	.42		
	รวม	131.46	315			
วิชาเฉพาะ	ระหว่างกลุ่ม	.16	2	.08	.18	.84
	ภายในกลุ่ม	137.78	313	.44		
	รวม	137.93	315			
3. รูปแบบสารสนเทศ						
สื่อสิ่งพิมพ์วารสาร	ระหว่างกลุ่ม	3.79	2	1.89	2.92	.06
	ภายในกลุ่ม	202.89	313	.65		
	รวม	206.68	315			
สื่อสิ่งพิมพ์หนังสือ	ระหว่างกลุ่ม	.71	2	.36	.63	.53
	ภายในกลุ่ม	176.46	313	.56		
	รวม	177.18	315			
สื่อโสตทัศน	ระหว่างกลุ่ม	4.17	2	2.09	2.64	.07
	ภายในกลุ่ม	247.17	313	.79		
	รวม	251.34	315			
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	4.79	2	2.40	3.60	.03*
	ภายในกลุ่ม	208.29	313	.67		
	รวม	213.08	315			
4. การเข้าถึงสารสนเทศ						
	ระหว่างกลุ่ม	.92	2	.46	.66	.52
	ภายในกลุ่ม	219.09	313	.70		
	รวม	220.01	315			

*p<.05

จากตารางที่ 4.10 พบว่านักศึกษาใช้สารสนเทศเพื่อทำกิจกรรมการศึกษา ด้านการทำการบ้าน มีการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ การเข้าถึงสารสนเทศไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้รูปแบบสารสนเทศที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาของสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ จำแนกตามกิจกรรมการศึกษา ด้านการทำรายงาน

การใช้สารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. แหล่งสารสนเทศ						
ภายในสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	.33	2	.16	.22	.80
	ภายในกลุ่ม	233.73	321	.73		
	รวม	234.06	323			
บุคคล	ระหว่างกลุ่ม	.39	2	.19	.52	.60
	ภายในกลุ่ม	121.03	321	.38		
	รวม	121.42	323			
สื่อมวลชน	ระหว่างกลุ่ม	.02	2	.01	.02	.98
	ภายในกลุ่ม	242.96	321	.76		
	รวม	242.99	323			
อิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	.78	2	.39	.47	.62
	ภายในกลุ่ม	263.62	321	.82		
	รวม	264.40	323			
2. เนื้อหาสารสนเทศ						
วิชาศึกษาทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	1.04	2	.52	1.23	.29
	ภายในกลุ่ม	135.44	321	.42		
	รวม	136.48	323			
วิชาเฉพาะ	ระหว่างกลุ่ม	1.45	2	.72	1.61	.20
	ภายในกลุ่ม	144.29	321	.45		
	รวม	145.73	323			

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

การใช้สารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
3. รูปแบบสารสนเทศ						
สื่อสิ่งพิมพ์วารสาร	ระหว่างกลุ่ม	1.36	2	.68	.99	.37
	ภายในกลุ่ม	221.40	321	.69		
	รวม	222.6	323			
สื่อสิ่งพิมพ์หนังสือ	ระหว่างกลุ่ม	1.81	2	.59	1.05	.35
	ภายในกลุ่ม	180.56	321	.56		
	รวม	181.74	323			
สื่อโสตทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	1.70	2	.85	1.03	.36
	ภายในกลุ่ม	263.72	321	.82		
	รวม	265.42	323			
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	2.85	2	1.43	2.17	.12
	ภายในกลุ่ม	210.68	321	.66		
	รวม	213.53	323			
4. การเข้าถึงสารสนเทศ						
	ระหว่างกลุ่ม	2.99	2	1.49	2.20	.11
	ภายในกลุ่ม	217.53	321	.68		
	รวม	220.51	323			

*p<.05

จากตารางที่ 4.11 พบว่านักศึกษาใช้สารสนเทศเพื่อทำกิจกรรมการศึกษา ด้านการทำรายงาน มีการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้แหล่งสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ จำแนกตามกิจกรรมการศึกษา ด้านการศึกษาต่อ

การใช้สารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. แหล่งสารสนเทศ						
ภายในสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	3.03	3	1.01	1.29	.28
	ภายในกลุ่ม	279.63	357	.78		
	รวม	282.65	360			
บุคคล	ระหว่างกลุ่ม	.88	3	.29	.79	.50
	ภายในกลุ่ม	133.07	357	.37		
	รวม	133.95	360			
สื่อมวลชน	ระหว่างกลุ่ม	.32	3	.11	.14	.94
	ภายในกลุ่ม	276.47	357	.77		
	รวม	276.79	360			
อิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	.54	3	.18	.19	.90
	ภายในกลุ่ม	337.91	357	.95		
	รวม	338.45	360			
2. รูปแบบสารสนเทศ						
สื่อสิ่งพิมพ์วารสาร	ระหว่างกลุ่ม	2.37	3	.79	1.13	.34
	ภายในกลุ่ม	248.41	357	.70		
	รวม	250.77	360			
สื่อสิ่งพิมพ์หนังสือ	ระหว่างกลุ่ม	2.11	3	.70	1.19	.31
	ภายในกลุ่ม	211.04	357	.59		
	รวม	213.16	360			
สื่อโสตทัศน	ระหว่างกลุ่ม	1.86	3	.62	.74	.53
	ภายในกลุ่ม	300.59	357	.84		
	รวม	302.45	360			
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	2.09	3	.70	.97	.41
	ภายในกลุ่ม	255.86	357	.72		
	รวม	257.95	360			

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

การใช้สารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
3. การเข้าถึงสารสนเทศ						
	ระหว่างกลุ่ม	.35	3	.12	.16	.92
	ภายในกลุ่ม	264.51	357	.74		
	รวม	264.86	360			

*p<.05

จากตารางที่ 4.12 พบว่านักศึกษาใช้สารสนเทศเพื่อทำกิจกรรมการศึกษา ในด้าน การศึกษาต่อ มีการใช้แหล่งสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาของสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ จำแนกตามกิจกรรมการศึกษา ด้านการหาความรู้เพิ่มเติม

การใช้สารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. แหล่งสารสนเทศ						
ภายในสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	.86	3	.29	.42	.74
	ภายในกลุ่ม	283.00	416	.68		
	รวม	283.86	419			
บุคคล	ระหว่างกลุ่ม	.24	3	.08	.22	.88
	ภายในกลุ่ม	151.24	416	.36		
	รวม	151.49	419			
สื่อมวลชน	ระหว่างกลุ่ม	3.11	3	1.04	1.47	.22
	ภายในกลุ่ม	293.05	416	.70		
	รวม	296.16	419			
อิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	.58	3	.19	.24	.87
	ภายในกลุ่ม	333.20	416	.80		
	รวม	333.78	419			

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

การใช้สารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
2. เนื้อหาสารสนเทศ						
วิชาศึกษาทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	.28	3	.09	.22	.88
	ภายในกลุ่ม	173.30	416	.42		
	รวม	173.58	419			
วิชาเฉพาะ	ระหว่างกลุ่ม	.25	3	.08	.18	.91
	ภายในกลุ่ม	192.75	416	.46		
	รวม	193.01	419			
3. รูปแบบสารสนเทศ						
สื่อสิ่งพิมพ์วารสาร	ระหว่างกลุ่ม	.07	3	.02	.03	.99
	ภายในกลุ่ม	268.85	416	.65		
	รวม	268.92	419			
สื่อสิ่งพิมพ์หนังสือ	ระหว่างกลุ่ม	.13	3	.04	.08	.97
	ภายในกลุ่ม	230.68	416	.55		
	รวม	230.81	419			
สื่อโสตทัศน	ระหว่างกลุ่ม	.50	3	.17	.23	.88
	ภายในกลุ่ม	306.58	416	.74		
	รวม	307.08	419			
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	.78	3	.26	.40	.75
	ภายในกลุ่ม	266.68	416	.64		
	รวม	257.95	419			
4. การเข้าถึงสารสนเทศ						
	ระหว่างกลุ่ม	.46	3	.15	.21	.89
	ภายในกลุ่ม	304.74	416	.73		
	รวม	305.20	419			

*p<.05

จากตารางที่ 4.13 พบว่านักศึกษาใช้สารสนเทศเพื่อทำกิจกรรมการศึกษา ด้านการหาความรู้เพิ่มเติม มีการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

จากการตอบแบบสอบถามด้านปัญหาและข้อเสนอแนะ การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ได้จำแนกปัญหาและข้อเสนอแนะ อย่างละ 4 ด้าน คือ 1) ด้านแหล่งสารสนเทศ 2) ด้านเนื้อหาสารสนเทศ 3) ด้านรูปแบบสารสนเทศ และ 4) ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ โดยจะนำเสนอข้อมูลดังในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา
วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา	ระดับการใช้ (n = 226)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านแหล่งสารสนเทศ			
ภายในสถาบัน			
เข้าถึงแหล่งสารสนเทศได้ยาก	3.23	1.01	ปานกลาง
มีพื้นที่ให้บริการ ไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ใช้	3.17	.96	ปานกลาง
แหล่งสารสนเทศที่ต้องการอยู่ไกล	3.12	1.00	ปานกลาง
บรรยากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้งาน	3.14	1.02	ปานกลาง
รวม	3.17	.89	ปานกลาง
บุคคล			
ไม่สามารถแนะนำสารสนเทศได้ตรงตามต้องการ	3.05	.98	ปานกลาง
ตอบไม่ตรงประเด็น	3.03	.97	ปานกลาง
มีเวลาในการให้คำปรึกษาน้อย	3.01	.99	ปานกลาง
ให้ข้อมูลอย่างไม่เต็มใจ	2.90	1.01	ปานกลาง
รวม	3.00	.85	ปานกลาง

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา	ระดับการใช้ (n = 226)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
สื่อมวลชน			
รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่ต้องการรับสัญญาณไม่ได้	3.07	.98	ปานกลาง
รายการส่วนใหญ่เนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ	2.98	1.00	ปานกลาง
หนังสือพิมพ์มีเนื้อหาด้านการศึกษาน้อย	3.01	1.01	ปานกลาง
วิทยุโทรทัศน์ไม่สามารถค้นหาข้อมูลย้อนหลัง	2.89	1.00	ปานกลาง
รวม	2.99	.90	ปานกลาง
อิเล็กทรอนิกส์			
ฐานข้อมูลไม่มีการปรับปรุงให้ทันสมัย	3.02	.91	ปานกลาง
เว็บไซต์มีข้อมูลไม่ครอบคลุมครบถ้วน	2.92	.92	ปานกลาง
เว็บไซต์เข้าถึงได้ยาก	2.93	.99	ปานกลาง
วิธีการสืบค้นข้อมูลยุ่งยาก	2.90	.94	ปานกลาง
รวม	2.94	.85	ปานกลาง
2. ด้านเนื้อหาสารสนเทศ			
เนื้อหาไม่ครอบคลุมครบถ้วน	2.90	.97	ปานกลาง
เนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ	2.81	.94	ปานกลาง
เนื้อหาสารสนเทศยากแก่การเข้าใจ	2.90	.97	ปานกลาง
เนื้อหาสารสนเทศไม่ทันสมัย	2.88	.92	ปานกลาง
รวม	2.87	.88	ปานกลาง
3. ด้านรูปแบบสารสนเทศ			
สื่อสิ่งพิมพ์			
วารสารหรือหนังสือไม่ตรงกับความต้องการ	2.92	.96	ปานกลาง
วารสารหรือหนังสือสภาพไม่พร้อมใช้งาน	2.81	.92	ปานกลาง
วารสารหรือหนังสือมีราคาแพง	2.83	.99	ปานกลาง
วารสารหรือหนังสือมีจำนวนไม่เพียงพอ	2.88	.95	ปานกลาง
รวม	2.86	.86	ปานกลาง

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา	ระดับการใช้ (n = 226)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
สื่อโสตทัศน			
วิทัศน์และซีดีไม่ตรงกับความต้องการ	2.93	1.01	ปานกลาง
วิทัศน์และซีดี มีจำนวนไม่เพียงพอ	2.92	.97	ปานกลาง
วิทัศน์และซีดี มีความชำรุดเสียหาย	2.92	.98	ปานกลาง
รูปภาพมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการ	2.95	.98	ปานกลาง
รวม	2.93	.89	ปานกลาง
สื่ออิเล็กทรอนิกส์			
ค้นหาเนื้อหาที่ตรงต่อความต้องการได้ยาก	3.04	.93	ปานกลาง
สื่อมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ	2.99	.90	ปานกลาง
ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงข้อมูล	2.89	.90	ปานกลาง
ขั้นตอนและวิธีการเข้าถึงมีความยุ่งยาก	2.95	.97	ปานกลาง
รวม	2.97	.84	ปานกลาง
4. ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ			
การค้นหาด้วยตนเองต้องใช้เวลาและขั้นตอนยุ่งยาก	2.95	.97	ปานกลาง
ไม่มีเครื่องมือในการสืบค้นข้อมูล	2.99	1.00	ปานกลาง
เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ช้าชองบ่อย	3.04	1.00	ปานกลาง
ไม่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้	3.00	1.09	ปานกลาง
คุณภาพ/ศักยภาพของเครื่องมือไม่เพียงพอ	3.01	1.00	ปานกลาง
โทรศัพท์มือถือ/คอมพิวเตอร์ที่ประสิทธิภาพสูงมีราคาแพง	2.94	1.00	ปานกลาง
รวม	2.99	.86	ปานกลาง
รวมทุกด้าน	2.95	.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.14 พบว่า นักศึกษามีปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกปัญหา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านแหล่งสารสนเทศ 2) ด้านเนื้อหาสารสนเทศ 3) ด้านรูปแบบสารสนเทศ และ 4) ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ ดังนี้

1. ด้านแหล่งสารสนเทศ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามแหล่งสารสนเทศที่ใช้
ดังนี้

1.1 แหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน นักศึกษามีปัญหาการใช้แหล่ง
สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ใน
ระดับปานกลาง โดยมีปัญหาค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ เข้าถึง
แหล่งสารสนเทศได้ยาก ($\bar{X} = 3.23$) มีพื้นที่ให้บริการไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ใช้ ($\bar{X} = 3.17$) และ
บรรยากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้งาน ($\bar{X} = 3.14$) ตามลำดับ

1.2 แหล่งสารสนเทศบุคคล นักศึกษามีปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมอยู่
ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยมี
ปัญหาค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ ไม่สามารถแนะนำสารสนเทศได้
ตรงตามต้องการ ($\bar{X} = 3.05$) ตอบไม่ตรงประเด็น ($\bar{X} = 3.03$) และมีเวลาในการให้คำปรึกษาน้อย
($\bar{X} = 3.01$) ตามลำดับ

1.3 แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน นักศึกษามีปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวม
อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยมี
ปัญหาค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่
ต้องการรับสัญญาณไม่ได้ ($\bar{X} = 3.07$) หนังสือพิมพ์มีเนื้อหาด้านการศึกษา น้อย ($\bar{X} = 3.01$) และ
รายการส่วนใหญ่เนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ ($\bar{X} = 3.01$) ตามลำดับ

1.4 แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ นักศึกษามีปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศ
โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง
โดยมีปัญหาค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ ฐานข้อมูลไม่มีการปรับปรุง
ให้ทันสมัย ($\bar{X} = 3.02$) เว็บไซต์เข้าถึงได้ยาก ($\bar{X} = 2.93$) และเว็บไซต์มีข้อมูลไม่ครอบคลุมครบถ้วน
($\bar{X} = 2.92$) ตามลำดับ

2. ด้านเนื้อหาสารสนเทศ นักศึกษามีปัญหาการใช้เนื้อหาสารสนเทศโดยรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา
ค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ เนื้อหาไม่ครอบคลุมครบถ้วนและเนื้อหา
สารสนเทศยากแก่การเข้าใจที่เท่ากัน คือ ($\bar{X} = 2.90$) และเนื้อหาสารสนเทศไม่ทันสมัย ($\bar{X} = 2.88$)
ตามลำดับ

3. ด้านรูปแบบสารสนเทศ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามรูปแบบสารสนเทศที่ใช้
ดังนี้

3.1 สื่อสิ่งพิมพ์ นักศึกษามีปัญหาการใช้รูปแบบสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา ค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ วารสารหรือหนังสือไม่ตรงกับความต้องการ ($\bar{X} = 2.92$) วารสารหรือหนังสือมีจำนวนไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.88$) และวารสารหรือหนังสือมีราคาแพง ($\bar{X} = 2.83$) ตามลำดับ

3.2 สื่อโสตทัศน์ นักศึกษามีปัญหาการใช้รูปแบบสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา ค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ รูปภาพมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการ ($\bar{X} = 2.95$) วิดิทัศน์และซีดี ไม่ตรงกับความต้องการ ($\bar{X} = 2.93$) และวิดิทัศน์และซีดี มีจำนวนไม่เพียงพอและมีความชำรุดเสียหายในจำนวนที่เท่ากัน คือ ($\bar{X} = 2.92$) ตามลำดับ

3.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ นักศึกษามีปัญหาการใช้รูปแบบสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา ค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ ค้นหาเนื้อหาที่ตรงต่อความต้องการได้ยาก ($\bar{X} = 3.04$) สื่อมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.99$) และขั้นตอนและวิธีการเข้าถึงมีความยุ่งยาก ($\bar{X} = 2.95$) ตามลำดับ

4. ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ นักศึกษามีปัญหาการเข้าถึงสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา ค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ขัดข้องบ่อย ($\bar{X} = 3.04$) คุณภาพ/ศักยภาพของเครื่องมือไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.01$) และไม่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ ($\bar{X} = 3.00$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา
วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง สามารถสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ มีดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา เปรียบเทียบ
การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาจำแนกตามจังหวัด สาขาวิชา และกิจกรรมการศึกษา และศึกษา
ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญาวิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขต
ภาคกลาง นักศึกษาชั้นปีที่ 1 – 3 จำนวน 226 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมีข้อความเป็นแบบตรวจสอบรายการ
และแบบปลายเปิด 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 การใช้
สารสนเทศเพื่อการศึกษา เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบ
สารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาและ
ข้อเสนอแนะ ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านเนื้อหาสารสนเทศ ด้านรูปแบบสารสนเทศ ด้านการเข้าถึง
สารสนเทศ และทดสอบค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค

การวิเคราะห์ใช้สถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test
การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ด้วย LSD

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ผลการศึกษาวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญาวิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ได้ผลการวิจัย ดังนี้

นักศึกษามีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศในกิจกรรม 5 กิจกรรมการศึกษา คือ ด้านการเตรียมตัวสอบ ด้านการทำการบ้าน ด้านการทำรายงาน ด้านการศึกษาต่อ และด้านการหาความรู้เพิ่มเติม พบว่า นักศึกษาใช้กิจกรรมการศึกษา ด้านการเตรียมตัวสอบมากที่สุด โดยใช้ทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านมา และใช้น้อยที่สุดในการทดลองทำข้อสอบเก่า

1.3.2 ผลการศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ การเข้าถึงสารสนเทศ ได้ผลการวิจัย ดังนี้

1) แหล่งสารสนเทศที่ใช้ พบว่า นักศึกษามีการใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยแหล่งสารสนเทศที่ใช้มากที่สุด คือ แหล่งสารสนเทศบุคคล โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา เพื่อนนักศึกษา และผู้ปกครอง แหล่งสารสนเทศที่ใช้น้อยที่สุด คือ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ FM ในท้องถิ่น

2) เนื้อหาของสารสนเทศที่ใช้ พบว่า นักศึกษามีการใช้เนื้อหาสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียง 3 อันดับแรก โดยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ประกอบด้วยวิชาภาษาไทย เพื่อการสื่อสาร วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ และวิชาการคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา หมวดวิชาเฉพาะ ประกอบด้วยวิชากฎหมายธุรกิจ วิชาหลักเศรษฐศาสตร์ และวิชาหลักการจัดการ

3) รูปแบบของสารสนเทศที่ใช้ พบว่า นักศึกษามีการใช้รูปแบบสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยรูปแบบของสารสนเทศที่ใช้มากที่สุด คือ สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ รูปแบบของสารสนเทศที่ใช้น้อยที่สุด คือ สื่อโสตทัศน ได้แก่ แผ่นซีดี เช่น ฝึกทักษะการฟังการพูดภาษาอังกฤษ

4) การเข้าถึงสารสนเทศ พบว่า นักศึกษาใช้การเข้าถึงสารสนเทศอยู่ในระดับมาก คือ ใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ประเภทต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ฯลฯ ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในห้องสมุด

1.3.3 ผลการศึกษาการเปรียบเทียบ การใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ การเข้าถึงสารสนเทศ ปรากฏผล ดังนี้

1) การเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ จำแนกตามจังหวัด พบว่า นักศึกษาที่อยู่จังหวัดต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในแหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน และแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

มีการใช้เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการใช้การเข้าถึงสารสนเทศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) การเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาที่อยู่สาขาต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน แหล่งสารสนเทศบุคคล เนื้อหาสารสนเทศ และรูปแบบสารสนเทศไม่แตกต่างกัน ส่วนแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชนกับแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ และการเข้าถึงสารสนเทศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) การเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ จำแนกตามกิจกรรมการศึกษา ด้านการเตรียมตัวสอบ พบว่า นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาของสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

4) การเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ จำแนกตามกิจกรรมการศึกษา ด้านการทำกรบ้าน พบว่า นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ การเข้าถึงสารสนเทศไม่แตกต่างกัน แต่มีการใช้รูปแบบสารสนเทศ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5) การเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ จำแนกตามกิจกรรมการศึกษา ด้านการทำรายงาน พบว่า นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

6) การเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ จำแนกตามกิจกรรมการศึกษา ด้านการศึกษาต่อ พบว่า นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

7) การเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ จำแนกตามกิจกรรมการศึกษา ด้านการหาความรู้เพิ่มเติม พบว่า นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

1.3.4 ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาและข้อเสนอแนะการใช้สารสนเทศ ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านเนื้อหาสารสนเทศ ด้านรูปแบบสารสนเทศ และด้านการเข้าถึงสารสนเทศ
ปรากฏผล ดังนี้

1) ด้านแหล่งสารสนเทศ พบว่า นักศึกษามีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน นักศึกษามีปัญหาเข้าถึงสารสนเทศได้ยาก แหล่งสารสนเทศบุคคลไม่สามารถแนะนำสารสนเทศได้ตรงตามต้องการ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน รายการโทรทัศน์

เพื่อการศึกษาที่ต้องการรับสัญญาณไม่ได้ แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ฐานข้อมูลไม่มีการปรับปรุงให้ทันสมัย

2) **ด้านเนื้อหาสารสนเทศ** พบว่า นักศึกษามีปัญหาการใช้รูปแบบสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามีปัญหาที่เนื้อหาไม่ครอบคลุมครบถ้วน และเนื้อหาสารสนเทศยากแก่การเข้าใจ

3) **ด้านรูปแบบสารสนเทศ** พบว่า นักศึกษามีปัญหาการใช้รูปแบบสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามีปัญหาสื่อสิ่งพิมพ์ วารสารหรือหนังสือไม่ตรงกับความต้องการ สื่อโสตทัศน รูปภาพมีไม่เพียงพอกับความต้องการ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ค้นหาเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการได้ยาก

4) **ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ** พบว่า นักศึกษามีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามีปัญหาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ช้าข้อม่อย ข้อเสนอแนะควรจัดอุปกรณ์ในการเข้าถึงสารสนเทศ และสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้เสถียรมากขึ้น

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

1) **วัตถุประสงค์** นักศึกษาใช้ประกอบกิจกรรมการศึกษา เพื่อการเตรียมตัวสอบมากที่สุด เพื่อทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านมา เนื่องจากนักศึกษาให้ความสำคัญในการสอบ และข้อสอบส่วนใหญ่เป็นอัตนัย ถ้าเป็นปรนัยก็มีตัวเลือก 5 คำตอบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลาวัลย์ คำชาย(2554) พบว่า นักศึกษาใช้สารสนเทศในการสอบ รองลงมาใช้ในการทำรายงาน สอดคล้องกับ ชิดารัตน์ เพ็ญวิจิตร(2557) นันทยา พุฒแก้ว(2558) นุหลิน กุลวิจิตร (2558) และ ธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง(2559)

2) **แหล่งสารสนเทศ** นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลมากที่สุด อาจเพราะบุคคลมีประสบการณ์ ความรู้ สามารถสอบถาม ปรีक्षा ในเรื่องเนื้อหาการเรียนหรือเรื่องส่วนตัว ได้แก่ ครูผู้สอน มากเป็นอันดับแรก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลาวัลย์ คำชาย (2554) เกวลิน จริยารัตนกุล(2557) นันทยา พุฒแก้ว(2558) รองลงมาครูที่ปรึกษา และเพื่อนนักศึกษา แหล่งสารสนเทศที่ใช้บ่อยที่สุด คือแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน อาจเพราะการใช้แหล่งดังกล่าวได้รับความนิยมลดลง และเนื้อหาที่ต้องการอาจไม่เพียงพอ นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศ

สื่อมวลชนจากโทรทัศน์ สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ นุหพันธ์ กุลวิจิตร (2558) รองลงมา หนังสือพิมพ์รายวัน สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ ลาวัลย์ คำชาย (2554)

3) เนื้อหาสารสนเทศ นักศึกษาใช้เนื้อหาสารสนเทศเกี่ยวกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มากกว่าหมวดวิชาเฉพาะ อาจเพราะหมวดวิชาศึกษาทั่วไปผลการเรียนส่วนใหญ่สามารถนำไปเทียบโอนในการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ในหมวดศึกษาทั่วไปที่นักศึกษาใช้สารสนเทศมากเป็นอันดับแรกในรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ส่วนหมวดวิชาเฉพาะใช้สารสนเทศมากเป็นอันดับแรกในรายวิชากฎหมายธุรกิจ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการนำไปประกอบธุรกิจ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาอนันต์ อนนุโท (รัตนทอง) (2547) ควรจัดเอกสารประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจมากขึ้น

4) รูปแบบสารสนเทศ นักศึกษาใช้รูปแบบสารสนเทศ สื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือ เรื่องระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ การจัดการธุรกิจเบื้องต้น เนื่องจากทั้งสามสาขาวิชาอยู่ในหลักสูตรอนุปริญญาการบริหารธุรกิจ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลาวัลย์ คำชาย (2554) นันทยา พุฒแก้ว (2558) ที่ใช้หนังสือตำรามากที่สุด ส่วนรูปแบบสารสนเทศที่ใช้บ่อย คือ สื่อโสตทัศน์ เพราะรูปแบบที่จัดเก็บเริ่มมีการนำมาใช้น้อยลง เพราะเป็นสื่อที่ต้องใช้ร่วมกับอุปกรณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว ล้าสมัยไว และนักศึกษาหันไปสนใจสื่ออิเล็กทรอนิกส์จากยูทูป มากกว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันทา แก้วสามเขียว (2560) การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์บนเว็บไซต์ยูทูปดอทคอม มีการใช้งานในระดับมากเพราะเป็นเว็บไซต์ที่ใช้งานง่ายและเข้าถึงได้ง่าย

5) การเข้าถึงสารสนเทศ นักศึกษาใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ประเภทต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ตฯ มากเป็นอันดับแรก เนื่องจากเป็นอุปกรณ์ที่มีอยู่และใช้เป็นประจำที่สามารถเข้าถึงสารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ต สอดคล้องกับงานวิจัยของธิดารัตน์ เพ็ญวิจิตร (2557) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์พกพาในการค้นหาสารสนเทศทุกวัน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษา

ระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง จำแนกตามจังหวัด สาขาวิชา และกิจกรรมการศึกษา

2.1 จำแนกตามจังหวัด นักศึกษาที่อยู่จังหวัดต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศและการเข้าถึงสารสนเทศ ภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 อาจเพราะการบริหารจัดการเรียนการสอน การเรียนในรายวิชาที่ต่างกัน การปรับปรุงหลักสูตรตามสาขาวิชา ทรัพยากรสารสนเทศในจังหวัดต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของมูซา (Musa 2016)

2.2 จำแนกตามสาขาวิชา นักศึกษาที่อยู่สาขาค้างกัน มีการใช้สารสนเทศต่างกัน บางปัจจัยในแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการเข้าถึงสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากสื่อมวลชนและสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีหลากหลายประเภทการนำเสนอ นักศึกษาต้องเลือกใช้ให้ตรงกับความต้องการของสาขาที่ศึกษาอยู่ ส่วนแหล่งที่มีการใช้ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ แหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน และแหล่งสารสนเทศบุคคล เนื่องจากแหล่งภายในสถาบันเป็นแหล่งที่มีหน้าที่จัดทรัพยากรสารสนเทศให้บริการทุกสาขาวิชา อย่างทัดเทียม ส่วนแหล่งบุคคลนักศึกษาสามารถเลือกสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิที่สามารถให้ข้อมูลได้ตรงกับสาขาที่ศึกษา

2.3 จำแนกตามกิจกรรมการศึกษา กิจกรรมการศึกษา 5 ด้าน

ด้านการเตรียมตัวสอบ กิจกรรมทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านมา ทดลองทำข้อสอบเก่า นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศไม่แตกต่างกัน เนื่องจากกิจกรรมการสอบเป็นกิจกรรมที่เฉพาะเจาะจงที่นักศึกษาต้องดำเนินการทุกภาคการศึกษา

ด้านการทำการบ้าน นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศไม่แตกต่างกัน พบมีการใช้สารสนเทศต่างกันบางปัจจัยในรูปแบบสารสนเทศสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากปัจจัยในกระบวนการจัดการเรียนการสอนของแต่ละจังหวัดที่มีนำการเรียนผ่านอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการสอนแตกต่างกัน

ด้านการทำรายงาน กิจกรรมเพื่อหาหัวข้อรายงาน เขียนเนื้อหา รายงาน และการทำโครงงาน นักศึกษามีการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศไม่แตกต่างกัน เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่สามารถหาข้อมูลได้จากศาสตร์ทางสาขาวิชาที่ศึกษาก่อนข้างไม่แตกต่างกัน

ด้านการศึกษาต่อ กิจกรรมหาข้อมูลแนวทางการศึกษาต่อ ข้อมูลสถาบันหลักสูตร วิธีการสมัครเข้าศึกษา และตรวจสอบค่าใช้จ่าย นักศึกษามีการใช้แหล่งสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศไม่แตกต่างกัน เนื่องจากมีกิจกรรมการแนะแนวการศึกษาต่อให้กับนักศึกษาที่ใกล้สำเร็จการศึกษา

ด้านการหาความรู้เพิ่มเติม กิจกรรมการค้นหาคำความรู้ในวิชาที่กำลังศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในด้านอื่นๆ เพิ่มความรอบรู้ และติดตามข่าวสาร นักศึกษามีการใช้แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

กิจกรรมการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกวลิน จรรย์รัตน์กุล(2557) ในเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ

สุนันทา แก้วสามเขียว (2560) เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้รูปแบบสารสนเทศ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยกิจกรรมการศึกษาไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 เนื่องจากกิจกรรมการศึกษาต่างกัน มีการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษา ระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ นักศึกษามีปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง จำแนกปัญหาที่พบบ่อยเป็นอันดับแรก รายละเอียด ดังนี้

ปัญหาแหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน ในการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศได้ยาก เนื่องจากข้อจำกัดในการเปิด-ปิด เป็นเวลา ไม่เปิดทำการในวันหยุดราชการ การแต่งกายต้องเหมาะสม การเก็บสัมภาระในที่ที่จัดไว้ให้ ขาดการเข้าถึงห้องสมุดผ่านระบบออนไลน์ ควรมีการพัฒนาระบบการใช้งานของห้องสมุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลาร์สัน (Larson 2016) ไม่สามารถค้นหาข้อมูลจากระบบได้ซึ่งเป็นอุปสรรคในการใช้ข้อมูล

ปัญหาแหล่งสารสนเทศบุคคล ไม่สามารถแนะนำสารสนเทศได้ตามต้องการ ไม่มีเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ให้คำแนะนำและยังขาดการนำระบบการสืบค้นข้อมูล โอแพค (OPAC) ในบางวิทยาลัย ทางแก้ก็คือต้องส่งผู้ดูแลห้องสมุดไปอบรมเพิ่มความรู้และควรเร่งรัดการนำโปรแกรมฐานข้อมูลมาใช้งานภายในห้องสมุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ อเดโทโร (Adetoro 2011) ควรจัดทำโครงการฝึกอบรมการใช้ข้อมูลด้วยความร่วมมือกับห้องวิทยาลัยเพื่อให้ความรู้แก่นักศึกษา และแสดงแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องและน่าเชื่อถือ

ปัญหาแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่ต้องการรับสัญญาณไม่ได้ ควรดำเนินการรวมกลุ่มยื่นเรื่องส่งไปยังรายการดังกล่าวเพื่อขยายเครือข่ายการส่งสัญญาณให้ครอบคลุมพื้นที่

ปัญหาแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ฐานข้อมูลไม่มีการปรับปรุงให้ทันสมัย ดำเนินการแจ้งไปยังผู้ให้บริการฐานข้อมูลที่ต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาดอนโด และคนอื่นๆ (Madondo and others 2017) ควรตรวจสอบทบทวนปรับปรุงฐานข้อมูลสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เป็นประจำเพื่อให้มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาในมหาวิทยาลัย มีการเพิ่มแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ๆ

ปัญหาด้านเนื้อหาสารสนเทศ มีปัญหาการใช้เนื้อหาสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาเกิดจากเนื้อหาไม่ครอบคลุมครบถ้วน ควรมีการสอบถามความต้องการเอกสารต่างๆ มาใช้ภายในห้องสมุดสถาบัน และเนื้อหาสารสนเทศยากแก่การเข้าใจ ควรปรึกษาครูผู้สอน

ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำความเข้าใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคณา แวงขอหะ(2554) สาขาวิชาที่ต้องการมีจำนวนจำกัด สารสนเทศที่อยู่ในมหาวิทยาลัยไม่ตรงกับสาขาวิชาที่ต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพล รามฤทธิ์ (2556) ด้านการจัดการเรียนการสอนและงานวิชาการ ได้แก่ ควรมีการจัดหาหนังสือที่ดีทันสมัยเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาได้ศึกษาเพิ่มเติมอย่างเพียงพอ

ปัญหาด้านรูปแบบสารสนเทศ นักศึกษามีปัญหาการใช้รูปแบบสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกปัญหาที่พบมากเป็นอันดับแรก รายละเอียด ดังนี้

ปัญหาเกิดจากสื่อสิ่งพิมพ์ มีปัญหาวารสารหรือหนังสือไม่ตรงกับความต้องการ ควรมีการสำรวจความต้องการวารสารหรือหนังสือที่จำเป็นต้องใช้ในการศึกษาในทุกภาคการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกวลิน จริยารัตนกุล (2557) หนังสือแบบเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอไม่ตรงกับความต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาดอนโด และคนอื่นๆ (Madondo and others 2017) สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของห้องสมุดที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการ

ปัญหาเกิดจากสื่อโสตทัศน มีปัญหารูปภาพมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการ ควรมีการแนะนำนักศึกษาในการหารูปภาพจากแหล่งรวมสื่อการเรียนรู้แบบเปิด

ปัญหาเกิดจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ค้นหาเนื้อหาที่ตรงต่อความต้องการได้ยาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลาร์สัน (Larson 2016) เนื่องจากขาดทักษะการสืบค้น ควรมีการฝึกอบรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อดีตูนลา (Adetunla 2016) ควรมีการฝึกอบรมอย่างเพียงพอสำหรับนักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ที่เข้าใจง่ายและใช้งานได้ง่าย

ปัญหาด้านการเข้าถึงสารสนเทศ มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาเกิดจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ขัดข้องบ่อย วิทยาลัยชุมชนควรมีการทำแผนการบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ หมั่นตรวจเช็คตลอดเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อโวลาบิ และคนอื่นๆ (Owolabi and others 2016) มหาวิทยาลัยต้องมีคอมพิวเตอร์ในเครือข่ายเพียงพอและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ สำหรับการใช้งาน สอดคล้องกับงานวิจัย ของธนพล รามฤทธิ์ (2556) ด้านงานจัดตั้งและบริการระบบเครือข่าย ได้แก่ ควรเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการค้นคว้าข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

3. ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาในกิจกรรมการศึกษา แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาของสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ การเข้าถึงสารสนเทศ ตลอดจนปัญหา

การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง การวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะต่อวิทยาลัยชุมชน

1. แนวทางการพัฒนาแหล่งสารสนเทศให้สอดคล้องกับการศึกษา สถาบัน

วิทยาลัยชุมชนควรสนับสนุนด้านงบประมาณและพัฒนาครู แหล่งสารสนเทศที่นักศึกษาใช้มาก แหล่งสารสนเทศบุคคลได้แก่ ครูผู้สอน ควรมีการพัฒนาครูผู้สอนในทุกด้าน โดยเฉพาะจิตวิทยาการให้คำปรึกษา และในด้านความรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยี การใช้สื่อการสอนที่หลากหลายทันสมัย แหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน ได้แก่ ห้องสมุดวิทยาลัยชุมชน ควรมีการจัดทำระบบการสืบค้นโอแพกและสามารถเข้าถึงผ่านเว็บไซต์ได้ เพิ่มจัดหาแหล่งข้อมูลสารสนเทศเฉพาะที่นักศึกษาต้องการที่ยังไม่มีอยู่ในห้องสมุด

2. แนวทางการพัฒนาเนื้อหารายวิชา นักศึกษาใช้เนื้อหาในทุกรายวิชาอยู่ในระดับมาก สถาบันจึงควรมีการพัฒนาเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไป วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ และเนื้อหาวิชาในสาขาต่างๆ เสมอ เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ต่อยอดการศึกษาและด้านอื่นๆในอนาคต

3.2 ข้อเสนอแนะต่อห้องสมุดและศูนย์การเรียนรู้ มีดังนี้

1. แนวทางการพัฒนารูปแบบสารสนเทศ นักศึกษายังคงใช้รูปแบบสารสนเทศเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับมากที่สุด บรรณารักษ์และผู้รับผิดชอบควรมีการจัดหาให้ทันสมัย และพัฒนาเพิ่มเติมในสื่ออื่นๆ โดยเฉพาะสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่จะส่งเสริมให้นักศึกษามีรูปแบบการศึกษาที่ง่ายต่อการเข้าถึงในที่ต่างๆ การสร้างบทเรียนผ่านห้องเรียนออนไลน์ Google Classroom และ Thai MOOC

2. แนวทางการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศ นักศึกษาใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ประเภทต่างๆ ในการเข้าถึงข้อมูลอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่จะทำให้ นักศึกษาสามารถเข้าถึงสารสนเทศผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ต่างๆ เช่น การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ บทเรียนออนไลน์ บรรณารักษ์และผู้รับผิดชอบจึงควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น

3. ปัญหาในการใช้สารสนเทศ นักศึกษาพบปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน บรรณารักษ์และผู้รับผิดชอบจึงควรจัดอบรมผู้ใช้ห้องสมุดในการเข้าถึงข้อมูล และมีการสอบถามปัญหาเพิ่มเติมเพื่อนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา หรือจัดทำแบบประเมินการให้บริการแหล่งสารสนเทศดังกล่าวอยู่เสมอ

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาของสารสนเทศแต่ละชั้นปีการศึกษาที่นักศึกษาต้องการให้มีเพิ่มขึ้น รวมถึงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมที่จัดขึ้นระหว่างการศึกษา การสำรวจความต้องการสารสนเทศของนักศึกษาที่อยู่ห่างจากหน่วยจัดการศึกษา การพัฒนาแหล่งสารสนเทศแบบเปิดตามหลักสูตรวิทยาลัยชุมชน ศึกษาผลจากการพัฒนาสื่อ การเรียนการสอนออนไลน์ และการพัฒนานวัตกรรมในศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2562). *โครงสร้าง หน้าที่และอำนาจ*.
 กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คืบค้นวันที่ 24 กรกฎาคม
 2562 จาก <https://www.mhesi.go.th>.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2550). *การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับบริหารและวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 10).
 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เกวลิณ จริยารัตนกุล. (2557). *การใช้สารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์*
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต)
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- เกษม สาทิตย์ทิพย์. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นครสวรรค์ : โรงพิมพ์นิวเสรินคร
 คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. (2550). *สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า*. ชลบุรี:
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์. (2543). *สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า*.
 (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. (2552). *สารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา*.
 กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2541). *อนาคตบัณฑิตไทย : บนเส้นทางไอทีในยุคไอเอ็มเอฟ*.
 กรุงเทพมหานคร: ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
- จันทิมา เขียวแก้ว และนฤมล รุจิพร. (2545). การสื่อสารกับงานสารสนเทศ. ใน *ประมวลสาระชุด*
วิชาการสื่อสาร (หน่วยที่ 4, น. 167-222). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- จินดารัตน์ เบอร์พันธุ์. (2548). *การประมวลผลสารสนเทศสำเร็จรูป*. กรุงเทพมหานคร:
 คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุมพล วณิชกุล. (2549). *สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี
 (ไทย-ญี่ปุ่น).
- ชญากรณ์ กุลนิติ. (2553). *สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร:
 โอเดียนสโตร์.

- ณัฐ วัฒนพานิช. (2554). *บทบาทของวิทยาลัยชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อการสร้างการมีส่วนร่วม และเครือข่ายด้านอาชีพในชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ.
- ทักษพร จินตพยุกุล. (2546). *พฤติกรรมการแสวงหาสารนิเทศของบรรณารักษ์หอสมุดกลางสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ*. *วารสารบรรณารักษศาสตร์*, 23(2), 27-43.
- ชนพล รามฤทธิ์. (2556). *บทบาทของวิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ต่อการพัฒนาการศึกษาสำหรับผู้ที่ยขาดโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- ชญญาลักษณ์ ใจเที่ยง. (2559). *พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์*. *วารสารสารสนเทศ*, 15(2), 58-71.
- ธิดารัตน์ เพ็ญวิจิตร. (2557). *การใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษาของนักศึกษา สายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นันทยา พุดแก้ว. (2558). *การแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2546). *ทักษะการใช้ห้องสมุดยุคใหม่*. กรุงเทพมหานคร: เอส อาร์ พรินต์ติ้งแมสโปรดักส์.
- _____. (2548). *การใช้ห้องสมุดยุคใหม่*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: เอสอาร์พรินต์ติ้ง.
- _____. (2561). *การสื่อสารทางวิชาการและการเข้าถึงข้อมูลแบบเสรี*. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตย จันท์เกตุ . (2558). *พฤติกรรมการใช้งานสารสนเทศเพื่อการศึกษาที่มีผลต่อความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคชัยนาท (ปริญญามหาบัณฑิตการค้นคว้าอิสระ)*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- บุหลัน กุลวิจิตร. (2558) . *การใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 8(1), 868-886

- ประกายรัตน์ ใจเที่ยง และฉันทนันท์ นิติวัดนะ. (2560). พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้
สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารอินฟอร์เมชัน*
, 24(1), 61-69.
- ประภาวดี สืบสนธิ์. (2532). *พฤติกรรมสารสนเทศ*. กรุงเทพมหานคร: ชมรมนิสิตวิชา.
_____. (2533). การใช้ศึกษาการใช้ในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ. ใน
เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ. (น. 832-834).
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2543). *สารสนเทศในบริบทสังคม*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร:
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
- _____. (2546). ความต้องการสารสนเทศ ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนา*
ทรัพยากรสารสนเทศ. (หน่วยที่ 6, น. 238-287). นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประภาวดี สืบสนธิ์ และนฤมล รักษาสุข. (2546). ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ. ใน
ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการจัดการสารสนเทศ (หน่วยที่ 7, น. 41-63). นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปิยกุล บุญญาศรีรัตน์. (2555). *สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า*. สงขลา : คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- พลพูน ปิยวรรณ และสุภาพร เชิงเอี่ยม . (2552). *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ*.
กรุงเทพมหานคร: วิทยพัฒน์.
- พวา พันธุ์เมฆา. (2539). *สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า*. (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพมหานคร:
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
- พระมหาอนันต์ อนนุโท (รัตนทอง). (2547). *การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของ*
วิทยาลัยชุมชน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย (ออนไลน์) สาระสังเขป ค้นคืนวันที่ 18 พฤษภาคม 2562 จาก
<https://dcms.thailis.or.th/tdc/basic.php>
- ภคพร อำมาตย์มณี ชุ่มอินทรจักร. (2558). พฤติกรรมการรู้สารสนเทศเพื่อการศึกษา
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. *รังสิตสารสนเทศ*,
22(1), 9-30.

- ภณิดา จิตนุกูล. (2549). การศึกษาความต้องการและการใช้สารสนเทศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตภาคใต้ สงขลา มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตภาคใต้.
- มนสิข สิทธิสมบูรณ์. (2550). ระเบียบวิธีวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 8). พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มาลี กาบมาลา. (2553). วัตถุประสงค์ความต้องการของผู้ใช้สารสนเทศ เอกสารประกอบการ
เรียน เรื่องการจัดการสารสนเทศ ขอนแก่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะมนุษย์
ศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์
- มาลี ลำสกุล. (2546). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ. ใน *ประมวล
สาระชุดวิชาการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ* (หน่วยที่ 1, น. 6).
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2553). สารสนเทศ การจัดการสารสนเทศ และสารสนเทศศาสตร์. ใน *เอกสารการ
สอนชุดวิชาสารสนเทศศาสตร์เบื้องต้น* (หน่วยที่ 1, น. 5). นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รุ่งฤดี อภิวัดมนคร และคณะ. (2550). *ห้องสมุดและสารสนเทศเพื่อศึกษาค้นคว้า*. กรุงเทพมหานคร:
ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- ลาวัลย์ คำชาย. (2554). *การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
(วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).*
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ลิขิต ไชยชบาต. (2549). *การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการเรียนการสอนหลักสูตร
อนุปริญญาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
ของวิทยาลัยชุมชน (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต).*
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพมหานคร.
- วรเศรษฐ สุวรรณิก และยอดชง รอดแก้ว. (2547). *เริ่มต้นเรียนรู้วิทยาการคอมพิวเตอร์*.
กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- วารุณี โพนทัน. (2555). *การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารประชาชนของตำรวจฝ่ายสอบสวน
กองบัญชาการตำรวจนครบาล (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้
ตีพิมพ์).* มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

- วิทยาลัยชุมชนตราด. (2561). รายงานการประเมินตนเองของวิทยาลัยชุมชนตราด ปีการศึกษา 2560 ตราด
- ศิริมิต ตันชนะประดิษฐ์. (2558). การใช้สารสนเทศของนักศึกษาสาขาวิชาภาพยนตร์ในสถาบันอุดมศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2559). เทคโนโลยีสมัยใหม่กับการศึกษา. สืบค้นจาก วันที่ 22 พฤศจิกายน 2561 จาก www.bangkok.go.th/bangkokeducation/pagr/sub/9873/บทความวิชาการ/3
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). “ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552” ประกาศ ณ วันที่ 16 กรกฎาคม 2552.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2549). “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560 – 2564” ประกาศ ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2559.
- สุพรรณษา ยวงทอง. (2558). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพมหานคร: โปรวิชั่น.
- สุนันทา แก้วสามเจียว. (2560). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์บนเว็บไซต์ยูทูปคอตคอมของนักศึกษาระดับอนุปริญญาในวิทยาลัยชุมชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.
- สุวัฒน์ ปุຍพรม. (2560). ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อปวงชนของวิทยาลัยชุมชนปัตตานี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ปัตตานี.
- อังคณา แวซอเหาะ. (2554). การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาคั่นคว่าของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- อากาศร ชาติโลหะ. (2554). ห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการค้นคว้า. (พิมพ์ครั้งที่ 2) ชลบุรี: โฮโกะเพรส.
- อำไพวรรณ ทัพเป็นไทย. (2553). สารสนเทศเพื่อการศึกษาคั่นคว่า. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

- Adetoro, Niran (2011). "Undergraduate Self-Concept and Use of Information: A Correlative Study." *PNLA Quarterly, the official publication of the Pacific Northwest Library Association* . 2 : 1-8. Retrieved January 30, 2019, from https://www.academia.edu/937562/Undergraduate_Self-Concept_and_Use_of_Information_A_Correlative_Study
- Adetunla, Gbenga. O (2016). "Perceived Ease and Use of Electronic Information Resources (Eir) By Undergraduate Students of Private Universities in Oyo State Nigeria." *African Journal of Education and Practice*. 1: 15 - 28. Retrieved February 9, 2019, from <https://www.iprjb.org/journals/index.php/AJEP/article/view/115>
- Larson, Agatha Gifty and Owusu-Acheaw, Michael. (2016). "Information Needs of Distance Learners : A Case of Winneba Study Center, University of Education, Winneba, Ghana." *Turkish Online Journal of Distance Education*. 5 : 62-75. Retrieved December 30, 2018, from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1106353.pdf>
- Madondo, Taphros., Sithole, Nevermore. and Chisita, Colence Takainganhamo.(2017). "Use of Electronic Information Resources by Undergraduate Students in the Faculty of Management and Administration at Africa University, Mutare, Zimbabwe." *Asian Research Journal of Arts & Social Sciences*. 2(2) : 1-12. Retrieved April 27, 2019, from http://www.journalrepository.org/media/journals/ARJASS_45/2017/Feb/Sithole222016ARJASS29633.pdf
- Musa, Adamu Baba (2016). "Factors Affecting the Pattern of Information Use by Final Year Undergraduate Students in Federal University Libraries of North Central, Zone, Nigeria." *Library Philosophy and Practice (e-journal)*. 1364 :1-30. Retrieved April 27, 2019, from <http://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/1364>.
- Odeh ,Atif Yousef (2012). "Use of Information Resources by Undergraduate Students and its Relationship with Academic Achievement." *Libri, Volume 62*. 3 : 222–232. Retrieved November 19, 2018, from <https://doi.org/10.1515/libri-2012-0018>

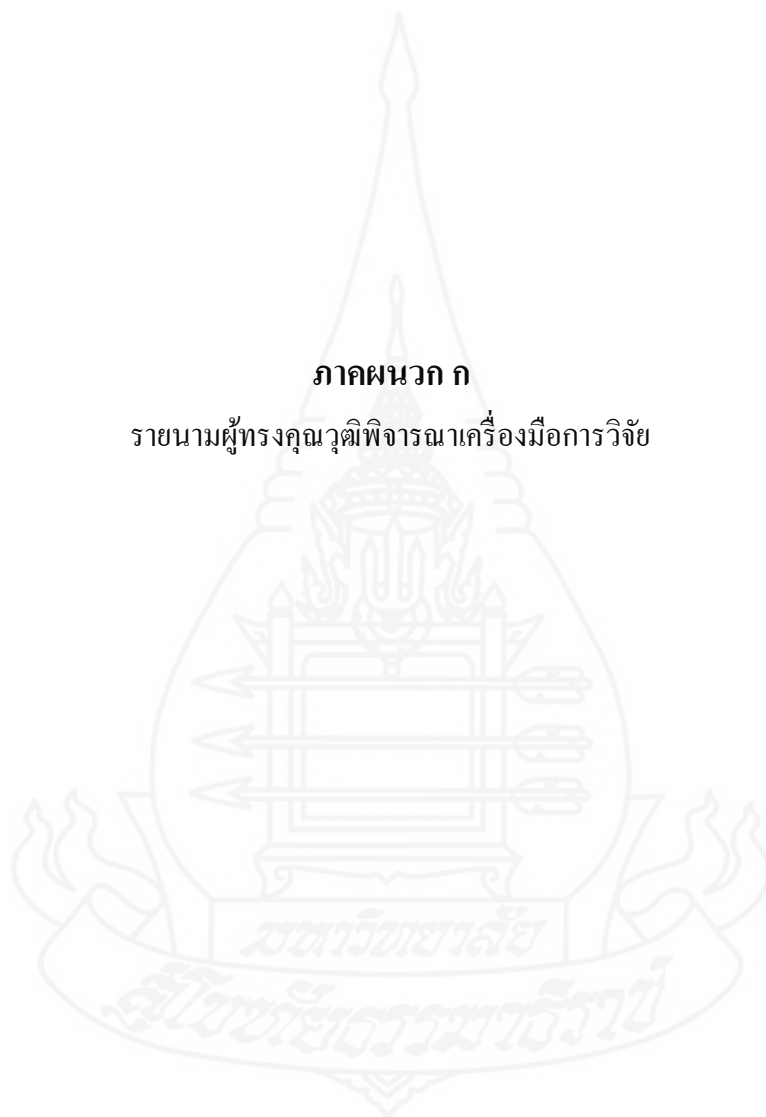
- Ogbeide, Festus (2016). "Availability and Use of Reference Information Resources by Undergraduate Students in Ambrose Alli University and John Harris Library, University of Benin." *Journal of Bibliographic Research*. 1-59. Retrieved July 21, 2019, from <https://www.projectmaterial.net/2019/07/availability-and-use-of-reference.html>
- Owolabi, Sola And Other. (2016). "Utilization of Electronic Information Resources by Undergraduate Students of University of Ibadan: A Case Study of Social Sciences and Education." *Journal of Education and Practice*, 13 : 30-36. Retrieved January 21, 2019, from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1102819.pdf>
- Salehi, Sara, Du, Jia Tina, and Ashman, Helen. (2018) "Use of Web Search Engines and Personalisation in Information Searching for Educational Purposes." *An International Electronic Journal*, 2 : 1-13. Retrieved December 30, 2018, from <https://eric.ed.gov/?id=EJ1182241>
- Turana, Feryal and Bayramb, Özlem. (2013). "Information Access and Digital Library Use In University Students' Education: The case of Ankara University." *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 73: 736-743. Retrieved December 27, 2018, from <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042813004059>
- Wilson, T.D. (1994). "Information Needs and User: Fifty Years of Information Progress?." *A Journal of Documentation Review*. 1-34. Retrieved July 21, 2019, from https://www.researchgate.net/publication/246471766_Information_needs_and_uses_Fifty_years_of_progress

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือการวิจัย

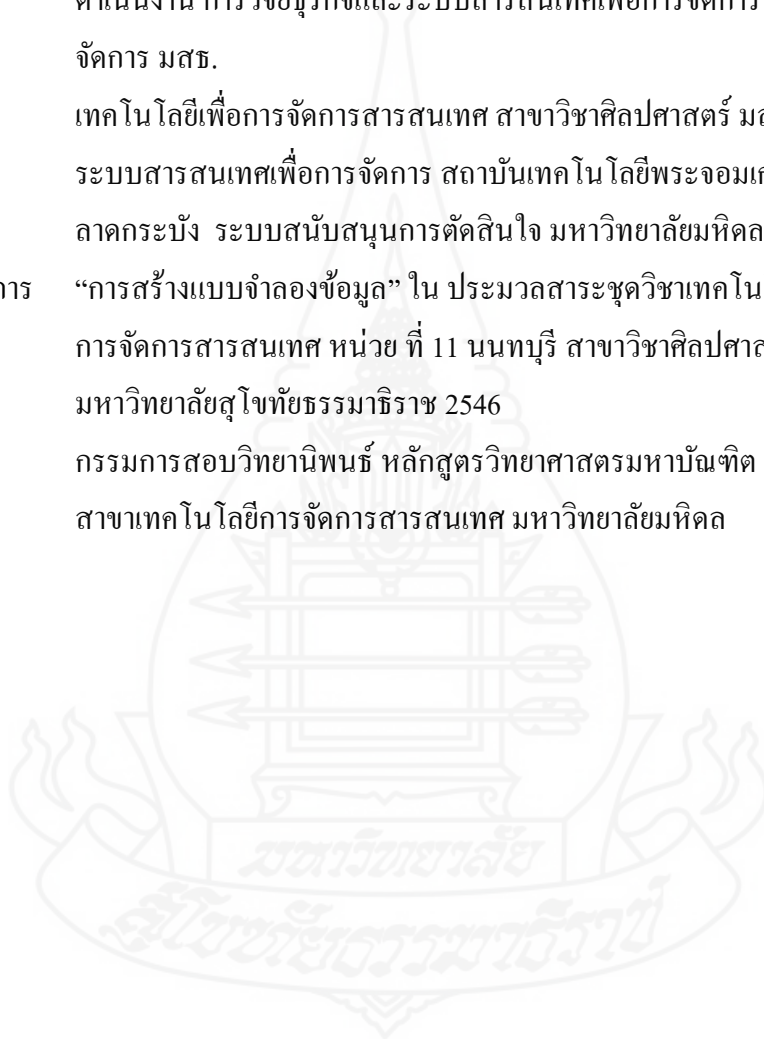

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือการวิจัย

1. ดร.คุณทล งามเจือ	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยชุมชนตราด
วุฒิการศึกษา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกบริหารการศึกษา
ศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการวัดและประเมินผลการศึกษา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประเมินผลการศึกษา
ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการประเมินผลการศึกษา
ประสบการณ์	ครูหัวหน้าวิชาการงานอาชีพ รองผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนตราด
ผลงานทางวิชาการ	การวิจัยแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเคียบ้านคลองมะนาว
การวิจัยแบบมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ด้านการแปรรูปผลผลิตใน
ชุมชน : การพัฒนาผลิตภัณฑ์สับปะรด
2. ดร.อมร ไชยแสน	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยชุมชนยโสธร
วุฒิการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา
ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
ประสบการณ์	อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวิจัย
ประจำห้อง” ในการประชุมวิชาการระดับชาติ "การศึกษาเพื่อพัฒนา
การเรียนรู้ครั้งที่ 2 " ณ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาคุณภาพเครื่องมือการเก็บข้อมูลของครูระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานในการขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
ผลงานทางวิชาการ	การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนบ้านแหลมมะขาม
ตำบลแหลมงอบ จังหวัดตราด โดยใช้การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นเครื่องมือ
(หัวหน้าโครงการวิจัย) ทุนสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
(สกอ.)

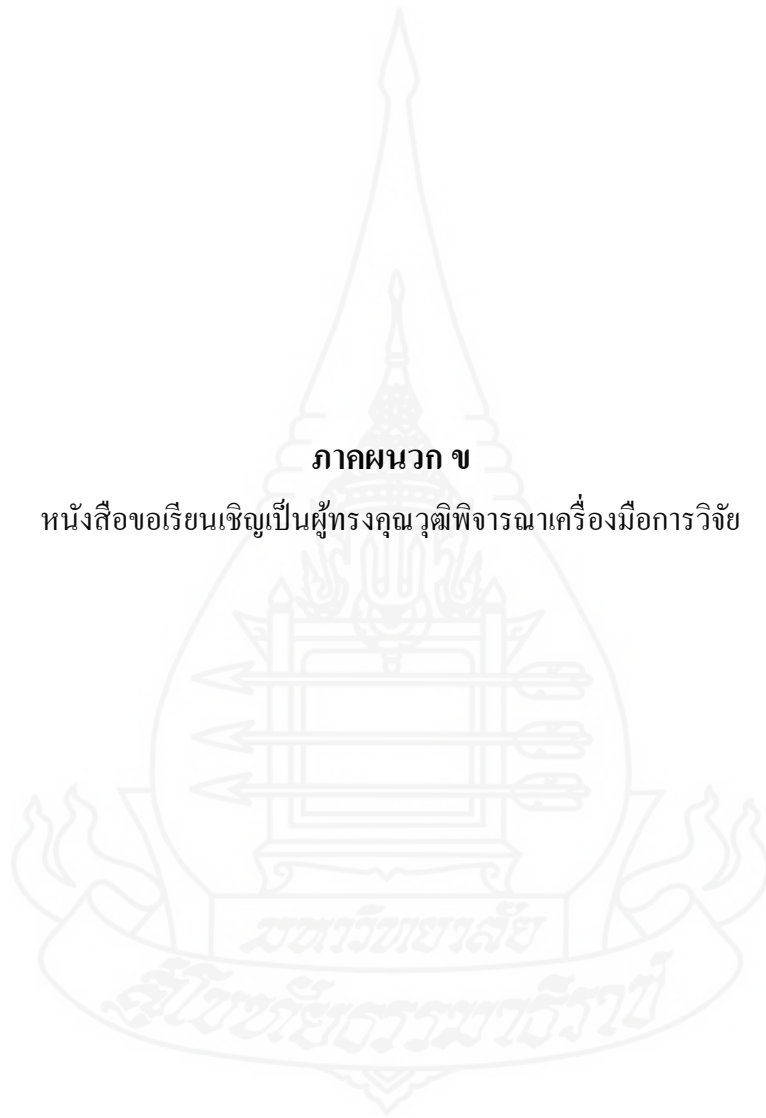
3. รศ.สำรวย กมลาชุดต์

สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
วุฒิการศึกษา	วิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกสถิติ M.S. (Statistics) Western Michigan University M.S. (Computer Technology) Asian Institute Technology
ประสบการณ์	สอนวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา การวิเคราะห์เชิงปริมาณและการจัดการการดำเนินงาน การวิจัยธุรกิจและระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มสธ. เทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มสธ. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ มหาวิทยาลัยมหิดล
ผลงานทางวิชาการ	“การสร้างแบบจำลองข้อมูล” ใน ประมวลสารระชุดวิชาเทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ หน่วย ที่ 11 นนทบุรี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2546 กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการจัดการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาคผนวก ข

หนังสือขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือการวิจัย

ที่ ศธ 0522.15/ ๑๖๔

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๒ พฤศจิกายน 2561

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์กมลพล งามเจือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย	- โครงการวิทยานิพนธ์	จำนวน 1 ชุด
	- เครื่องมือการวิจัย	จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสมฤทัย อามันพงษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศาสตร์
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการใช้
สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญาวิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ตามโครงการวิทยานิพนธ์
ที่แนบมา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศนา หาญพล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์
ดร.น้ำทิพย์ วิภาวินเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีการ
ตรวจสอบคุณภาพในด้านความครอบคลุมเนื้อหา การใช้ภาษา และสอดคล้องกับกระบวนการวิจัย สาขาวิชา
ศิลปศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบ
คุณภาพและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวด้วย สำหรับรายละเอียด
อื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ วัฒนางพงษากุล)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์

โทรศัพท์ 0 2504 8515-7

โทรสาร 02503 3564

ที่ ศธ 0522.15/ ๖๖๕

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๒ พฤศจิกายน 2561

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์อมร ไชยแสน

สิ่งที่ส่งมาด้วย - โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
- เครื่องมือการวิจัย จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสมฤทัย อามันพงษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศาสตร์
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการใช้
สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญาวิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ตามโครงการวิทยานิพนธ์
ที่แนบมา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศา หาดใหญ่ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์
ดร.น้ำทิพย์ วิภาวินเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีการ
ตรวจสอบคุณภาพในด้านความครอบคลุมเนื้อหา การใช้ภาษา และสอดคล้องกับกระบวนการวิจัย สาขาวิชา
ศิลปศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบ
คุณภาพและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวด้วย สำหรับรายละเอียด
อื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ วัฒนาพงษากุล)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์
โทรศัพท์ 0 2504 8515-7
โทรสาร 02503 3564

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0522.15(1)/ว 2

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

31 มกราคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย - โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
- แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวสมฤทัย อามันพงษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศาสตร์ แขนงวิชา
สารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการใช้สารสนเทศเพื่อ
การศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญาวิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมา โดยมี
รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศา หาญพล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์
วิภาวิน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูล
เกี่ยวกับการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญาวิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ระหว่าง
วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562 ถึงวันที่ 15 มีนาคม 2562 จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้
นางสาวสมฤทัย อามันพงษ์ ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งจะได้รับความกรุณา
จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ วัฒนางษากุล)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์

โทรศัพท์ 0 2504 8515-7

โทรสาร 0 2503 3564

ที่ ศธ 0522.15(1)/ว 2

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

31 มกราคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนสระแก้ว

สิ่งที่ส่งมาด้วย - โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
- แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวสมฤทัย อามันพงษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศาสตร์ แขนงวิชา
สารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการใช้สารสนเทศเพื่อ
การศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญาวิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมา โดยมี
รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศา ชาญพล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์
วิภาวีน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูล
เกี่ยวกับการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญาวิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ระหว่าง
วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562 ถึงวันที่ 15 มีนาคม 2562 จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้
นางสาวสมฤทัย อามันพงษ์ ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งจะได้รับความกรุณา
จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ วัฒนางษากุล)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์

โทรศัพท์ 0 2504 8515-7

โทรสาร 0 2503 3564

ที่ ศธ 0522.15(1)/ว 2

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

31 มกราคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย	- โครงการวิทยานิพนธ์	จำนวน 1 ชุด
	- แบบสอบถาม	จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวสมฤทัย อามันพงษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศาสตร์ แขนงวิชา
สารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการใช้สารสนเทศเพื่อ
การศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญาวิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมา โดยมี
รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ หาญผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์
วิภาวิน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูล
เกี่ยวกับการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญาวิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง ระหว่าง
วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562 ถึงวันที่ 15 มีนาคม 2562 จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้
นางสาวสมฤทัย อามันพงษ์ ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งจะได้รับความกรุณา
จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ วัฒนางษากุล)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์

โทรศัพท์ 0 2504 8515-7

โทรสาร 0 2503 3564

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

คำชี้แจง

1. กรุณาอ่านนิยามคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยก่อนตอบแบบสอบถาม
2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 สภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง
 - ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

นิยามคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา หมายถึง การนำข้อมูลที่บันทึกอยู่ในหลายรูปแบบของสารสนเทศต่างๆ ที่ได้จากการค้นหา รวบรวม นำมาใช้ในกิจกรรมการศึกษา ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา ตามวัตถุประสงค์ แหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศ

แหล่งสารสนเทศ หมายถึง หน่วยงานหรือสถาบันที่ผลิต รวบรวม จัดเก็บ เผยแพร่ หรือให้บริการสารสนเทศ รวมถึงบุคคลผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ จำแนกเป็น แหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน แหล่งสารสนเทศบุคคล แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน และแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

การเข้าถึงสารสนเทศ หมายถึง วิธีการที่ได้มาซึ่งสารสนเทศตามที่ต้องการ โดยวิธีการที่ใช้จะมีความสัมพันธ์กับแหล่งสารสนเทศ และมีหลากหลายวิธีให้เลือกตั้งแต่วิธีง่าย ๆ ไปจนถึงวิธีการเข้าถึงที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญในการใช้

ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา หมายถึง ข้อขัดข้อง ความไม่สะดวก หรืออุปสรรคในการใช้สารสนเทศของนักศึกษา ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านเนื้อหาสารสนเทศ ด้านรูปแบบสารสนเทศ และด้านการเข้าถึงสารสนเทศ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความเป็นจริง และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเหมาะสม

1. เพศ

() 1. ชาย

() 2. หญิง

2. อายุปัจจุบัน

() 1. 18 - 20 ปี

() 2. 21 - 30 ปี

() 3. 31 - 40 ปี

() 4. 41 - 50 ปี

() 5. 50 ปีขึ้นไป

3. อาชีพ (โปรดระบุ)

4. ชั้นปีที่ศึกษา

() 1. ปีที่ 1

() 2. ปีที่ 2

() 3. ปีที่ 3

5. วิทยาลัยชุมชนที่ท่านศึกษาอยู่

() 1. วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี

() 2. วิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร

() 3. วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว

() 4. วิทยาลัยชุมชนตราด

6. สาขาวิชาที่ศึกษาอยู่

() 1. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

() 2. การบัญชี

() 3. การจัดการทั่วไป

ตอนที่ 2 การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1.วัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา

1.1 ด้านการเตรียมตัวสอบ

- 1.1.1 ทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านมา
- 1.1.2 ทดลองทำข้อสอบเก่า

1.2 ด้านการทำการบ้าน

- 1.2.1 เพื่อหาคำตอบของการบ้าน/งานบ้านที่ได้รับมาจากชั้นเรียน
- 1.2.2 เพื่อการส่งการบ้านให้ตรงเวลา
- 1.2.3 เพื่อช่วยเหลือเพื่อนร่วมชั้นเรียนในการทำการบ้าน

1.3 ด้านการทำรายงาน

- 1.3.1 เพื่อหาหัวข้อรายงาน
- 1.3.2 เพื่อการเขียนเนื้อหาของรายงาน
- 1.3.3 เพื่อการทำโครงงาน

1.4 ด้านการศึกษาต่อ

- 1.4.1 เพื่อหาข้อมูลแนวทางการศึกษาต่อ
- 1.4.2 เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันและหลักสูตรที่ต้องการศึกษาต่อ
- 1.4.3 เพื่อหาข้อมูลวิธีการสมัครเข้าศึกษาต่อสถาบันที่ต้องการ
- 1.4.4 เพื่อตรวจสอบค่าใช้จ่ายของการศึกษาต่อ

1.5 ด้านการหาความรู้เพิ่มเติม

- 1.5.1 เพื่อให้มีความรู้เพิ่มขึ้นในวิชาที่กำลังศึกษา
- 1.5.2 เพื่อศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในด้านอื่นๆเพิ่มเติม
- 1.5.3 เพื่อให้มีความรอบรู้อย่างกว้างไกล
- 1.5.4 เพื่อติดตามข่าวสาร

1.6 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องตารางตามระดับการใช้ที่ตรงกับความเป็นจริง
 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

2. แหล่งสารสนเทศ

แหล่งสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	5	4	3	2	1
2.1 แหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน					
2.1.1 ห้องสมุดที่ทำงาน					
2.1.2 ห้องสมุดประชาชน					
2.1.3 ห้องสมุดวิทยาลัยชุมชน					
2.1.4 แหล่งศึกษาเรียนรู้ในชุมชน					
2.1.5 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
2.2 แหล่งสารสนเทศบุคคล					
2.2.1 ประชาชนชาวบ้าน					
2.2.2 ผู้ปกครอง					
2.2.3 ครูผู้สอน					
2.2.4 ครูที่ปรึกษา					
2.2.5 เพื่อนนักศึกษา					
2.2.6 เจ้าหน้าที่ดูแลห้องสมุด					
2.2.7 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
2.3 แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน					
2.3.1 วิทยุ FM ในท้องถิ่น					
2.3.2 ทีวีช่อง 33 เช่น รายการเรื่องเล่าเช้านี้					
2.3.3 ทีวีช่อง 28 เช่น รายการมองโลกมองเรา					
2.3.4 ทีวีผ่านดาวเทียม DLTV ช่อง14 (ช่องอุดมศึกษา)					
2.3.5 หนังสือพิมพ์รายวัน เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์					
2.3.6 วารสาร เช่น มติชนสุดสัปดาห์ บ้านและสวน					
2.3.7 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

แหล่งสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	5	4	3	2	1
2.4 แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์					
2.4.1 เว็บไซต์ที่บริการข่าวสาร เช่น manager.com, sanook.com ฯลฯ					
2.4.2 บริการแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บบอร์ดที่ได้รับความนิยมสูง เช่น pantip.com					
2.4.3 ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น Outlook, Gmail					
2.4.4 เว็บไซต์ฐานข้อมูลระบบบริการการศึกษาวิทยาลัยชุมชน					
2.4.5 โปรแกรมเครือข่ายสังคม เช่น Line , Facebook					
2.4.6 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

3. เนื้อหาสารสนเทศ

เนื้อหาวิชาที่ศึกษา	ระดับการใช้				
	5	4	3	2	1
3.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป					
3.1.1 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร					
3.1.2 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร					
3.1.3 การคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา					
3.1.4 การเข้าใจดิจิทัล					
3.1.5 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้					
3.1.6 จังหวัดศึกษา					
3.1.7 พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม					
3.1.8 สังคมไทยกับการพัฒนา					
3.2 หมวดวิชาเฉพาะ					
3.2.1 หลักการบัญชี					
3.2.2 หลักการตลาด					
3.2.3 โปรแกรมสำเร็จรูปทางธุรกิจ					
3.2.4 กฎหมายธุรกิจ					

เนื้อหาวิชาที่ศึกษา	ระดับการใช้				
	5	4	3	2	1
3.2.5 หลักการเงิน					
3.2.6 หลักเศรษฐศาสตร์					
3.2.7 หลักการจัดการ					
3.2.8 การออกแบบสิ่งพิมพ์ทางธุรกิจ					
3.2.9 พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์					
3.2.10 จริยธรรมทางธุรกิจ					
3.2.11 การเป็นผู้ประกอบการ					
3.2.12 การฝึกงาน					

4. รูปแบบสารสนเทศ

รูปแบบของสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	5	4	3	2	1
4.1 สื่อสิ่งพิมพ์					
4.1.1 วารสาร					
1) วารสารการศึกษาไทย					
2) วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ					
3) จดหมายข่าววิทยาลัยชุมชน					
4) วารสารเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์					
5) วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ					
6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
4.1.2 หนังสือ					
1) หนังสือระบบคอมพิวเตอร์					
2) หนังสือการจัดการสมัยใหม่					
3) หนังสือระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ					
4) หนังสือภาวะผู้นำ					
5) หนังสือการจัดการธุรกิจเบื้องต้น					

รูปแบบของสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	5	4	3	2	1
6) หนังสือคอมพิวเตอร์งานธุรกิจ					
7) หนังสือการบัญชีเพื่อการจัดการ					
8) หนังสือการบัญชีภาษีอากร					
9) หนังสือการเงินและบัญชี					
10) อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
4.2 สื่อโสตทัศน					
4.2.1 แผ่นวีดิทัศน์ เช่น โครงการสื่อวีดิทัศน์					
4.2.2 แผ่นซีดี เช่น สารคดีจังหวัด					
4.2.3 แผ่นซีดี เช่น ฝึกทักษะการฟังการพูดภาษาอังกฤษ					
4.2.4 รูปภาพ เช่น ภาพสถานที่สำคัญ					
4.2.5 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
4.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์					
4.3.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เช่น ข่าวเศรษฐกิจธุรกิจ					
4.3.2 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI)					
4.3.3 วิดีโอการศึกษาจาก Youtube					
4.3.4 การเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning)					
4.3.5 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

5. การเข้าถึงสารสนเทศ

การเข้าถึงสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	5	4	3	2	1
5.1 ค้นหาจากตัวเล่มด้วยตนเองที่ห้องสมุด/แหล่งสารสนเทศ					
5.2 ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่บ้านหรือที่ทำงาน					
5.3 ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในห้องสมุด					
5.4 ใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ประเภทต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ฯลฯ					
5.5 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาและข้อเสนอแนะการใช้สารสนเทศ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามระดับปัญหาที่ตรงกับความเป็นจริง

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

1. ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ

ด้านแหล่งสารสนเทศ	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
1.1 แหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน					
1.1.1 เข้าถึงแหล่งสารสนเทศได้ยาก					
1.1.2 มีพื้นที่ให้บริการไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ใช้					
1.1.3 แหล่งสารสนเทศที่ต้องการอยู่ไกล					
1.1.4 บรรยากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้งาน					
1.1.5 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
1.2 แหล่งสารสนเทศบุคคล					
1.2.1 ไม่สามารถแนะนำสารสนเทศได้ตรงตามต้องการ					
1.2.2 ตอบไม่ตรงประเด็น					
1.2.3 มีเวลาในการให้คำปรึกษาน้อย					
1.2.4 ให้ข้อมูลอย่างไม่เต็มใจ					
1.2.5 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
1.3 แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน					
1.3.1 รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่ต้องการรับสัญญาณไม่ได้					
1.3.2 รายการส่วนใหญ่เนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ					
1.3.3 หนังสือพิมพ์มีเนื้อหาด้านการศึกษาน้อย					
1.3.4 วิทยุ โทรทัศน์ไม่สามารถค้นหาข้อมูลย้อนหลัง					
1.3.5 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
1.4 แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์					
1.4.1 ฐานข้อมูลไม่มีการปรับปรุงให้ทันสมัย					
1.4.2 เว็บไซต์มีข้อมูลไม่ครอบคลุมครบถ้วน					

ด้านแหล่งสารสนเทศ	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
1.4.3 เว็บไซต์เข้าถึงได้ยาก					
1.4.4 วิธีการสืบค้นข้อมูลยุ่งยาก					
1.4.5 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

2. ปัญหาด้านเนื้อหาสารสนเทศ

ด้านเนื้อหาสารสนเทศ	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
2.1 เนื้อหาไม่ครอบคลุมครบถ้วน					
2.2 เนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ					
2.3 เนื้อหาสารสนเทศยากแก่การเข้าใจ					
2.4 เนื้อหาสารสนเทศไม่ทันสมัย					
2.5 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

3. ปัญหาด้านรูปแบบสารสนเทศ

ด้านรูปแบบสารสนเทศ	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
3.1 สื่อสิ่งพิมพ์					
3.1.1 วารสารหรือหนังสือไม่ตรงกับความต้องการ					
3.1.2 วารสารหรือหนังสือสภาพไม่พร้อมใช้งาน					
3.1.3 วารสารหรือหนังสือมีราคาแพง					
3.1.4 วารสารหรือหนังสือมีจำนวนไม่เพียงพอ					
3.1.5 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
3.2 สื่อโสตทัศน					
3.2.1 วิดิทัศน์และซีดี ไม่ตรงกับความต้องการ					
3.2.2 วิดิทัศน์และซีดี มีจำนวนไม่เพียงพอ					
3.2.3 วิดิทัศน์และซีดี มีความชำรุดเสียหาย					

ด้านรูปแบบสารสนเทศ	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
3.2.4 รูปภาพมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการ					
3.2.5 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
3.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์					
3.3.1 ค้นหาเนื้อหาที่ตรงต่อความต้องการได้ยาก					
3.3.2 สื่อมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ					
3.3.3 ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงข้อมูล					
3.3.4 ขั้นตอนและวิธีการเข้าถึงมีความยุ่งยาก					
3.3.5 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

4. ปัญหาด้านการเข้าถึงสารสนเทศ

ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
4.1 การค้นหาด้วยตนเองต้องใช้เวลาและขั้นตอนยุ่งยาก					
4.2 ไม่มีเครื่องมือในการสืบค้นข้อมูล					
4.3 เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ช้าชงบ่อย					
4.4 ไม่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้					
4.5 คุณภาพ/ศักยภาพของเครื่องมือไม่เพียงพอ					
4.6 โทรศัพท์มือถือ/คอมพิวเตอร์ที่ประสิทธิภาพสูงมีราคาแพง					
4.7 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ

1. แหล่งสารสนเทศ

.....

.....

2. เนื้อหาสารสนเทศ

.....

.....

3. รูปแบบสารสนเทศ

.....
.....

4. การเข้าถึงสารสนเทศ

.....
.....

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก จ
ตารางเปรียบเทียบรายคู่

เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา นักศึกษาที่อยู่จังหวัดต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความแตกต่างในการใช้แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ประเภทต่างๆ ในจังหวัด ทรานด์ มากกว่าจังหวัดอื่น ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง จำแนกตามจังหวัด (เป็นรายคู่)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	จังหวัด	\bar{X}	อุทัยธานี	สมุทรสาคร	สระแก้ว	ตราด
อิเล็กทรอนิกส์	อุทัยธานี	3.34		.62*	.22	.53*
	สมุทรสาคร	2.72			.84*	1.14*
	สระแก้ว	3.56				.31*
	ตราด	3.86				

*<.05

เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน พบว่าแต่ละสาขาวิชาใช้ สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยสาขาวิชาการบัญชีใช้แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน มากกว่าสาขาอื่น สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจใช้แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ และการเข้าถึงสารสนเทศ มากกว่าสาขาอื่น ดังแสดงในตาราง ที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนเขตภาคกลาง จำแนกตามสาขาวิชา (เป็นรายคู่)

การใช้สารสนเทศ	สาขาวิชา	\bar{X}	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	การบัญชี	การจัดการทั่วไป
แหล่งสารสนเทศ สื่อมวลชน	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	3.18		.16	.52*
	การบัญชี	3.33			.67*
	การจัดการทั่วไป	2.67			
อิเล็กทรอนิกส์	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	3.25		.08	.29*
	การบัญชี	3.32			.36
	การจัดการทั่วไป	2.96			
การเข้าถึงสารสนเทศ	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ			.20	.45*
	การบัญชี				
	การจัดการทั่วไป				.26

*<.05

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวสมฤทัย อามันพงษ์
วัน เดือน ปีเกิด	27 เมษายน 2525
สถานที่เกิด	อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ปีที่จบ 2547
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยชุมชนตราด ตำบลเนินทราย อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่งานทะเบียน

